

EUROPESE CENTRALE BANK

BANKENTOEZICHT

Toezichtshandleiding

BANKENTOEZICHT

Januari 2024

BANKTILSYN BANKU UZRAUDŽĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUJSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Inhoudsopgave

Gebruik van de toezichtshandleiding	3
Inleiding	4
1 Werking van het SSM	5
1.1 Organisatie van het SSM	5
1.2 Operationele structuur van het SSM	7
1.3 Besluitvorming binnen het SSM	15
1.4 Samenwerking met andere instellingen en autoriteiten	31
2 Toezichtscyclus	45
2.1 Toezichtsprioriteiten en strategische planning	46
2.2 Beleid, methodologieën, deskundigengroepen, horizontale activiteiten en toezichtsactiviteiten	48
2.3 Dagelijks toezicht	49
2.4 Versterking van het banktoezicht: toezichtsprioriteiten en de tweede verdedigingslinie	51
3 Toezicht op alle onder toezicht staande entiteiten	53
3.1 Verzoeken voor vergunningen en toestemming, voorgenomen verwervingen van gekwalificeerde deelnemingen en paspoorten	53
3.2 Vaststelling van de significantie van instellingen	64
3.3 Goedkeuring van (gemengde) financiële moederholdings	66
3.4 Verzameling van toezichtsgegevens	68
4 Toezicht op belangrijke instellingen	75
4.1 Operationele planning	75
4.2 Identificatie en beoordeling van de belangrijkste risico's en kwetsbaarheden met behulp van risicoanalyses	77
4.3 Beoordeling van de geschiktheid van leden van leidinggevende organen (deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordeling)	79
4.4 Uitvoering van het lopende toezicht	85
4.5 De procedure voor prudentiële toetsing en evaluatie (SREP)	88

4.6	Doorlopende monitoring van interne modellen	98
4.7	Inspecties ter plaatse uitvoeren	100
4.8	Beoordeling van ad-hocverzoeken, kennisgevingen en aanvragen	100
4.9	Crisispreventie en -management	106
4.10	Toezichtsmaatregelen, handhavingsmaatregelen en sancties	110
4.11	Beoordeling van de aanvaardbaarheid en controle van institutionele protectiestelsels	117
5	Toezicht op minder belangrijke instellingen	119
5.1	Oversightwerkzaamheden	119
	Kader 1 Classificatie van de LSI's	121
	Kader 2 Leidraad voor NBA's inzake meldingsvereisten	122

Gebruik van de toezichtshandleiding

In deze toezichtshandleiding wordt beschreven hoe het SSM (Single Supervisory Mechanism – gemeenschappelijk toezichtsmechanisme) is georganiseerd en worden de methodologieën, processen en procedures voor het banktoezicht in het eurogebied gedefinieerd. Ook wordt erin toegelicht hoe het SSM met andere instellingen binnen het bredere institutionele kader samenwerkt.

Eerst wordt beschreven hoe het SSM is georganiseerd en hoe het zijn taken als toezichthouder vervult, daarna wordt gedetailleerd ingegaan op de praktische uitvoering van het toezicht.

Deze toezichtshandleiding is niet juridisch bindend, stelt geen nieuwe regelgevende voorschriften en kan op geen enkele wijze de wettelijke vereisten vervangen die in het relevante toepasselijke EU-recht zijn vastgelegd. De handleiding geeft de benadering die het SSM bij de uitvoering van zijn toezichtstaken volgt. Het SSM is gerechtigd in specifieke gevallen af te wijken van de in deze handleiding beschreven algemene beleidslijn als er factoren zijn die daartoe aanleiding geven en als de afwijking voldoende wordt gemotiveerd. De afwijkende beleidskeuze moet tevens verenigbaar zijn met de algemene beginselen van het EU-recht, met name die van gelijke behandeling, evenredigheid en de legitieme verwachtingen van onder toezicht staande entiteiten. Dit is in overeenstemming met de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, die een interne leidraad, zoals deze handleiding, definieert als gedragsregels voor een te volgen praktijk waarvan EU-instellingen in gerechtvaardigde gevallen mogen afwijken. Zo staat bijvoorbeeld bij punt 209 van het arrest van het Hof van Justitie in de gevoegde zaken C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P tot en met C-208/02 P en C-213/02 P van 28 juni 2005¹: “In beslissingen over interne maatregelen van de administratie heeft het Hof reeds geoordeeld, dat deze weliswaar niet kunnen worden aangemerkt als een rechtsregel die de administratie hoe dan ook dient na te leven, maar wel een gedragsregel voor de te volgen praktijk vormen, waarvan de administratie in een concreet geval niet mag afwijken zonder opgaaf van redenen die verenigbaar zijn met het beginsel van gelijke behandeling. Dergelijke maatregelen vormen derhalve een handeling van algemene strekking, waarvan de betrokken ambtenaren en functionarissen de onwettigheid kunnen inroepen tot staving van een beroep tegen individuele besluiten die op basis van die maatregelen zijn vastgesteld.”

De eerste versie van de toezichtshandleiding is met hulp van de nationale bevoegde autoriteiten opgesteld in het kader van het transparantiebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB) en is in maart 2018 door de ECB gepubliceerd. Deze herziene versie van de handleiding, die in januari 2024 is uitgekomen, biedt de meest actuele informatie over het Europees banktoezicht en weerspiegelt onder meer de

¹ *Dansk Rørindustri v Commissie*, C-189/02 P (gevoegde zaken C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P, C-206/02 P, C-207/02 P, C-208/02 P, C-213/02 P), ECLI:EU:C:2005:408.

reorganisatie van ECB-Bankentoezicht in 2020. De herziene handleiding vervangt de Gids voor bankentoezicht uit 2014.

Inleiding

De Europese bankenunie bestaat uit drie pijlers: (i) het SSM, dat is belast met het toezicht op kredietinstellingen en de banksector; (ii) het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme, dat bestaat uit de gemeenschappelijke afwikkelingsraad en een gemeenschappelijk afwikkelingsfonds voor niet-levensvatbare kredietinstellingen; en (iii) een Europees depositogarantiestelsel, dat op het moment van schrijven nog in ontwikkeling is. Deze drie pijlers rusten op het fundament van het gemeenschappelijk reglement (single rulebook), dat geldt voor alle EU-landen.

Het Europees bankentoezicht streeft ernaar een bijdrage te leveren aan de veiligheid en soliditeit van kredietinstellingen en de stabiliteit van het financiële stelsel door te zorgen voor bankentoezicht in het eurogebied dat aan hoge normen voldoet en consistent bij alle banken wordt toegepast.

De ECB voert haar toezichtstaken uit in het kader van het SSM, dat bestaat uit de ECB en de nationale bevoegde autoriteiten (NBA's), maar behoudt daarbij de eindverantwoordelijkheid. Deze opzet zorgt voor sterk en consistent toezicht op alle onder toezicht staande instellingen in het eurogebied en maakt tevens optimaal gebruik van de lokale en specifieke kennis van de nationale toezichthouders.

Op basis van de taken die de Europese wetgever aan de ECB heeft toevertrouwd, hebben de toezichtsautoriteiten voor het Europees bankentoezicht een missie geformuleerd en toezichtsbeginselen vastgelegd.

De SSM-toezichthouders dienen zich bij hun werkzaamheden steeds te laten leiden door de [missie](#), de [strategische oogmerken](#) en de [organisatiebeginselen](#) van het SSM.

1 Werking van het SSM

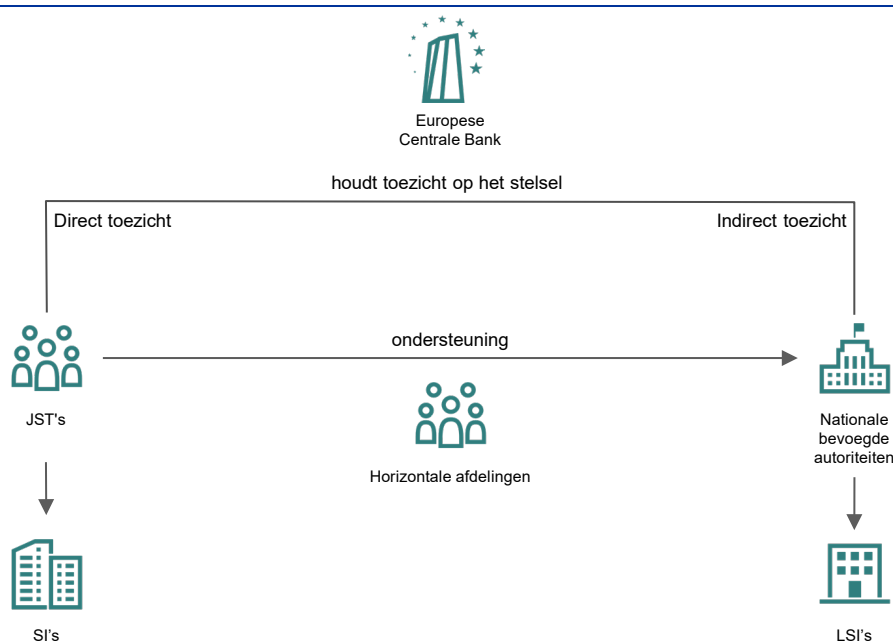
1.1 Organisatie van het SSM

1.1.1 Taakverdeling tussen de ECB en de nationale bevoegde autoriteiten

GTM-verordening, de artikelen 6, 14 en 15

De ECB is verantwoordelijk voor het banktoezicht in de deelnemende lidstaten en werkt daarbij samen met de nationale bevoegde autoriteiten (NBA's). Ten behoeve van efficiënt toezicht zijn de respectieve taken en verantwoordelijkheden van de ECB en de NBA's op dit gebied verdeeld op basis van de significantie van de onder toezicht staande instellingen. Voor alle onder SSM-toezicht staande instellingen geldt een gemeenschappelijke toezichtsaanpak.

Figuur 1
Taakverdeling binnen het SSM

Binnen het SSM houdt de ECB, bijgestaan door de NBA's, direct toezicht op alle als belangrijk aangemerkte instellingen (significant institutions – SI's). De NBA's voeren het directe toezicht op minder belangrijke instellingen (less significant institutions – LSI's) uit, onder het overkoepelend toezicht (oversight) van de ECB. In bepaalde omstandigheden kan de ECB ook het directe toezicht op minder belangrijke instellingen overnemen. Op de website van ECB-Bankentoezicht staat een [lijst van SI's en LSI's](#), die regelmatig wordt bijgewerkt.

Het SSM is tevens betrokken bij het toezicht op grensoverschrijdende instellingen en groepen, als toezichthouder van ofwel de lidstaat van herkomst ofwel de lidstaat van ontvangst in toezichtscolleges.

Als toezichthouder op de banken neemt het SSM bovendien deel aan het aanvullende toezicht op financiële conglomeraten.

Toezichtbesluiten worden binnen het SSM voorbereid door de uit vertegenwoordigers van de ECB en de NBA's bestaande Raad van Toezicht, en vastgesteld door de Raad van Bestuur conform de geen-bezwaarprocedure, die verderop in deze handleiding wordt beschreven (paragraaf 1.3.1).

1.1.2 Verantwoording

[GTM-verordening, de artikelen 20 en 21](#)

[Besluit van de ECB inzake de toegang van het publiek tot documenten \(ECB/2004/3\)](#)

[Besluit van de ECB inzake de toegang van het publiek tot documenten van de Europese Centrale Bank in bezit van de nationale bevoegde autoriteiten \(ECB/2015/16\)](#)

[Richtsnoer tot vaststelling van de beginselen van een Ethisch Kader voor het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme \(ECB/2021/50\) \(herschikking\)](#)

[Gedragscode voor hoge ambtenaren van de ECB](#)

Voor de transparantie, legitimiteit en onafhankelijkheid van toezichtbesluiten is het van essentieel belang dat er verantwoording wordt afgelegd. De ECB is verantwoordelijk voor de wijze waarop ze haar toezichtstaken vervult. Besluiten die direct van invloed zijn op afzonderlijke instellingen kunnen worden onderworpen aan een interne toetsingsprocedure bij de [Administratieve Raad voor Toetsing \(ABoR\)](#). Ze kunnen ook worden voorgelegd aan het [Hof van Justitie](#) van de Europese Unie. Besluiten van NBA's inzake LSI's kunnen daarentegen aan de nationale rechter worden voorgelegd. De ECB is ook verantwoording schuldig aan het [Europees Parlement](#), als de vertegenwoordiging van de burgers van de EU, en aan de [Raad van de Europese Unie](#). De ECB is daarnaast op specifieke punten verantwoording voor haar toezichtsactiviteiten schuldig aan de nationale parlementen. De vier belangrijkste kanalen van politieke verantwoording door de ECB zijn:

1. De voorzitter van de Raad van Toezicht woont de reguliere hoorzittingen en ad-hocgedachtewisselingen in het Europees Parlement en de Eurogroep bij. De nationale parlementen kunnen verder de voorzitter of een ander lid van de Raad van Toezicht alsmede een vertegenwoordiger van de betrokken NBA uitnodigen.
2. De ECB doet aan de Commissie economische en monetaire zaken van het Europees Parlement de verslagen van de vergaderingen van de Raad van Toezicht toekomen, inclusief een uitgebreid en substantieel verslag van de beraadslagingen van de Raad en een geannoteerde lijst van de raadsbesluiten.
3. De leden van het Europees Parlement en van de Eurogroep kunnen schriftelijke vragen stellen aan de voorzitter van de Raad van Toezicht. De antwoorden zijn beschikbaar op de website van ECB-Bankentoezicht. Verder kunnen de nationale parlementen de ECB vragen te reageren op eventuele vragen of opmerkingen die zij hebben.
4. De ECB stuurt aan het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie (EU-Raad), de Eurogroep, de Europese Commissie en de nationale parlementen van de deelnemende lidstaten een openbaar [jaarverslag](#) waarin zij de vervulling van haar toezichtstaken toelicht.

Het verantwoordingskader van de ECB is nader uitgewerkt in de GTM-verordening, in een [interinstitutioneel akkoord](#) tussen het Europees Parlement en de ECB en in een [memorandum van overeenkomst](#) tussen de EU-Raad en de ECB. Het werd in 2019 aangevuld met een [memorandum van overeenkomst](#) tussen de Europese Rekenkamer en de ECB.

Bovendien publiceert de Europese Commissie elke drie jaar een [rapport over de toepassing van de GTM-verordening](#), waarin zij vooral de mogelijke gevolgen daarvan voor de soepele werking van de interne markt evalueert. De Europese Rekenkamer heeft de bevoegdheid om de operationele doelmatigheid van het beheer van de ECB (paragraaf 1.4.7) te onderzoeken en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) voert regelmatige beoordelingen uit via het FSAP (Financial Sector Assessment Programme) (paragraaf 1.4.8).

De leden van de Raad van Toezicht maken jaarlijks [hun belangen](#) bekend. Deze belangenverklaringen bevatten informatie over hun eerdere beroepsleven, privéactiviteiten, officiële mandaten en financiële belangen, alsook informatie over alle bezoldigde beroepsactiviteiten van hun echtgenoot of partner die aanleiding kunnen geven tot belangenconflicten.

1.2 Operationele structuur van het SSM

1.2.1 Opzet van het ECB-Bankentoezicht

Funciescheiding

[GTM-verordening, artikel 25](#)
[Besluit van de ECB houdende de tenuitvoerlegging van scheiding tussen de monetaire beleidsfunctie en de toezichtfunctie van de Europese Centrale Bank \(ECB/2014/39\)](#)

Naar aanleiding van de financiële crisis hebben de EU-Raad en het Europees Parlement toezichtstaken aan de ECB toevertrouwd. De ECB heeft deze taken in aanvulling op haar monetairbeleidsfunctie gekregen. Om belangenconflicten tussen de monetairbeleids- en toezichthoudende taken te voorkomen waarborgt de ECB een funciescheiding, zodat elke functie conform de geldende doelstellingen wordt vervuld.

De ECB beschikt over een onafhankelijke [Raad van Toezicht](#), die ontwerptoezichtbesluiten voorlegt aan de [Raad van Bestuur](#). De Raad van Bestuur kan deze voorstellen aannemen of er bezwaar tegen aantekenen, maar kan ze in principe niet amenderen. Bovendien worden de beraadslagingen van de Raad van Bestuur over zaken die verband houden met het toezicht strikt gescheiden gehouden van de beraadslagingen over andere functies van de ECB, met aparte agenda's en vergaderingen.

De funciescheiding voorziet tevens in regels voor de uitwisseling van informatie tussen de twee functies van de ECB. Voor het doorgeven van bepaalde vertrouwelijke informatie van de ene functie aan de andere is goedkeuring van de [directie](#) nodig. Ruwe gegevens die vertrouwelijk zijn kunnen op verzoek en op 'need-

to-know'-basis worden gedeeld. Een beleidsfunctie van de ECB mag geen vertrouwelijke informatie die beoordelingen of beleidsaanbevelingen bevat doorgeven aan een andere, tenzij op verzoek en op need-to-know-basis.

Op het niveau van de medewerkers wordt de functiescheiding gewaarborgd doordat verschillende elementen van het banktoezicht zijn verdeeld over zes directoraten-generaal en één directoraat, die elk functioneel aan de voorzitter en de vicevoorzitter van de Raad van Toezicht rapporteren.

De organisatiestructuur van ECB-Banktoezicht

Zes directoraten-generaal en één directoraat voeren in samenwerking met de NBA's de aan de ECB opgedragen toezichtstaken uit.

- Het directoraat-generaal Systeem- & Internationale Banken (DG/SIB), het directoraat-generaal Universele & Gediversifieerde Instellingen (DG/UDI) en het directoraat-generaal Gespecialiseerde Instellingen en LSI's (DG/SPL) zijn verantwoordelijk voor het directe dagelijkse toezicht op SI's. DG/SPL is tevens verantwoordelijk voor het oversight op het directe toezicht dat de NBA's op de LSI's uitoefenen.
- Het directoraat-generaal Horizontaal Toezicht (DG/HOL) voert horizontale taken uit met betrekking tot alle kredietinstellingen onder SSM-toezicht. Het staat met name de gezamenlijke toezichthoudende teams (joint supervisory teams – JST's) bij met inhoudelijke expertise op het gebied van kredietrisico, kapitaalmarkten, niet-financiële risico's, bedrijfsmodellen, kapitaalplanning en crisisbeheersing, stresstests, toezichtsbeleid en toezichtsmethodologieën.
- Het directoraat-generaal Inspecties ter plaatse & Interne Modellen (DG/OMI) leidt en neemt deel aan missies ter plaatse bij de kredietinstellingen, bepaalt en verzorgt de planning en uitvoering van het toezichtsprogramma ter plaatse, en onderhoudt de daarbij benodigde uitgebreide methodiek.
- Het directoraat-generaal SSM Governance & Operations (DG/SGO) ondersteunt de besluitvormingsprocessen, beoordeelt nieuwe aandeelhouders in banken en verzoeken om nieuwe bankvergunningen en voert deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen uit alsook onafhankelijke onderzoeken naar vermeende schendingen van de prudentiële regelgeving. DG/SGO stuurt ook de digitale agenda van het SSM aan, waaronder het gebruik van toezichtstechnologie, neemt het voortouw bij innovatie en vergemakkelijkt kennisbeheer en trainingsactiviteiten voor het SSM.
- Het directoraat Toezichtsstrategie & -risico (D/SSR) bepaalt de strategie voor het banktoezicht van de ECB door toezichtsprioriteiten en een risicobereidheidskader vast te stellen. Ook ondersteunt het de toewijzing van middelen aan deze prioriteiten.

Gemeenschappelijke diensten

Naast de zes directoraten-generaal en het ene directoraat met verantwoordelijkheid voor het banktoezicht zijn er nog de gedeelde diensten van de ECB, die zowel de toezichtsfunctie als de monetairbeleidsfunctie ondersteunen.

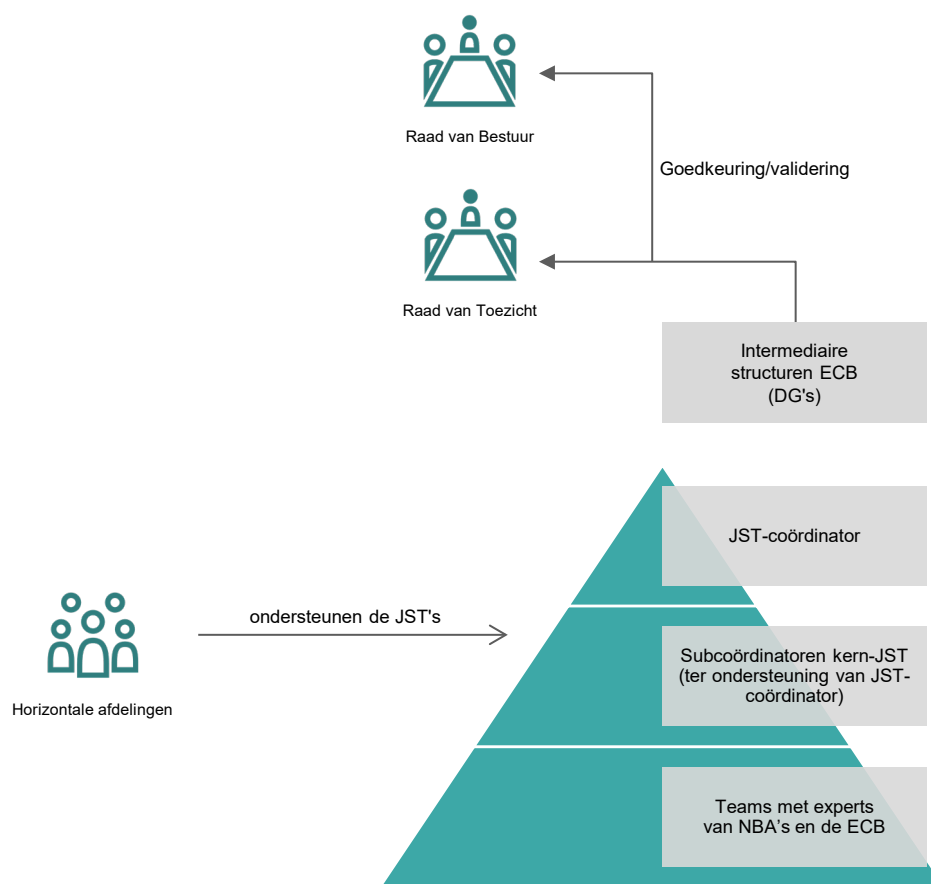
Dit zijn: human resources, informatiesystemen, communicatie, begroting en organisatie, facilitaire dienst, interne audit, juridische diensten en statistieken. Dankzij deze diensten kan de ECB operationele synergievoordelen benutten en tegelijkertijd de vereiste scheiding tussen monetair beleid en banktoezicht in acht nemen. Het directoraat-generaal Statistieken publiceert bijvoorbeeld periodiek [een uitgebreide set statistieken over het banktoezicht](#) op de website van ECB-Banktoezicht. De dataset wordt elk kwartaal geactualiseerd en bevat informatie als de balanssamenstelling, winstgevendheid, kapitaaltoereikendheid, verhouding eigen vermogen-vreemd vermogen, financiering, liquiditeit en activakwaliteit van zowel SI's als LSI's.

1.2.2 Gezamenlijke toezichthoudende teams (JST's)

[GTM-kaderverordening, de artikelen 3, 4, 5 en 6](#)

Het lopende toezicht op de SI's wordt uitgeoefend door de JST's, die werkzaam zijn binnen DG/SIB, DG/UDI en DG/SPL. Zoals te zien is in Figuur 2 bestaan de JST's uit medewerkers van zowel de ECB als de NBA's van de landen waarin de SI's, inclusief dochterondernemingen en belangrijke buitenlandse bijkantoren, zijn gevestigd. Voor elke SI wordt op het hoogste consolidatieniveau een JST gevormd. De grootte, algehele samenstelling en organisatie van een JST wisselen al naar gelang de aard, complexiteit, schaal en het bedrijfsmodel en risicoprofiel van de onder toezicht staande entiteit.

Figuur 2
Werking van de JST's

Het JST heeft tot taak het programma voor onderzoek door de toezichthouder (supervisory examination programme – SEP) op te stellen en te organiseren. Ook voert het de dagelijkse toezichtswerkzaamheden uit op geconsolideerd, gesubconsolideerd en soloniveau. Tot die taken behoren de beoordeling van het risicoprofiel, het bedrijfsmodel, de bedrijfsstrategie, de systemen voor risicobeheersing en interne beheersing, en interne governance van een instelling. Het uitvoeren van de procedure voor prudentiële toetsing en evaluatie (supervisory review and evaluation process – SREP) en het onderhouden van een dialoog met de onder toezicht staande entiteit zijn essentiële onderdelen van deze werkzaamheden. Leden van een JST kunnen ook deelnemen aan inspecties ter plaatse en aan onderzoeken van interne modellen.

Voor taken die een specifiek onderwerp betreffen of bepaalde specialistische kennis vereisen, kunnen de JST's bovendien de hulp inroepen van de horizontale afdelingen van de ECB. Om tot gemeenschappelijke inzichten en een gecoördineerde aanpak te komen, leveren deze afdelingen ook input en verzorgen zij procedures voor de JST's.

JST-coördinatoren en lokale NBA-coördinatoren

Elk JST wordt geleid door een coördinator bij de ECB. Lokale coördinatoren van de NBA's ondersteunen de JST-coördinator bij het dagelijks toezicht op belangrijke kredietinstellingen en brengen de standpunten van de betrokken NBA's tot uitdrukking. Zo dragen ze bij aan het opstellen en herzien van het SEP.

De JST-coördinatoren worden voor een termijn van drie tot vijf jaar benoemd. Van coördinatoren en leden van de JST's wordt verwacht dat ze geregeld rouleren, hoewel niet alle JST-leden tegelijkertijd kunnen rouleren.

Kern-JST

De JST's van banken met significante activiteiten in meer dan één deelnemende lidstaat vormen een kern-JST. Dit kern-JST wordt voorgezeten door de JST-coördinator en is samengesteld uit de lokale coördinatoren van de betrokken NBA's, afhankelijk van de materialiteit van de nationale dochter of het nationale bureau. Het kern-JST is belast met de verdeling van de taken tussen de JST-leden, het opstellen en herzien van het SEP, de controle op de uitvoering daarvan en de evaluatie van de beoordeling.

1.2.3 Organisatie van de oversightfunctie

GTM-verordening, de artikelen 4, 6, 12 en 31

GTM-kaderverordening, de artikelen 43, 62, 67, 70 en 96 tot en met 100

De NBA's zijn verantwoordelijk voor het directe toezicht op de LSI's. Ze plannen de lopende toezichtswerkzaamheden en voeren die uit met hun eigen mensen en middelen en volgens hun eigen procedures. Daarnaast zijn de NBA's verantwoordelijk voor het toezicht op terreinen die niet onder de GTM-verordening vallen.

De ECB is verantwoordelijk voor de effectieve en consistente werking van het SSM en garandeert de hoogwaardige kwaliteit van de door de NBA's gehanteerde toezichtsmethodologieën. Daartoe is DG/SPL van de ECB belast met een oversighttaak, zodat zij consistent toezicht kan waarborgen dat is gebaseerd op hoge toezichtsnormen. DG/SPL bereikt deze doelstellingen door in nauwe samenwerking met de NBA's de toepassing van goede toezichtspraktijken te bevorderen. De afdeling Toezichtsmethodologie van DG/HOL houdt de methoden, normen en praktijken voor het toezicht op de LSI's bij.

Bij de uitvoering van haar oversighttaken werkt de ECB nauw samen met de NBA's. Om binnen het SSM een gemeenschappelijke toezichtscultuur tot stand te brengen en de consistente werking van het systeem te waarborgen, is het van essentieel belang dat de ECB en de NBA's samenwerken. De ECB geeft vorm aan het oversight door gemeenschappelijke toezichtsnormen op te stellen voor het NBA-toezicht op de LSI's, door informatie vanuit de NBA's te verzamelen en te verwerken en door thematische controles uit te voeren. Deze informatie geeft een beeld van de

toezichtspraktijken en -besluiten van de NBA's en van specifieke LSI's en LSI-sectoren.

Daarom omvat de oversightfunctie van de ECB het NBA-toezicht op de LSI's. Zo kunnen zwakke instellingen worden opgespoord en consistente, hoge toezichtsnormen in het hele SSM worden gewaarborgd. De ECB volgt voor haar oversightfunctie een evenredige en risicogerichte aanpak. Dat houdt in dat de rapportagevereisten en de oversightwerkzaamheden van DG/SPL zo nodig kunnen worden geïntensiveerd voor instellingen met een hoog risico dan wel een grote impact (hoofdstuk 5). Dit betekent dat de ECB, via het overkoepelend crisistoezicht, betrokken is bij het crisismanagement van LSI's.

Bij gelegenheid verschaffen ECB-medewerkers deskundigheid en ondersteuning aan NBA's, bijvoorbeeld door deel te nemen aan inspecties ter plaatse. Ter bevordering van een gemeenschappelijke toezichtcultuur bevordert de ECB verder de onderlinge uitwisseling van medewerkers door NBA's.

1.2.4 Horizontale functies

De horizontale afdelingen van DG/HOL, D/SSR, DG/OMI en DG/SGO ondersteunen het toezicht op zowel SI's als LSI's. Deze horizontale afdelingen werken nauw samen met de JST's, bijvoorbeeld bij het ontwikkelen en invoeren van gemeenschappelijke methoden en normen. Ook bieden ze ondersteuning bij methodologische kwesties. Deze afdelingen zorgen ervoor dat er gemeenschappelijke inzichten en een gecoördineerde aanpak ontstaan. Ze voeren specialistische taken en analyses uit en bieden deskundige ondersteuning aan JST's en NBA's.

1.2.5 Communicatie binnen het SSM

Het SSM, het werd hierboven al gezegd, steunt op nauwe samenwerking tussen de ECB en de NBA's. Dankzij goede samenwerking en voortdurende uitwisseling van kennis en informatie binnen de ECB en tussen de ECB en de NBA's kan het SSM goed functioneren en hoogwaardig toezicht bereiken. Dit wordt gefaciliteerd door gezamenlijke IT en leermiddelen, waaronder SSMnet (een gemeenschappelijk platform voor heel het SSM dat toegang geeft tot informatie) en verbeterde toegangsrechten (met passende waarborgen) tot toezichtsdocumenten.

Samenwerking tussen de ECB en de NBA's

Het beginsel dat er te goeder trouw wordt samengewerkt is op alle toezichtsactiviteiten van toepassing. Bij het directe toezicht op SI's werken DG/SIB, DG/UDI en DG/SPL dagelijks met de NBA's samen via de JST's. Voor het oversight op het LSI-toezicht onderhoudt DG/SPL nauw contact met de NBA's via een speciaal netwerk van senior managers.

Via allerlei fora, zoals expertisenetwerken, dragen de NBA's ook bij aan het werk van de horizontale diensten.

Verder kan de Raad van Toezicht besluiten werkgroepen met vertegenwoordigers van de ECB en de NBA's in te stellen die zich richten op specifieke, horizontale onderwerpen en die het werk van de horizontale afdelingen ondersteunen.

Informatiemanagement

Het informatiemanagementbeleid van de ECB bevordert en ondersteunt het systematisch, doeltreffend en doelmatig produceren, gebruiken, beheren en opvragen van informatie. Het beleid staat de uitwisseling van informatie tussen de ECB en de NBA's toe op need-to-know-basis.

De uitvoering van het beleid gebeurt via het informatiebeheersysteem van de ECB, de technische basis voor de toepassing van de gemeenschappelijke methodologie en normen voor het banktoezicht door alle JST's. Via het SSMnet hebben alle toezichthouders toegang tot de informatie, kennis en hulpmiddelen die ze nodig hebben om hun dagelijkse toezichtstaken uit te voeren.

1.2.6 Inzet van personeel en financiële middelen

Inzet van personeel bij het toezicht op SI's en LSI's

Het SSM volgt bij zijn toezichtswerkzaamheden een risicogerichte en evenredige werkwijze die rekening houdt met zowel de mate waarin het faillissement van een onder toezicht staande entiteit de financiële stabiliteit zou schaden als de kans dat zich een faillissement voordoet. Ook sluit de werkwijze aan bij het risicoprofiel van de onder toezicht staande entiteit. Deze toezichtsbeginselen hebben tot doel effectief en grondig toezicht te waarborgen en tegelijkertijd een efficiënte inzet van eindige toezichtsmiddelen te bevorderen.

De inzet van mensen en middelen van het SSM ten behoeve van het directe toezicht door de ECB wordt gecoördineerd door het Bureau Strategische Planning van D/SSR, samen met de betrokken horizontale functies en NBA's. De JST's doen de operationele planning, gecoördineerd door de ECB. Voor elke belangrijke bank stellen ze een SEP op, waarin de belangrijkste taken en activiteiten voor het toezicht in de komende twaalf maanden worden vastgelegd, maar ook de voorlopige tijdschema's en doelstellingen en de behoefte aan inspecties ter plaatse en onderzoeken van interne modellen. Bij de planning van (de personele inzet voor) inspecties ter plaatse wordt nauw samengewerkt met de NBA's, die de meeste missieleders en teamleden leveren. Het SEP wordt gedetailleerd beschreven in paragraaf 4.1.3.

Wat het directe toezicht op LSI's betreft, de planning en uitvoering van het lopend toezicht berust bij de NBA's, die daarbij de algemene SSM-strategie volgen en gebruikmaken van eigen mensen en middelen en eigen besluitvormingsprocedures.

De NBA's worden aangemoedigd om op verschillende niveaus binnen de organisatie en voor verschillende termijnen personeel uit te wisselen met de ECB en met elkaar. De voorwaarden voor deze uitwisselingen worden van tevoren en van geval tot geval bepaald. Het SSM-uitwisselingsprogramma biedt een andere gelegenheid voor de uitwisseling van personeel tussen ECB-Bankentoezicht en voor samenwerking van SSM-instellingen in de vorm van externe detachering. De deelnemers aan het programma ruilen één à twee jaar lang van functie, maken intensief kennis met het gastland en worden volwaardig lid van het team van de gastinstelling. Uitwisseling van personeel is goed voor het multinationale karakter van de JST's en biedt hun enige flexibiliteit wanneer ze behoefte hebben aan extra ondersteuning of specifieke kennis. De medewerkers van de ECB en de NBA's volgen bovendien een gemeenschappelijk trainingsprogramma, wat de consistentie van de toezichtspraktijk en de gemeenschappelijke toezichtscultuur ten goede komt.

Financiële middelen

[GTM-verordening, artikel 20](#)

[Verordening van de ECB betreffende een vergoeding voor toezicht \(ECB/2014/41\)](#)

[Besluit van de ECB betreffende de methodologie en procedures voor de gegevensvaststelling en -verzameling aangaande voor de berekening van de jaarlijkse vergoeding voor toezicht toegepaste vergoedingsfactoren \(ECB/2019/38\)](#)

De ECB dekt de kosten van haar toezichtstaken en -verantwoordelijkheden door bij alle onder toezicht staande instellingen in het eurogebied een jaarlijkse vergoeding in rekening te brengen, onverminderd het recht van de NBA's om op grond van nationaal recht vergoedingen in rekening te brengen. Het totaalbedrag van [de jaarlijkse toezichtsvergoedingen](#) wordt elk jaar op 30 april bekendgemaakt middels een ECB-besluit. De totale kosten worden vervolgens over twee categorieën verdeeld:

- direct toezicht – de vergoeding die in rekening wordt gebracht bij de SI's, die onder het directe toezicht van de ECB staan;
- indirect toezicht – de vergoeding die in rekening wordt gebracht bij de LSI's, die onder het directe toezicht van hun nationale toezichthouder staan.

De vergoeding die een onder toezicht staande entiteit verschuldigd is, bestaat uit een minimum- en een variabele component. De minimumcomponent is een vast percentage van het totaalbedrag aan jaarlijkse vergoedingen in de bovengenoemde categorieën. De variabele component wordt berekend op basis van vergoedingsfactoren die betrekking hebben op de omvang en het risicoprofiel, inclusief de risicogewogen activa, van een bank. Voor de omvang en het risicoprofiel worden respectievelijk de totale waarde van de activa en de totale risicoblootstelling als maatstaf genomen.

De kosten die de ECB maakt in verband met de uitoefening van haar toezichthoudende taken bestaan hoofdzakelijk uit de directe kosten van ECB-Bankentoezicht en van de gemeenschappelijke diensten die voor de toezichtsfunctie worden ingezet. Deze kosten vormen een aparte post op de begroting van de ECB.

De begrotingsbevoegdheid van de ECB berust bij de Raad van Bestuur, die op grond van een begrotingsvoorstel van de directie en na overleg met de voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht de jaarlijkse begroting van de ECB vaststelt voor zover die betrekking heeft op het banktoezicht.

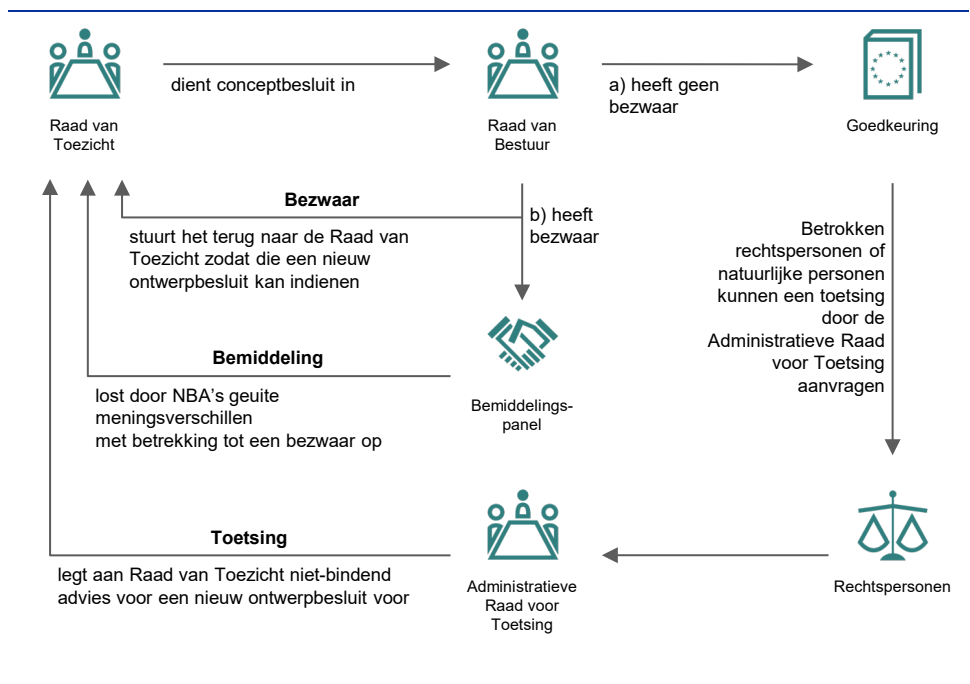
De ECB brengt elk jaar verslag uit aan het Europees Parlement, de EU-Raad, de Europese Commissie en de Eurogroep over de voorziene ontwikkeling van de samenstelling en het bedrag van de jaarlijkse toezichtsvergoedingen.

1.3 Besluitvorming binnen het SSM

Besluiten die verband houden met de uitvoering van de toezichtstaken van de ECB worden in de regel vastgesteld door de Raad van Bestuur volgens de **geen-bezwaarprocedure**. Conform deze procedure worden ontwerpbesluiten in hun geheel goedgekeurd door de Raad van Toezicht en vervolgens ter definitieve vaststelling voorgelegd aan de Raad van Bestuur. Ontwerpbesluiten worden geacht in hun geheel te zijn vastgesteld indien de Raad van Bestuur niet binnen uiterlijk tien werkdagen bezwaar maakt.

De geen-bezwaarprocedure wordt niet alleen gevolgd bij individuele toezichtbesluiten, maar ook bij rechtshandelingen van de ECB inzake de uitoefening van toezichtstaken, bij beleidsdocumenten en bij andere vormen van communicatie waarmee de ECB zich tegenover de buitenwereld verplicht ten aanzien van de uitoefening van haar toezichtstaken.

Figuur 3
Geen-bezwaarprocedure

De geen-bezwaarprocedure is echter niet de enige besluitvormingsprocedure binnen de ECB. Er zijn ook andere besluitvormingsprocedures van toepassing en voor bepaalde soorten toezichtbesluiten is de beslissingsbevoegdheid gedelegeerd, bijv. voor bepaalde besluiten inzake de deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordeling of de wijziging van significantiebesluiten. Toezichtsactiviteiten anders dan besluiten worden beschreven in paragraaf 1.3.2.

1.3.1 Besluitvorming binnen het SSM

[GTM-verordening, artikel 26](#)

[GTM-kaderverordening, deel VI en VII](#)

[VwEU, artikel 283](#)

[Statuten ESCB, artikel 11, lid 6](#)

[Besluit van de ECB betreffende de benoeming van vertegenwoordigers van de ECB in de Raad van toezicht \(ECB/2014/4\)](#)

[Reglement van orde van de Raad van Toezicht](#)

[Gedragscode voor hoge ambtenaren van de ECB](#)

[Reglement van orde van de ECB](#)

[Verordening van de ECB inzake de oprichting van een bemiddelingspanel en zijn reglement van orde \(ECB/2014/26\)](#)

In de paragrafen hieronder wordt beschreven welke partijen bij de besluitvorming betrokken zijn en wat hun rol daarin is.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is het belangrijkste besluitvormende orgaan voor de uitvoering van de taken van de ECB, waaronder het toezicht. De Raad bestaat uit de leden van de ECB-directie en de presidenten van de nationale centrale banken van het eurogebied.

In de regel worden rechtshandelingen die betrekking hebben op het banktoezicht vastgesteld volgens de geen-bezwaarprocedure. Deze procedure is vastgelegd in de GTM-verordening en houdt terdege rekening met de rol van de Raad van Toezicht als het intern orgaan dat bij de ECB verantwoordelijk is voor de planning en uitvoering van toezichtstaken, inclusief de goedkeuring van volledige ontwerpbesluiten. Volgens deze procedure kan de Raad van Bestuur volledige ontwerpbesluiten niet amenderen maar ze slechts goedkeuren of er bezwaar tegen maken.

Directie

De directie geeft leiding aan de dagelijkse gang van zaken bij de ECB. De vicevoorzitter van de Raad van Toezicht is lid van de directie.

Raad van Toezicht

De [Raad van Toezicht](#) is verantwoordelijk voor de planning en uitvoering van de toezichtstaken van de ECB, in overeenstemming met het bepaalde in de GTM-verordening. De Raad van Toezicht dient zijn goedkeuring te hechten aan alle ontwerpen van juridisch bindende toezichtbesluiten voordat deze aan de Raad van Bestuur worden voorgelegd voor definitieve vaststelling volgens de geen-bezwaarprocedure. De Raad van Toezicht bestaat uit de voorzitter, de vicevoorzitter, vier vertegenwoordigers van de ECB, een vertegenwoordiger van elke NBA en een vertegenwoordiger van de nationale centrale bank indien de NBA niet de nationale centrale bank van een land is. Bij het stemmen worden de vertegenwoordigers van

de NBA en de nationale centrale bank uit dezelfde lidstaat echter samen als één lid beschouwd.

Het stuurcomité ondersteunt de activiteiten van de Raad van Toezicht en bereidt de vergaderingen van de Raad voor. Dit comité bestaat uit een kleinere groep leden van de Raad van Toezicht en heeft geen beslissingsbevoegdheid.

Directoraten-generaal van ECB-Bankentoezicht

De JST's van DG/SIB, DG/UDI en DG/SPL zijn de belangrijkste bron van aan de onder toezicht staande entiteiten gerichte ontwerpbesluiten. Zij stellen ontwerpbesluiten op en baseren zich daarbij op informatie uit lopend toezicht, waaronder inspecties ter plaatse en interne-modellenonderzoeken. De afdeling SSM-secretariaat, die deel uitmaakt van DG/SGO, werkt nauw met de JST's samen bij de voorbereiding van de toezichtbesluiten en bij de besluitvorming van de JST's, ook ten aanzien van het voldoen aan de procedurele vereisten.

DG/SGO en DG/SPL stellen tevens ontwerpbesluiten op, met name besluiten inzake geschiktheidsbeoordelingen voor leden van de leidinggevende organen van onder toezicht staande entiteiten, sanctie- en handhavingsbesluiten, gemeenschappelijke procedures, en voorstellen voor algemene instructies aan NBA's met betrekking tot groepen of categorieën LSI's.

DG/HOL en DG/OMI zijn direct betrokken bij de besluitvorming over inspecties ter plaatse en de publicatie van nieuwe regels, methodologieën of nieuw beleid. DG/HOL is daarbij ook indirect betrokken doordat het specialistische ondersteuning biedt aan de JST's, met name bij besluiten over de SREP.

Directoraat-generaal SSM Governance & Operations

DG/SGO bestaat uit vijf afdelingen. Vier daarvan, te weten Autorisatie, Deskundigheid & Betrouwbaarheid, Handhaving & Sancties en Technologie & Innovatie, vervullen horizontale functies. De vijfde, de afdeling Secretariaat, zorgt voor ondersteuning en een efficiënt verloop van de besluitvorming en waarborgt daarmee de institutionele kwaliteit van het besluitvormingsproces. Het secretariaat stelt procedurele handelingen vast met betrekking tot het verloop van de toezichtsprocedure en stelt de betrokkenen van deze handelingen in kennis. Het ondersteunt ook de Raad van Toezicht door vergaderingen en schriftelijke procedures voor te bereiden en op te volgen, en voorstellen en besluiten op te stellen en te herzien. Het SSM-secretariaat assisteert alle organisatieonderdelen bij het voorbereiden van documentatie voor de Raad van Toezicht en geeft advies over het besluitvormingsproces. De afdeling onderhoudt contacten met het secretariaat van de Raad van Bestuur over alle besluitvormingsprocessen die verband houden met de toezichtstaken van de ECB en ondersteunt de voorbereiding van de vergaderingen van de Raad van Bestuur die gewijd zijn aan het toezicht. Het SSM-secretariaat adviseert en ondersteunt de teams van de voorzitter, vicevoorzitter en

de vertegenwoordigers van de ECB ten aanzien van verantwoordingsverplichtingen en communicatie. Het coördineert ook de samenwerking met andere EU- en niet-EU-instellingen op het gebied van toezicht.

NBA's

De NBA's nemen niet alleen deel aan de JST's, ze spelen ook een belangrijke directe rol bij het besluitvormingsproces. Ze mogen ontwerpen van toezichtbesluiten indienen. Inzake gemeenschappelijke procedures bepaalt de GTM-kaderverordening uitdrukkelijk dat de ECB een besluit moet nemen op basis van een voorstel van een NBA. NBA's zijn nog altijd belast met alle toezichtstaken die niet aan het SSM zijn overgedragen, zoals consumentenbescherming en het bestrijden van witwaspraktijken.

Bemiddelingspanel

Wanneer de Raad van Bestuur in het kader van de geen-bezwaarprocedure bezwaar maakt tegen een besluit en de NBA waarop dit besluit betrekking heeft het daar niet mee eens is, kan de NBA bij de Raad van Toezicht een verzoek tot bemiddeling indienen. Deze mogelijkheid wordt geboden om de scheiding tussen monetair beleid en toezichtstaken te waarborgen. Het bezwaar wordt behandeld door het Bemiddelingspanel. Dat bestaat uit één vertegenwoordiger per deelnemende lidstaat, gekozen uit de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht. Het panel neemt besluiten bij gewone meerderheid van stemmen, waarbij elk lid één stem heeft.

1.3.2 Soorten toezichtsmaatregelen

VwEU, artikel 132, artikel 139, lid 2, punt e, en artikel 288, lid 2

GTM-verordening, artikel 4 en hoofdstuk III, afdeling 2

GTM-kaderverordening, titel 2

Een **toezichtbesluit** is een rechtshandeling die door de ECB wordt vastgesteld tot uitoefening van de taken en bevoegdheden die haar krachtens de GTM-verordening zijn verleend en die meestal gericht is tot een kredietinstelling. Een besluit verleent rechten en/of legt verplichtingen op die de situatie voor de adressaat veranderen. In een besluit kunnen bijkomende bepalingen zijn opgenomen, zoals termijnen, voorwaarden, verplichtingen of niet-bindende aanbevelingen. Voorwaarden maken de werking van het besluit afhankelijk van bepaalde gebeurtenissen, terwijl er bij verplichtingen sprake is van aanvullende vereisten waaraan de adressaat moet voldoen, doorgaans binnen een bepaalde termijn. Een besluit wordt, tenzij de besluitvorming gedelegeerd is, in de vorm van een ontwerpbesluit goedgekeurd door de Raad van Toezicht en daarna volgens de geen-bezwaarprocedure ter vaststelling voorgelegd aan de Raad van Bestuur. Als het besluit echter nadelige gevolgen heeft voor de adressaat, wordt het definitieve toezichtbesluit van de ECB pas vastgesteld nadat de hoortermijn van de betrokkene is verstreken, waarbij de door partijen aangedragen punten in aanmerking worden genomen. Het definitieve toezichtbesluit is voor de adressaat juridisch bindend.

Naast toezichtbesluiten kunnen er nog verschillende andere toezichtsmaatregelen worden genomen, al naar gelang het toepasselijk juridisch kader, het gewenste effect, de adressa(a)t(en) en de evenredigheid.

Een **operationele handeling** maakt geen deel uit van het officiële besluitvormingsproces. Een operationele handeling heeft geen wettelijk voorgeschreven vorm en omvat niet-bindende en niet-afdwingbare verwachtingen, verklaringen en andere handelingen van de toezichthouder.

Indien het om een kwestie van enig belang gaat, kan de Raad van Toezicht worden gevraagd van tevoren een bepaalde toezichtsaanpak af te spreken of wordt de Raad achteraf ingelicht. De ECB kan na een operationele handeling zo nodig een toezichtbesluit van gelijke of vergelijkbare strekking vaststellen.

Procedurele handelingen zijn operationele handelingen die betrekking hebben op het verloop van een toezichtprocedure, met name op de naleving van de procedurele voorschriften. Onder procedurele handelingen vallen bijvoorbeeld besluiten over verlenging van de raadplegingstermijn en over verzoeken om toegang tot dossiers en ECB-documenten op grond van artikel 53, lid 1, derde alinea, van de richtlijn kapitaalvereisten (capital requirements directive – CRD). Maar ook antwoorden op klachten van adressaten van toezichtbesluiten van de ECB anders dan verzoeken om een administratieve toetsing door de ABoR, evenals rectificaties van toezichtbesluiten van de ECB wanneer evidente en niet-materiële fouten zijn vastgesteld. Procedurele handelingen zijn geen toezichtbesluiten van de ECB. Er komt namelijk geen beleidsvrijheid aan te pas en ze zijn geen definitief besluit over de uitkomst van een toezichtprocedure. Ze worden derhalve niet goedgekeurd door de Raad van Bestuur volgens de geen-bezwaarprocedure, maar in plaats daarvan vastgesteld en ter kennis van de adressaat gebracht door de afdeling SSM-secretariaat.

Behalve aanbevelingen aan individuele banken in toezichtbesluiten of operationele handelingen kan de ECB ook **aanbevelingen** doen in de vorm van openbare rechtshandelingen, met als doel niet-bindende toezichtsverwachtingen kenbaar te maken aan onder toezicht staande entiteiten, relevante derden of de NBA's .

Aanbevelingen aan onder toezicht staande entiteiten zijn algemeen toepasselijke rechtshandelingen, die volgens de geen-bezwaarprocedure door de Raad van Bestuur zijn goedgekeurd en op de website van ECB-Bankentoezicht en in het Publicatieblad van de Europese Unie worden gepubliceerd. Deze aanbevelingen worden als instrument gebruikt om de toezichtsaanpak van de ECB aan het publiek te communiceren.

Aanbevelingen aan alle NBA's zijn niet bindend. Ze zijn een alternatief voor de bindende richtsnoeren en geven de NBA's meer flexibiliteit. Aanbevelingen kunnen specifiek betrekking hebben op het toezicht op LSI's of de reikwijdte van een bestaande, aan SI's gerichte aanbeveling uitbreiden, zodat die ook op LSI's van toepassing is. Aanbevelingen kunnen openbaar en niet-openbaar zijn. Voorbeelden van aanbevelingen zijn te vinden op [de website van ECB-Bankentoezicht](#).

GTM-verordening, artikel 9 en artikel 6, lid 5

Een ander instrument waarover de ECB beschikt zijn **instructies**. Om te beginnen kan de ECB dit instrument inzetten om de NBA's te instrueren hun bevoegdheden uit hoofde van het nationaal recht uit te oefenen, voor zover dat nodig is om de door de GTM-verordening aan de ECB opgedragen taken te kunnen uitvoeren. De betreffende NBA informeert de ECB dan over de genomen maatregelen. Ten tweede mag de ECB NBA's algemene instructies geven over LSI's. Deze instructies betreffen specifieke toezichtsbevoegdheden van de NBA's en hebben betrekking op groepen of categorieën LSI's en niet zozeer op specifieke instellingen. Tot slot kan de ECB ook instructies richten tot de NBA's die nauw met de ECB samenwerken, die dan op hun beurt de vereiste nationale administratieve maatregelen voor banken vaststellen.

Besluit van de ECB betreffende de methodologie en procedures voor de gegevensvaststelling en -verzameling aangaande voor de berekening van de jaarlijkse vergoeding voor toezicht toegepaste vergoedingsfactoren (ECB/2019/38)

Algemeen toepasselijke besluiten kunnen worden gebruikt voor bindende procedurele vereisten die gelden voor alle onder toezicht staande entiteiten, voor een deel daarvan of voor NBA's. Deze besluiten hebben vooral tot doel de verwachtingen van de ECB ten aanzien van de onder toezicht staande entiteiten te verduidelijken. Algemeen toepasselijke besluiten worden vastgesteld middels de geen-bezwaarprocedure als ze bepalend zijn voor de toekomstige, specifieke uitoefening van toezichtstaken door de ECB (zie bijvoorbeeld Besluit (EU) 2019/2158). Deze besluiten worden vervolgens gepubliceerd op de website van ECB-Banktoezicht en in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Richtsnoer van de ECB betreffende de wijze waarop nationale bevoegde autoriteiten met betrekking tot minder belangrijke instellingen gebruikmaken van de keuzemogelijkheden en manoeuvreerruimte die het Unierecht biedt (ECB/2017/9)

Richtsnoeren zijn aan NBA's gerichte rechtshandelingen die bindend zijn ten aanzien van de resultaten die moeten worden geboekt, maar die flexibiliteit bieden bij het bereiken daarvan. Ze zijn van bijzonder belang voor het indirecte toezicht van de ECB op LSI's (zie bijvoorbeeld Richtsnoer (EU) 2017/697).

Verordening van de ECB betreffende de wijze waarop gebruik wordt gemaakt van de keuzemogelijkheden en manoeuvreerruimte die het Unierecht biedt (ECB/2016/4)

Verordeningen zijn algemeen toepasselijk; zij zijn in hun geheel bindend en direct toepasselijk in lidstaten van het eurogebied. Verordeningen worden gepubliceerd op de website van ECB-Banktoezicht en in het Publicatieblad van de Europese Unie (zie bijvoorbeeld Verordening (EU) 2016/445). Verder mag de ECB verordeningen vaststellen voor zover dat nodig is om regelingen te treffen of nader in te vullen voor de vervulling van de taken die krachtens de GTM-verordening aan haar zijn opgedragen.

In **gidsen en leidraden** maakt de ECB haar verwachtingen als toezichthouder kenbaar. De ECB heeft op haar [website voor banktoezicht](#) een aantal gidsen/leidraden voor banken gepubliceerd over onderwerpen als de keuzemogelijkheden en manoeuvreerruimte die het Unierecht biedt, deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen, procedures voor gekwalificeerde deelnemingen, hefboomtransacties en de behandeling van niet-renderende leningen.

1.3.3 Toezichtbesluiten: voorbereiding en besluitvorming

Opstellen van een ontwerpbesluit

GTM-verordening, artikel 22

Wanneer een toezichtsprocedure op een besluit moet uitlopen, wordt er altijd een ontwerpbesluit opgesteld. Dat kan gebaseerd zijn op een aanvraag van een onder toezicht staande entiteit of uitgaan van een JST, NBA of een horizontale afdeling van de ECB.

Behoorlijke procedure

GTM-verordening, de artikelen 22 en 26

GTM-kaderverordening, de artikelen 31 en 33

Verordening nr. 1/1958 van de Raad tot regeling van het taalgebruik in de Europese Economische Gemeenschap

Een van de vereisten voor een behoorlijke procedure is dat het ontwerpbesluit afdoende wordt gemotiveerd en dat de adreesaat/adressaten zo nodig het recht krijgt/krijgen gehoord te worden en het toezichtsdossier in te zien.

De motiveringsplicht voor besluiten

Toezichtbesluiten van de ECB dienen vergezeld te gaan van een duidelijke motivering, waarin de belangrijke feiten, juridische redenen en overwegingen van de toezichthouder die aan het besluit ten grondslag liggen, uiteengezet worden. Een sterkere motivering is vereist naarmate de opgelegde maatregelen strenger zijn.

Het recht om te worden gehoord

Wanneer een ontwerpbesluit van de ECB ongunstige gevolgen heeft voor de rechten van de adressaten, dan krijgen die de gelegenheid commentaar te leveren alvorens het besluit wordt vastgesteld. Dit recht om gehoord te worden is een fundamenteel procedureel recht in de toezichtsprocedure. Dit recht biedt adressaten van besluiten niet alleen de gelegenheid te reageren op de feitelijke en juridische analyse van de ECB, het garandeert ook dat de besluitvorming van de ECB berust op volledige informatie. Als de adreesaat binnen de hoortermijn commentaar levert, wordt het ontwerpbesluit opnieuw ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

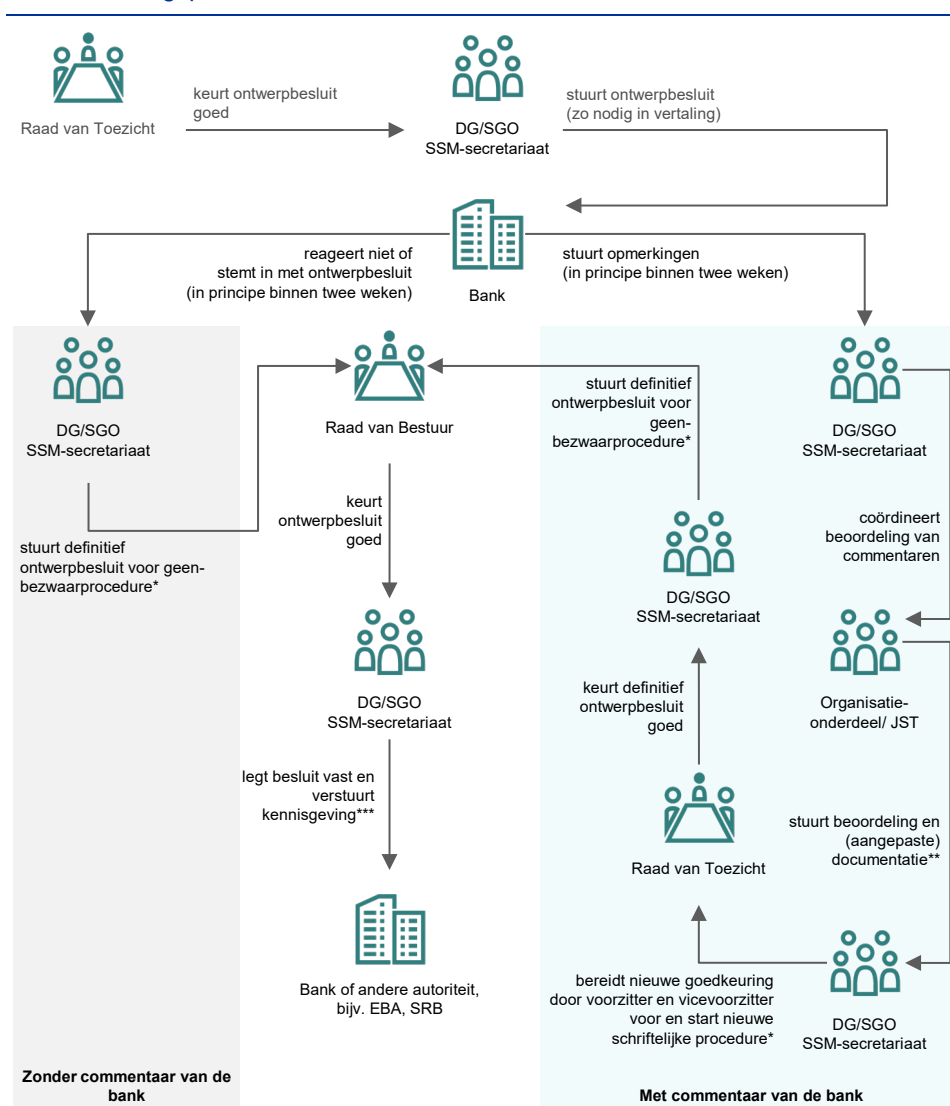
Het SSM-secretariaat stelt de adreesaat in kennis van het ontwerpbesluit en, middels een begeleidende brief, van de procedure voor de hoorzitting. De adreesaat heeft in principe twee weken de tijd om te reageren, maar in bepaalde omstandigheden kan die termijn worden verkort tot een minimum van drie werkdagen.² Als het ECB-toezichtbesluit wordt vastgesteld, wordt de beoordeling van de opmerkingen als bijlage bij dit besluit gevoegd.

² In de regel duurt de termijn voor het horen van gemeenschappelijke procedures drie werkdagen.

Recht op inzage in het toezichtdossier

Als onderdeel van hun recht op verdediging hebben de partijen bij een toezichtprocedure van de ECB het recht om inzage te krijgen in het toezichtdossier voordat een besluit wordt genomen dat negatieve gevolgen voor hen kan hebben. Inzage in het dossier is mogelijk vanaf het begin van de toezichtprocedure tot het definitieve besluit. Dit recht is onderworpen aan de bescherming van bedrijfsgeheimen van derden en geldt niet voor vertrouwelijke informatie. Het dossier wordt samengesteld door het organisatieonderdeel dat belast is met het opstellen van het toezichtbesluit in kwestie. Vervolgens controleert het secretariaat van het SSM het dossier op volledigheid en geeft het aan de aanvrager ter inzage.

Figuur 4
Besluitvormingsproces

*Bij een schriftelijke procedure bedraagt de termijn voor het indienen van opmerkingen/bezwaren vijf werkdagen, bij een geen-bezwaarprocedure is dat maximaal tien werkdagen.

**De wettelijke termijnen die in elk specifiek geval gelden moeten in aanmerking worden genomen.

***Afhankelijk van het tijdstip van ondertekening door de president wordt ongeveer twee werkdagen nadat het besluit door de Raad van Bestuur is goedgekeurd, per e-mail een kennisgeving verstuurd.

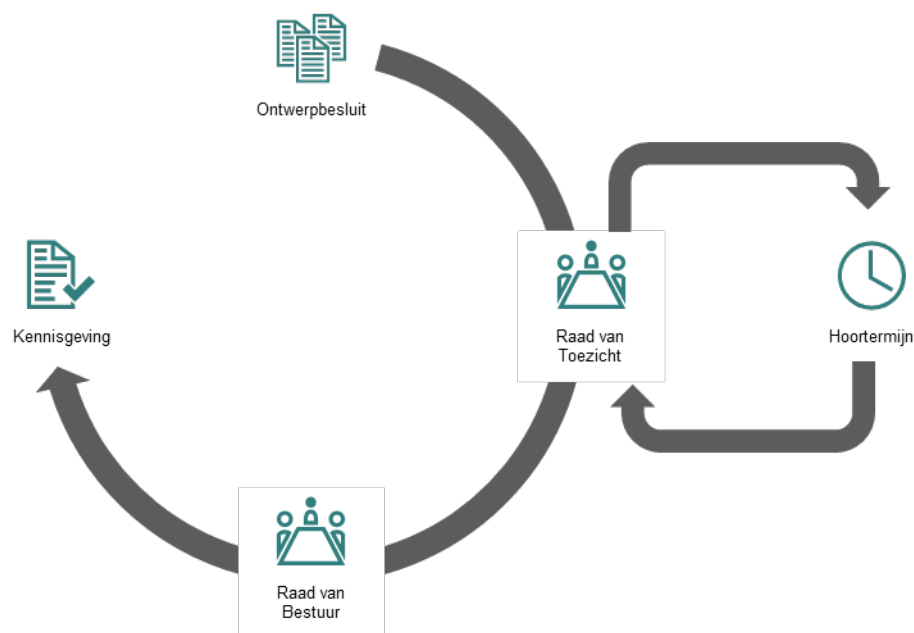
Het SSM-secretariaat organiseert de hoorprocedure, die doorgaans alleen schriftelijk is. Als het een urgent besluit betreft dat genomen moet worden om aanzienlijke schade aan het financiële stelsel te voorkomen, mag de ECB een toezichtbesluit met negatieve gevolgen voor de rechten van de adreassaar vaststellen zonder de adreassaar vóór vaststelling de gelegenheid te geven er commentaar op te leveren. In dat geval wordt de adreassaar later gehoord en wordt de noodzaak van het uitstel duidelijk gemotiveerd in het besluit. De adreassaar wordt dan zo snel mogelijk na vaststelling van het besluit gehoord.

Vaststelling volgens de geen-bezwaarprocedure

In de figuur hieronder zijn de vier belangrijkste stappen van de geen-bezwaarprocedure afgebeeld.

Figuur 5

Vereenvoudigd overzicht van het besluitvormingsproces

Goedkeuring door de Raad van Toezicht

Ontwerpbesluiten worden in hun geheel aan de Raad van Toezicht voorgelegd, die ze kan goedkeuren, amenderen of verwerpen. De Raad van Toezicht kan ontwerpbesluiten goedkeuren door middel van een schriftelijke procedure of tijdens een vergadering. De meeste ontwerpbesluiten worden via de schriftelijke procedure goedgekeurd. Als drie of meer leden van de Raad van Toezicht er bezwaar tegen maken om volgens de schriftelijke procedure te stemmen, wordt het ontwerpbesluit in een vergadering van de Raad van Toezicht besproken. De standaardtermijn

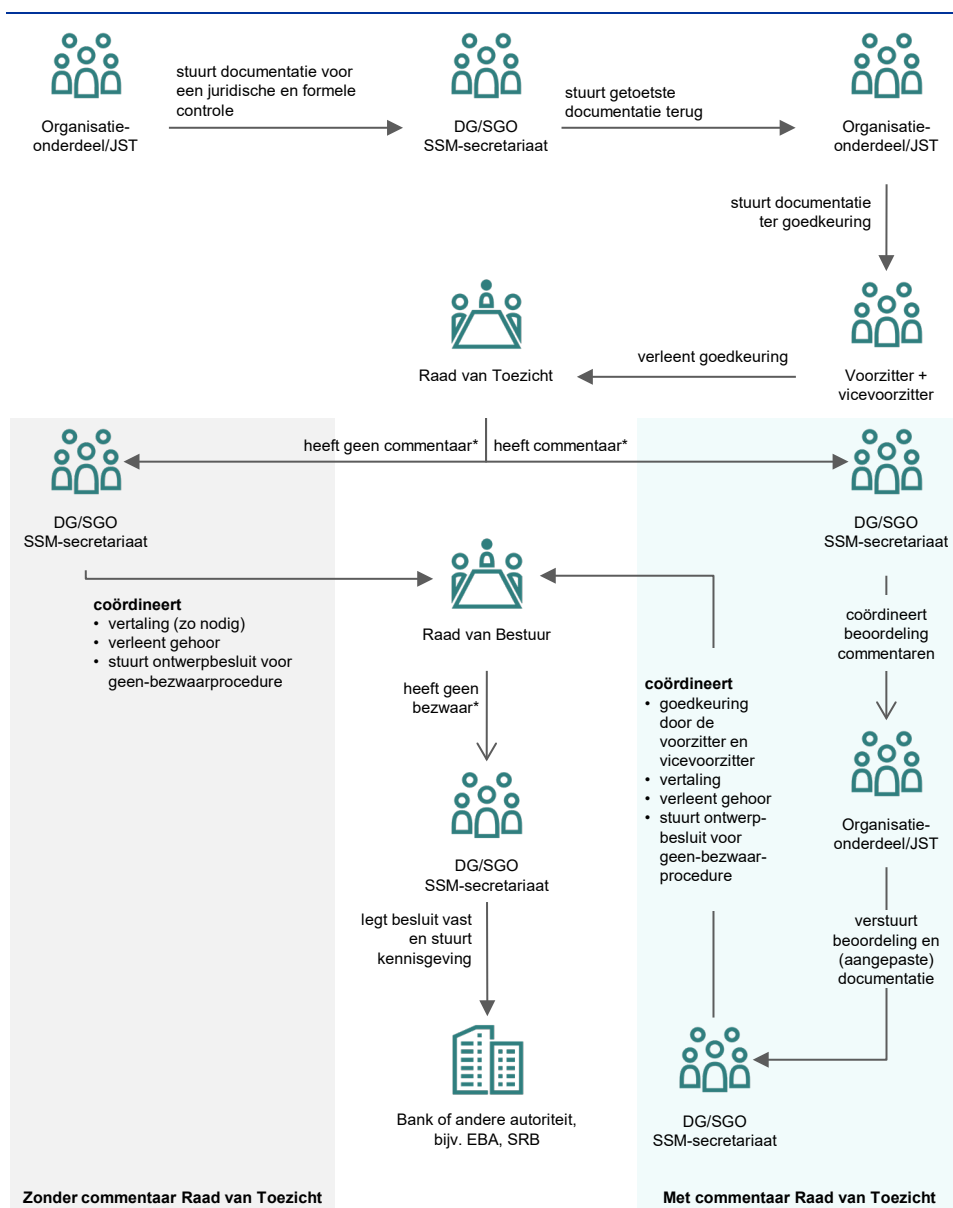
waarbinnen de schriftelijke procedure van de Raad van Toezicht moet zijn afgerond, is vijf werkdagen.

Als de goedkeuring via de schriftelijke procedure verloopt en de leden van de Raad van Toezicht commentaar hebben geleverd, stelt het betreffende organisatieonderdeel of het JST een analyse van de commentaren op en stuurt die naar de Raad van Toezicht, ter informatie of ten behoeve van een tweede goedkeuringsproces, opnieuw via een schriftelijke procedure of tijdens een vergadering.

Zodra het ontwerpbesluit in zijn geheel door de Raad van Toezicht is goedgekeurd, neemt het SSM-secretariaat contact op met het secretariaat van de Raad van Bestuur om het ontwerpbesluit volgens de geen-bezwaarprocedure ter definitieve vaststelling voor te leggen aan de Raad van Bestuur.

Figuur 6

Schriftelijke procedure binnen het besluitvormingsproces

*Bij een schriftelijke procedure bedraagt de termijn voor het indienen van opmerkingen/bezwaren vijf werkdagen, bij een geen-bezwaarprocedure is dat maximaal tien werkdagen.

Vaststelling door de Raad van Bestuur

Wanneer de Raad van Bestuur niet binnen ten hoogste tien werkdagen bezwaar tegen het ontwerpbesluit heeft aangetekend, wordt hij geacht het in zijn geheel te hebben aangenomen. In de praktijk laat de Raad van Bestuur regelmatig weten geen bezwaar te hebben voordat de tien werkdagen verstreken zijn. Een bezwaar moet schriftelijk gemotiveerd worden. Als de Raad van Bestuur bezwaar maakt, kan een van de volgende drie procedures worden gevolgd:

- Als een NBA die door het besluit wordt geraakt het niet met het bezwaar eens is, kan zij om bemiddeling vragen.
- Als er geen bemiddelingsverzoek wordt ingediend kan de Raad van Toezicht het ontwerpbesluit wijzigen om het commentaar van de Raad van Bestuur erin te verwerken.
- Als de Raad van Toezicht geen nieuw ontwerpbesluit indient, worden de bezwaren naar de verantwoordelijke organisatieonderdelen gestuurd.

Noodprocedure

In dringende gevallen wordt de hierboven beschreven procedure verkort, zodat de Raad van Toezicht tijdig de noodzakelijke besluiten kan nemen.

De noodprocedure treedt meestal in werking naar aanleiding van een voorstel van het JST en de leiding van de ECB en de NBA. Om het besluitvormingsproces te bekorten kunnen de termijnen voor de schriftelijke procedure worden aangepast of wordt er op korte termijn een vergadering van de Raad van Toezicht georganiseerd. Deze vergadering kan een teleconferentie zijn. Als in de Raad van Toezicht het quorum van 50% voor noodgevallen niet wordt gehaald, wordt de vergadering gesloten en wordt kort daarna een buitengewone vergadering gehouden. In de uitnodiging voor de buitengewone vergadering dient te staan dat de besluiten worden genomen zonder inachtneming van het quorum. In noodgevallen kan de Raad van Toezicht ook om verkorting van de termijn voor de geen-bezwaarprocedure van de Raad van Bestuur vragen, die zelfs direct na de vergadering van de Raad van Toezicht bijeen kan komen.

Gedelegeerde vaststelling van besluiten

Dat besluiten volgens de geen-bezwaarprocedure worden vastgesteld, leidt ertoe dat jaarlijks een zeer groot aantal ontwerp-toezichtbesluiten, van uiteenlopende complexiteit en impact op de onder toezicht staande entiteiten, door de Raad van Toezicht worden goedgekeurd en door de Raad van Bestuur worden vastgesteld. Dat de beslissingsbevoegdheid ten aanzien van de toezichthoudende taken van de ECB wordt gedelegeerd, leidt dan ook tot proportionele en efficiëntere besluitvorming bij het banktoezicht. Dankzij het delegatiekader kunnen duidelijk afgebakende beslissingsbevoegdheden worden gedelegeerd aan de hoofden van ECB-arbeidseenheden, waarbij de Raad van Bestuur delegatiebesluiten vaststelt en de directie de desbetreffende hoofden van de eenheden benoemt.

Delegatiekader

Het institutionele kader dat de gedelegeerde vaststelling van toezichtbesluiten mogelijk maakt, bestaat uit:

1. een algemeen kaderbesluit, dat de interne organisatie van het besluitvormingsproces binnen de ECB bepaalt;
2. delegatiebesluiten, waarin de criteria voor de uitoefening van gedelegeerde bevoegdheden voor bepaalde soorten toezichtbesluiten zijn vastgelegd;
3. benoemingsbesluiten van de directie, die de hoofden benoemt van de ECB-arbeidseenheden aan wie besluitvormingsbevoegdheden worden toevertrouwd.

Het algemeen kaderbesluit bepaalt dat delegatie van duidelijk omschreven besluitvormingsbevoegdheden van de Raad van Bestuur mogelijk is voor rechtsinstrumenten die worden vastgesteld in het kader van de uitvoering van de toezichtstaken van de ECB. Het algemeen kaderbesluit vormt een aanvulling op het Reglement van orde van de ECB en beschrijft de omvang van de verantwoordelijkheden die aan de directie en de hoofden van de ECB-arbeidseenheden worden toegekend, alsook de procedurele vereisten voor de vaststelling, de vastleggings- en rapportagevereisten en de administratieve toetsing van gedelegeerde besluiten.

De delegatiebesluiten, waarin de criteria worden vastgelegd voor de uitoefening van gedelegeerde bevoegdheden, worden volgens de geen-bezwaarprocedure door de Raad van Bestuur vastgesteld en worden pas van kracht zodra het benoemingsbesluit is vastgesteld door de directie. In dit verband benoemt de directie, na overleg met de voorzitter van de Raad van Toezicht, een of meer hoofden van ECB-arbeidseenheden die betrokken zijn bij de uitvoering van toezichtstaken en die organisatorisch gescheiden zijn van de andere taken van de ECB, daarbij rekening houdend met het belang van de delegatie en het aantal adressaten. Er is al een aantal delegatiebesluiten aangenomen, met betrekking tot [deskundigheids- en betrouwbaarheidsbesluiten](#), bepaalde macroprudentiële besluiten en [wijzigingen van het belang van onder toezicht staande entiteiten](#), alsook besluiten over [toezichtsbevoegdheden krachtens nationaal recht](#), [paspoortprocedures](#), [verwerving van gekwalificeerde deelnemingen en intrekking van vergunningen](#), [eigen vermogen](#) en [interne modellen](#). Gedelegeerde besluiten worden namens en onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur genomen.

Kennisgeving

Zodra een besluit is vastgesteld, ontvangt de adressaat daarvan een kennisgeving van het SSM-secretariaat of, indien het een bankvergunning betreft, van de NBA.

Taalbeleid

In de communicatie met NBA's, onder toezicht staande entiteiten, lidstaten en andere EU-instellingen geldt het taalbeleid dat in de Europese Unie gebruikt dient te worden. Daarbij gelden de volgende regels:

1. Aan de ECB gerichte documenten mogen naar keuze van de afzender in een van de officiële talen worden gesteld en het antwoord dient in dezelfde taal gesteld te zijn.
2. Documenten die door de ECB aan een lidstaat of aan een onder de jurisdictie van een lidstaat vallende persoon worden gericht, dienen in de taal van die lidstaat te worden gesteld.

Het Engels is gekozen als werktal van het SSM, voor gebruik in interne communicatie tussen de ECB en de NBA's en binnen alle organisatieonderdelen van de ECB.

Uitgaande communicatie

Met de meeste SI's is afgesproken om voor de toezichtbesluiten en de dagelijkse communicatie het Engels te gebruiken. Deze afspraak over het gebruik van één taal kan worden opgezegd.

Als met de adressaten is overeengekomen om Engels als voertaal te gebruiken, worden besluiten die aan één of meer onder toezicht staande entiteiten zijn gericht, door de ECB in het Engels opgesteld. Als een adressaat niet voor het Engels als voertaal heeft gekozen, wordt de authentieke versie van het toezichtbesluit vastgesteld in de door de adressaat gekozen taal. In dat geval is de ECB verantwoordelijk voor de vertaling.

Inkomende communicatie

Onder toezicht staande entiteiten waarmee niet is afgesproken het Engels als voertaal te gebruiken bij het dagelijks contact met de ECB als toezichthouder, mogen documenten aanleveren in elk van de officiële EU-talen. Eventueel benodigde vertalingen zijn dan een gedeelde verantwoordelijkheid van de ECB en de NBA's. Inkomende documenten die in een door de onder toezicht staande entiteit gekozen taal zijn gesteld, worden in sommige gevallen in het Engels samengevat en niet in hun geheel vertaald.

Het taalbeleid is uitsluitend van toepassing op toezichtbesluiten en de belangrijkste toezichtsdokumentatie. De NBA's werken zo nodig met de ECB samen om de belangrijkste dokumentatie of toelichtingen in het Engels beschikbaar te stellen.

1.3.4 Administratieve Raad voor Toetsing

[GTM-verordening, overweging 64, artikel 4 en artikel 24, leden 1 en 10](#)

[Besluit van de ECB betreffende de oprichting van een Administratieve Raad voor Toetsing en zijn werkwijze \(ECB/2014/16\)](#)

De ECB beschikt over een onafhankelijk intern orgaan, de [Administratieve Raad voor Toetsing \(Administrative Board of Review – ABoR\)](#), voor de interne administratieve toetsing van besluiten die de ECB bij de uitoefening van haar bevoegdheden als toezichthouder neemt. De samenstelling van de ABoR is te vinden op de website van de ECB.

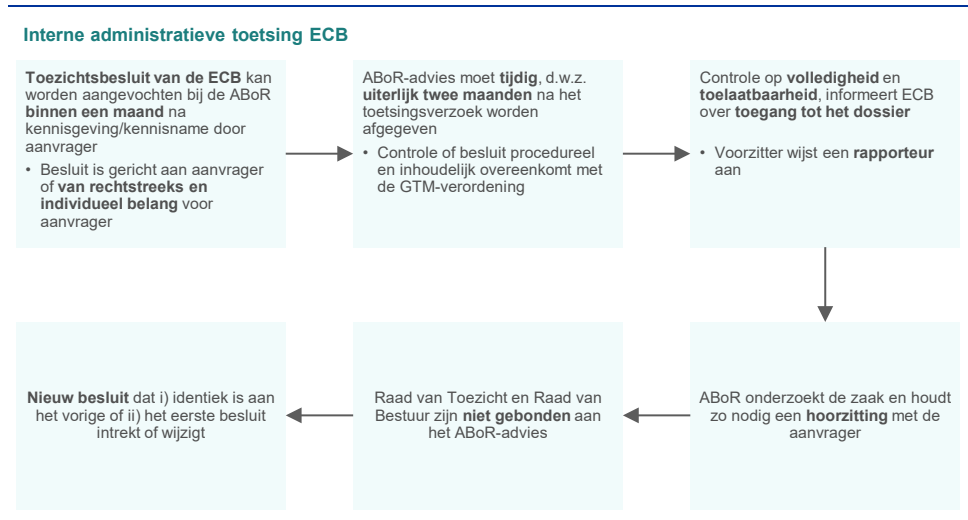
In deze subparagraaf worden beschreven: de belangrijkste onderdelen en mogelijke uitkomsten van de interne procedure, de interne organisatie van de ABoR en tot slot de mogelijkheid tot een juridische toetsing van door de ECB genomen besluiten.

De internetoetsingsprocedure

Toetsingsverzoek

Iedere natuurlijke en rechtspersoon mag verzoeken om toetsing van een ECB-besluit dat tot die persoon is gericht of dat voor die persoon van rechtstreeks en individueel belang is. Verzoekers moeten hun verzoek indienen binnen een maand nadat zij van het vastgestelde besluit in kennis zijn gesteld. Verzoekers kunnen hun verzoek te allen tijde weer intrekken. Toetsingsverzoeken hebben geen opschortende werking, tenzij de Raad van Bestuur op voorstel van de ABoR anders beslist.

Figuur 7
ABoR-procedure

Verzoekers hebben recht van toegang tot het dossier van de ECB, echter niet tot vertrouwelijke informatie. Verder kan de toegang tot het dossier worden beperkt vanwege het legitieme belang van natuurlijke en rechtspersonen anders dan de aanvrager, om hun bedrijfsgeheimen te beschermen. De reikwijdte van de toetsing door de ABoR beperkt zich tot de in de aanvraag vermelde toetsingsgronden en tot onderzoek van inbreuken op essentiële procedurele vereisten. Dit betekent dat, wanneer het verzoek eenmaal is ingediend, de ABoR zijn toetsing beperkt tot de aangedragen toetsingsgronden en er geen nieuwe toetsingsgronden mogen worden aangedragen.

De verzoeker kan bovendien vragen getuigen- of deskundigenverklaringen te mogen aanvoeren in de vorm van een schriftelijke verklaring. De ABoR zal daar toestemming voor geven als het nodig wordt geacht.

Ontvankelijkheidsbeoordeling

Nadat de ABoR de ontvankelijkheid van het verzoek heeft beoordeeld, kan de voorzitter van de ABoR aanwijzingen geven voor het doeltreffend verloop van de toetsing, zoals aanwijzingen voor het overleggen van documenten of het verstrekken van informatie.

Hoorzitting

Hoewel het niet verplicht is de verzoeker te horen, kan de ABoR een hoorzitting beleggen. Hoorzittingen worden voorgezeten door de (vice)voorzitter van de ABoR en bijgewoond door de leden en de secretaris van de ABoR, en door vertegenwoordigers van de ECB en van de verzoeker. De ECB wordt doorgaans vertegenwoordigd door het organisatieonderdeel dat de ontwerpbesluiten heeft opgesteld en door het directoraat-generaal Juridische Zaken . De verzoeker mag zich bedienen van het Engels of van de taal die bij de toetsing wordt gebruikt, waarbij de ECB zorgt voor simultaanvertaling. De verzoeker mag toestemming vragen een getuige of deskundige op te roepen om tijdens de hoorzitting een mondelinge verklaring te komen geven.

Advies

De ABoR moet binnen twee maanden na ontvangst van het toetsingsverzoek een advies over het betwiste besluit vaststellen. Dit advies moet onverwijld bij de Raad van Toezicht worden ingediend. Het ABoR-advies is voor de Raad van Toezicht noch voor de Raad van Bestuur bindend.

Nieuw besluit

Hoewel het advies van de ABoR niet bindend is, moet de Raad van Toezicht na de toetsing toch een volledig nieuw ontwerpbesluit voorleggen aan de Raad van Bestuur. Bij zijn beoordeling beperkt de Raad van Toezicht zich niet tot het onderzoek van de motivering door de verzoeker zoals bedoeld in de kennisgeving van toetsing, maar kan hij ook rekening houden met andere factoren. Het nieuwe ontwerpbesluit kan:

- het betwiste besluit vervangen door een inhoudelijk identiek besluit;
- het betwiste besluit vervangen door een inhoudelijk aangepast besluit;
- het betwiste besluit intrekken.

Het nieuwe ontwerpbesluit van de Raad van Toezicht moet binnen 30 werkdagen na ontvangst van het advies van de ABoR aan de Raad van Bestuur worden voorgelegd.

Toetsing door het Hof van Justitie

De hierboven beschreven interne toetsing van toezichtbesluiten laat het recht om beroep in te stellen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie onverlet. Een gerechtelijke procedure dient uiterlijk twee maanden na ontvangst van het definitieve besluit te zijn ingesteld. De verzoeker mag ook een procedure bij het Hof van Justitie aanhangig maken zonder eerst om een interne toetsing te verzoeken. Om het besluit dat na de toetsing door de ABoR is vastgesteld aan te vechten, moet een verzoek tot herziening van het nieuwe ontwerpbesluit worden gedaan bij het Hof van Justitie.

1.4 Samenwerking met andere instellingen en autoriteiten

1.4.1 Samenwerkingskader

Samenwerking tussen toezichthouders in verschillende landen en sectoren is cruciaal om vertrouwen op te bouwen, de doeltreffendheid van het toezicht te bevorderen en de veerkracht van de financiële sector te waarborgen.

De ECB werkt nauw samen en wisselt informatie uit met vele verschillende autoriteiten binnen de EU en daarbuiten. Daaronder zijn de Europese toezichthoudende autoriteiten, namelijk de Europese Bankautoriteit (EBA), de Europese Autoriteit voor effecten en markten en de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen, evenals het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB), de gemeenschappelijke afwikkelingsraad, prudentiële toezichthouders in de banken-, verzekerings- en marktsector, autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de antiwitwasregels, afwikkelingsautoriteiten en organen voor de bescherming van deposito's.

De samenwerking vindt plaats via zowel instellingsspecifieke instrumenten, zoals [memoranda van overeenkomst](#) als bankspecifieke instrumenten, zoals schriftelijke coördinatie- en samenwerkingsovereenkomsten (written coordination and cooperation agreements – WCCA's) die de betrekkingen binnen de colleges van toezichthouders regelen. De samenwerking houdt onder andere de uitwisseling van toezichtinformatie in.

Om samenwerking en uitwisseling van informatie met andere autoriteiten te vergemakkelijken, heeft de ECB in 2022 een [kader](#) opgezet dat het senior managers van de ECB in de regel mogelijk maakt toezichtsinformatie aan andere autoriteiten door te geven.

Het secretariaat van het SSM coördineert de samenwerking op toezichtsgebied met andere EU- en nationale autoriteiten, ook bij onderhandelingen over memoranda van overeenkomst, en biedt ondersteuning bij bankspecifieke regelingen.

De ECB neemt bovendien actief deel aan diverse mondiale fora, zoals het Bazels Comité voor Banktoezicht (Basel Committee on Banking Supervision – BCBS) en de Raad voor Financiële Stabiliteit (Financial Stability Board – FSB).

1.4.2 Nauwe samenwerking tussen lidstaten

[GTM-verordening, artikel 7](#)

[GTM-kaderverordening, de artikelen 118 en 119](#)

[Besluit van de Europese Centrale Bank van 31 januari 2014 betreffende de nauwe samenwerking met de nationale bevoegde autoriteiten van deelnemende lidstaten die niet de euro als munt hebben \(ECB/2014/5\)](#)

[Besluit van de ECB tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake de toezending van toezichtinformatie aan autoriteiten en organen door de Europese Centrale Bank voor het vervullen van de bij Verordening \(EU\) nr. 1024/2013 van de Raad aan haar opgedragen taken \(ECB/2022/2\)](#)

EU-lidstaten buiten het eurogebied kunnen deelnemen aan het SSM als zij dat willen. Tot op heden heeft het SSM twee nauwe samenwerkingsovereenkomsten gesloten, met Bulgarije en Kroatië³, waarvan de autoriteiten nu deelnemen aan het SSM.⁴ Sinds de oprichting van het SSM wordt van lidstaten die zich aansluiten bij het Europees wisselkoersmechanisme (ERM II) verwacht dat zij tevens een nauwe samenwerking met het SSM aangaan. Zodra een nauwe samenwerking tot stand is gebracht, kunnen deze lidstaten zich aansluiten bij het SSM en het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme. Nadere informatie vindt u op de pagina [Close cooperation with the ECB: an entryway to banking union](#) op de website van ECB-Banktoezicht.

1.4.3

Samenwerking met landen buiten het SSM

Een positieve gelijkwaardigheidsbeoordeling van de geheimhoudingsplicht is een voorwaarde voor de ECB om een autoriteit van een niet-EU-land uit te nodigen voor een college of er een memorandum van overeenkomst mee overeen te komen. Vertrouwelijke toezichtinformatie wordt op 'need-to-know'-basis gedeeld.

Colleges van toezichthouders voor banktoezicht, AML/CFT-colleges en afwikkelingscolleges

Colleges van toezichthouders zijn een middel tot samenwerking en coördinatie tussen de autoriteiten die betrokken zijn bij het toezicht op de verschillende entiteiten van grensoverschrijdende bankgroepen en belangrijke bijkantoren. Deze colleges vormen een kader voor de planning en uitvoering van de belangrijkste toezichtstaken. Zo nodig kunnen het SSM-secretariaat en het directoraat-generaal Juridische Zaken JST's extra ondersteunen bij het opzetten en actualiseren van WCCA's binnen colleges van toezichthouders. WCCA's zijn afspraken over de samenwerking tussen de consoliderende toezichthouder en de andere bevoegde

[CRD, de artikelen 51 en 112 tot en met 116](#)

[GTM-kaderverordening, de artikelen 9 en 10](#)

[Technische uitvoeringsnormen met betrekking tot de toepassingsvoorwaarden van het gezamenlijke besluitvormingsproces betreffende instellingsspecifieke prudentiële vereisten \(EU/710/2014\)](#)

[Technische reguleringsnormen tot nadere bepaling van de algemene voorwaarden voor het functioneren van colleges van toezichthouders \(EU/2016/98\)](#)

³ Op 1 januari 2023 is Kroatië tot het eurogebied toegetreden. Het werd ook volwaardig lid van het SSM.

⁴ Zie het jongste verslag van de Europese Commissie over de toepassing van de GTM-verordening (paragraaf 1.1.2).

autoriteiten die de betrekkingen binnen de colleges van toezichthouders formaliseren en regelen.

Gedelegeerde Verordening 2016/98 van de Commissie en Uitvoeringsverordening nr. 710/2014 van de Commissie vormen het basiskader voor de werking van de colleges.

In colleges van toezichthouders voor belangrijke bankgroepen kan de ECB de onderstaande rollen spelen:

- consoliderend toezichthouder (van de lidstaat van herkomst) voor colleges waarin toezichthouders zitting hebben uit lidstaten die niet deelnemen aan het SSM of uit niet-EU-landen;
- lid (toezichthouder van de lidstaat van ontvangst) van colleges waarin de toezichthouder van de lidstaat van herkomst afkomstig is uit een niet-deelnemende lidstaat of een niet-EU-land.

De ECB als consoliderend toezichthouder

Als de ECB de consoliderend toezichthouder is, wordt het college voorgezeten door de JST-coördinator. In aanvulling op het basiskader voor de werking van colleges stelt elk college een WCCA op voor de praktische aspecten van de werking van het college en de omgang tussen de leden.

NBA's van de deelnemende lidstaten waarin de bankgroep haar moedermaatschappij, dochterondernemingen of belangrijke bijkantoren heeft, hebben als waarnemers in de colleges zitting. Dat betekent dat de NBA's bijdragen aan de taken en werkzaamheden van de colleges en alle informatie ontvangen, maar geen rol spelen in de besluitvormingsprocedures. Om bij collegevergaderingen een gezamenlijk standpunt te kunnen innemen, bespreken de NBA's en de ECB relevante onderwerpen van tevoren binnen het JST.

De ECB als toezichthouder van de lidstaat van ontvangst

Als de consoliderende toezichthouder uit een niet-deelnemende lidstaat afkomstig is, hangen de regels voor zitting in colleges af van de significantie van de onder toezicht staande entiteiten in de deelnemende lidstaten.

- Als de onder toezicht staande entiteiten in deelnemende lidstaten allemaal SI's zijn, heeft de ECB als lid zitting in het college van toezichthouders en zijn de NBA's gerechtigd als waarnemers zitting in de colleges te nemen.
- Als de onder toezicht staande entiteiten in deelnemende lidstaten zowel SIs' als LSI's zijn, hebben de ECB en de NBA's als lid zitting in het college van toezichthouders. De NBA's van de deelnemende lidstaten waarin SI's zijn

De richtsnoeren voor AML/CFT-colleges

Technische reguleringsnormen voor herstelplannen, ontwikkelingsplannen, financiële steun binnen de groep, onafhankelijke taxateurs, afschrijvings- en omzettingsbevoegdheden, kennisgevingsvereisten, kennisgevingen van opschorting en de operationele werking van ontwikkelingscolleges (EU/2016/1075)

gevestigd, zijn gerechtigd als waarnemers in het college van toezichthouders zitting te nemen.

- In gevallen waarin de onder toezicht staande entiteiten in deelnemende lidstaten allemaal LSI's zijn, hebben de NBA's als lid zitting in het college van toezichthouders en heeft de ECB er geen zitting in.

De ECB neemt ook als waarnemer deel aan colleges ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT) en deelt met de leden van het college informatie die relevant is voor de uitvoering van de respectieve toezichtstaken.

De ECB heeft ook zitting in afwikkelingscolleges waarin de afwikkelingsautoriteit op groepsniveau en de consoliderende toezichthouder alle informatie uitwisselen die nodig is om ervoor te zorgen dat colleges hun taken uitvoeren, zoals bepaald in artikel 116 van de CRD en artikel 88 van de Richtlijn herstel en afwikkeling van banken.

1.4.4 Toezicht op financiële conglomeraten

Er zijn speciale regelingen getroffen voor de samenwerking in geval van een financieel conglomeraat. Financiële conglomeraten zijn financiële ondernemingen waarvan ten minste één entiteit actief is in de verzekeringssector en ten minste één in de sector banken of beleggingsdiensten, ongeacht of deze activiteiten rechtstreeks door de onderneming zelf of via speciale dochterondernemingen worden uitgevoerd.

Financiële conglomeraten vergen sectoroverstijgend toezicht, dat op zijn beurt specifieke institutionele regelingen vereist. Binnen de EU is er sprake van aanvullend toezicht op kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beleggingsfirma's binnen een financieel conglomeraat, behoudens bepaalde ontheffingen. Aanvullend toezicht wordt gedefinieerd als toezicht dat het sectorale toezicht niet vervangt, maar erop voortbouwt en dat zich richt op de risico's die voortvloeien uit de sectoroverstijgende aard van de financiële activiteiten en de complexiteit van de groepsstructuren van een financieel conglomeraat.

Coördinator van het aanvullende toezicht

De JST's nemen deel aan het aanvullende toezicht op financiële conglomeraten in verband met hun SI's. Wanneer een SSM-bankentoezichthouder wordt aangewezen als coördinator van het aanvullende toezicht, neemt de JST-coördinator de daarmee samenhangende taken ex artikel 11 van de Richtlijn Financiële Conglomeraten (Financial Conglomerates Directive – FICOD) op zich. Net als bij de toezichtcolleges voor het bankentoezicht mogen de NBA's als waarnemer zitting nemen als de kredietinstellingen die deel uitmaken van het financieel conglomeraat SI's zijn, en als lid wanneer die LSI's zijn.

FICOD artikel 11

Het is de taak van de coördinator om het aanvullende toezicht op de gereglementeerde entiteiten in een financieel conglomeraat te coördineren en uit te voeren. Samen met andere betrokken bevoegde autoriteiten zorgt de coördinator ervoor dat bij financiële conglomeraten regelmatig passende stresstests worden gehouden en dat herhaling of vervanging van het sectoraal toezicht wordt vermeden.

De coördinator wordt gekozen uit de bevoegde autoriteiten en zo nodig worden er speciale coördinatieregelingen getroffen. In het geval van een gereglementeerde entiteit is de coördinator doorgaans de autoriteit die verantwoordelijk is voor het toezicht op de moedermaatschappij van het financiële conglomeraat. Als de moedermaatschappij een gemengde financiële holding is, is de coördinator doorgaans de autoriteit die verantwoordelijk is voor het toezicht op de gereglementeerde entiteit in de belangrijkste financiële sector.

De betrokken autoriteiten werken nauw samen en delen alle informatie die van belang is voor de uitoefening van hun respectieve toezichtstaken. In de samenwerkingsovereenkomst kunnen de coördinator en de betrokken autoriteiten afspreken meer diepgaande informatie te verschaffen die het aanvullende toezicht op de gereglementeerde entiteiten ten goede zou komen.

1.4.5 Bilaterale samenwerking met banktoezichthouders

[GTM-kaderverordening, de artikelen 3, 8 en 152](#)

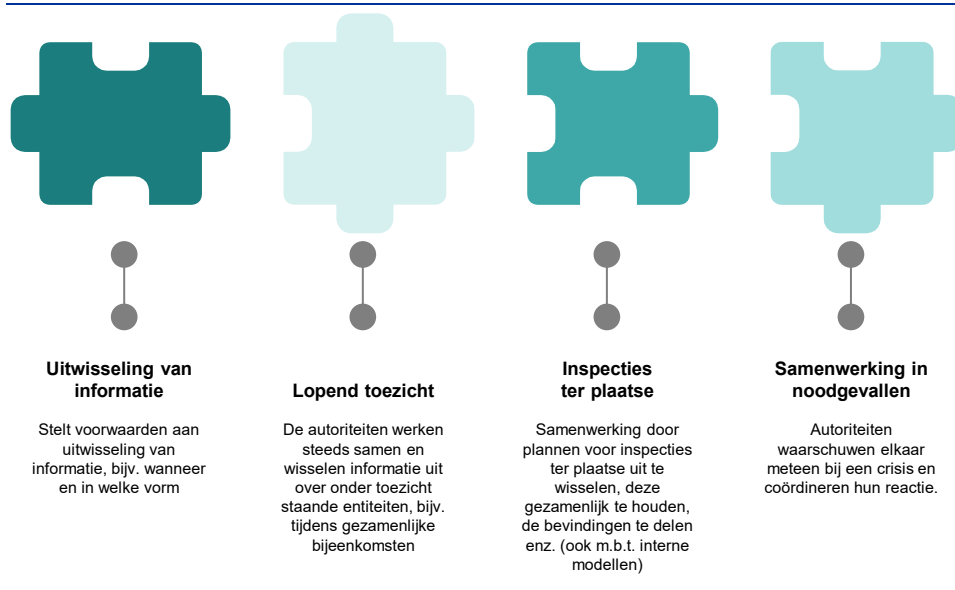
[CRD, artikel 55 en 131](#)

Voor bilaterale samenwerking tussen de ECB en een toezichthouder van buiten de EU zijn speciale regelingen nodig. Die kunnen variëren van niet-vertrouwelijk ad-hocoverleg tot structurele, in een memorandum van overeenkomst vastgelegde samenwerking.

De ECB sluit memoranda van overeenkomst met banktoezichthouders. Die moeten effectieve en efficiënte samenwerking gemakkelijker maken door een regelmatige uitwisseling van vertrouwelijke informatie tussen de ondertekenende autoriteiten te bevorderen. Ze hebben overigens niet alleen betrekking op de uitwisseling van informatie maar ook op andere vormen van samenwerking.

Figuur 8

Informatie-uitwisseling en samenwerking op grond van MoU's

De ECB en de NBA's van niet-deelnemende lidstaten zijn een MoU aangegaan waarin in algemene bewoordingen wordt beschreven hoe ze met elkaar samenwerken bij de uitvoering van hun toezichtstaken ex artikel 3, lid 6, van de GTM-verordening. In dit memorandum worden de procedures voor informatie-uitwisseling en, waar van toepassing, de consultatiemechanismen uiteengezet. Verder bevat het de samenwerkingsprocedures voor noodgevallen.

1.4.6 Samenwerking met niet-bancaire toezichthoudende autoriteiten

FICOD, de artikelen 6 tot en met 17

GTM-kaderverordening, artikel 18

Technische reguleringsnormen tot specificering van de definities van en coördinatie van het aanvullende toezicht op risicoconcentratie en intragroepstransacties (EU/2015/2303)

Gemeenschappelijke richtsnoeren van de Europese toezichthoudende autoriteiten betreffende de convergentie van toezichtpraktijken met betrekking tot coherente coördinatieregelingen voor het toezicht op financiële conglomeraten (JC/GL/2014/01).

Net als bij MoU's met banktoezichthouders vormen bi- of multilaterale MoU's met andere toezichthoudende autoriteiten een algemeen kader voor de samenwerking. Daarin worden de processen en procedures beschreven voor de uitwisseling van vertrouwelijke informatie over, bijvoorbeeld, autorisatie, toezicht ter plaatse en off site, en sancties. De MoU's bouwen voort op bestaande best practices en bevorderen een cultuur van samenwerking op alle niveaus binnen de organisaties. Om het contact tussen de autoriteiten te vergemakkelijken, kan in MoU's de instelling van speciale commissies worden vastgelegd die fungeren als het belangrijkste orgaan voor de informatie-uitwisseling en de coördinatie van toezichtsactiviteiten.

MoU's tussen de ECB en markttoezichthouders dienen ook ter bevordering van effectieve en efficiënte samenwerking en de regelmatige uitwisseling van vertrouwelijke informatie over kredietinstellingen die eveneens onder het toezicht van de marktautoriteiten staan.

De ECB heeft daarnaast een multilaterale overeenkomst gesloten met meer dan 50 AML/CFT-toezichthouders uit de Europese Economische Ruimte (EER) teneinde een duidelijk kader voor de uitwisseling van informatie tot stand te brengen. Op

grond van deze overeenkomst geeft de ECB aan AML/CFT-toezichthouders informatie door die relevant en nodig is voor de uitvoering van hun taken op het gebied van AML/CFT-toezicht. De ECB vraagt de AML/CFT-toezichthouders op haar beurt om informatie die relevant en nodig is voor de uitvoering van haar prudentiële taken.

1.4.7 Interactie met Europese instellingen

In het kader van een breder institutioneel kader werkt het SSM nauw samen met andere Europese instellingen en organen.

Europese Commissie

VwEU, de artikelen 4, 107 en 108
CRD, artikel 53 e.v.

GTM-verordening, de artikelen 19,
26, 32, 37 en overweging 32

Mededeling van de Commissie
betreffende de toepassing van de
staatssteunregels op maatregelen
ter ondersteuning van banken in het
kader van de financiële crisis
(EU/2013/C 216/01)

Het beleid van de Europese Commissie op het gebied van financiële diensten, met inbegrip van bancaire regelgeving en gebieden zoals kapitaalmarkten, verzekerings- en pensioenfondsen, duurzame financiering en betalingsdiensten, wordt ontwikkeld en uitgevoerd door het directoraat-generaal Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie (DG FISMA) van de Commissie. Daartoe evalueert de Commissie regelmatig het wettelijk kader en doet zij voorstellen om de marktintegratie te bevorderen, de financiële stabiliteit te waarborgen, consumenten en beleggers te beschermen, financiële criminaliteit te bestrijden en het financieel toezicht te verbeteren. Ze houdt daarbij rekening met de ontwikkelingen in de financiële sector. Als aanvulling op de EU-wetgeving inzake financiële diensten stelt de Commissie verder gedelegeerde en uitvoeringshandelingen vast, waaronder technische normen die door de Europese toezichthoudende autoriteiten zijn opgesteld. Ook zorgt ze ervoor dat de EU-wetgeving volledig ten uitvoer wordt gelegd. Samen met de Europese toezichthoudende autoriteiten, de ECB en andere autoriteiten bewaakt DG FISMA risico's voor de financiële stabiliteit en neemt zo nodig maatregelen.

De ECB kan desgevraagd input leveren aan DG FISMA ten aanzien van prudentiële kwesties die verband houden met de organisatie en uitvoering van haar toezichtstaken. De ECB draagt bij aan door DG FISMA georganiseerde openbare raadplegingen over aangelegenheden die onder haar bevoegdheden vallen, waaronder het voorbereiden van herzieningen van bestaande wetgeving. De ECB brengt ook advies uit over wetsvoorstellen van de Commissie, zowel na consultatie door het Europees Parlement of de EU-Raad, als op eigen initiatief. De ECB kan dan ook deelnemen aan besprekingen in werkgroepen van de EU-Raad en samenwerken met het Europees Parlement aan de voorbereiding van wetgeving inzake financiële diensten.

De Europese Commissie (en daarbinnen DG FISMA) heeft de opdracht elke drie jaar een rapport te publiceren over de toepassing van de GTM-verordening, waarbij de aandacht met name uitgaat naar de monitoring van mogelijke effecten op de soepele werking van de interne markt. De interactie van de Commissie met de ECB heeft vooral tot doel achtergrondinformatie te verzamelen voor de

evaluatiwerkzaamheden van de Commissie. Met inachtneming van de geldende wettelijke beperkingen ten aanzien van geheimhouding en informatie-uitwisseling deelt de ECB informatie met de Commissie die betrekking heeft op i) de interne toezicht- en organisatieprocedures van de ECB en ii) haar toezichtsactiviteiten, die laatste in samengevatte en geaggregeerde vorm.

Een vertegenwoordiger van de Europese Commissie kan worden uitgenodigd om als waarnemer de vergaderingen van de Raad van Toezicht van de ECB bij te wonen. Dit leidt ertoe dat er met de Europese Commissie, die geen toegang heeft tot vertrouwelijke informatie over afzonderlijke instellingen, regelmatig gesproken wordt over beleidskwesties.

Waar publieke middelen worden ingezet, moet men zich aan de regels voor overheidssteun houden en moet het directoraat-generaal Mededinging (DG Comp) van de Europese Commissie worden geïnformeerd. DG Comp heeft de exclusieve opdracht te garanderen dat overheidssteun verenigbaar is met het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU) en dat aan de verstrekking ervan strikte voorwaarden worden verbonden. In sommige gevallen kan de controle op overheidssteun overlappen met de verantwoordelijkheden van de ECB. Zo kan de ECB van de respectieve entiteiten aanpassingen eisen die, bij instellingen die overheidssteun ontvangen, mogelijk vergelijkbaar zijn met voorwaarden uit hun door DG Comp goedgekeurde herstructureringsplannen. In dergelijke gevallen is coördinatie tussen de ECB en DG Comp onontbeerlijk voor een consistent optreden door de autoriteiten.

Europees Comité voor systeemrisico's

Het ESRB is een onafhankelijk EU-orgaan dat belast is met het toezicht op de risico's voor het financiële stelsel binnen de EU als geheel. De ECB ondersteunt het ESRB-secretariaat en de president van de ECB is voorzitter van de Algemene Raad van het ESRB.

Daarnaast wordt de ECB in de algemene raad van het ESRB vertegenwoordigd door de vicepresident en de voorzitter van de Raad van Toezicht en heeft ze zitting in het stuurcomité en het technisch adviescomité van het ESRB.

Nauwe samenwerking tussen de ECB en het ESRB maakt de ontwikkeling van informatiestromen mogelijk en is gunstig voor beide partijen: het ESRB is hierdoor beter in staat systeemrisico's binnen de gehele EU effectief te identificeren, te analyseren en te bewaken, terwijl het SSM kan profiteren van de bij het ESRB aanwezige kennis van het gehele financiële stelsel, inclusief andere financiële instellingen, markten en producten.

European Banking Authority (Europese Bankautoriteit)

Het opstellen van ontwerpen voor technische normen, richtsnoeren, aanbevelingen en vragen en antwoorden met als doel de convergentie van toezichtspraktijken te

verbeteren en consistentie van de uitkomsten van het toezicht binnen de Europese Unie te waarborgen, is toevertrouwd aan de Europese Bankautoriteit (EBA). Als banktoezichthouder voert de ECB haar taken uit conform de regels van de EBA. ECB-Banktoezicht is betrokken bij het werk van de EBA en levert een aanzienlijke bijdrage aan de convergentie van het toezicht door het toezicht voor verschillende jurisdicties te integreren. Het SSM wordt in de Raad van Toezichthouders van de EBA vertegenwoordigd door de NBA's als stemgerechtigde leden en de ECB als niet-stemgerechtigd lid. Het SSM is lid van andere werkstructuren. Belangrijke gebieden waarop wordt samengewerkt, worden hieronder beschreven.

- **Single rulebook en het Europees toezichtshandboek:** De EBA stelt bindende technische normen en richtsnoeren vast en draagt zo bij aan een single rulebook voor de EU-banksector. Dit doet de EBA om een minimum aan harmonisatie binnen het toezichtstelsel te bereiken. De EBA heeft daarnaast een Europees toezichtshandboek met een breder toepassingsgebied, dat geldt voor alle toezichthoudende autoriteiten binnen de EER. Bij het directe toezicht volgt het SSM het single rulebook, het Europees toezichtshandboek en de richtsnoeren van de EBA. Door consistente normen en procedures voor het toezicht in te voeren, bereikt het SSM een hoge mate van convergentie van de toezichtpraktijk in de deelnemende lidstaten.
- **Stresstests:** De EBA is samen met het ESRB verantwoordelijk voor het initiëren en de algehele coördinatie van EU-brede beoordelingen van de schokbestendigheid van kredietinstellingen en de ontwikkeling van gezamenlijke benaderingen en methoden voor deze beoordelingen. De ECB is belast met de uitvoering van de beoordelingen in de deelnemende lidstaten en wordt daarin bijgestaan door de NBA's.
- **Informatie-uitwisseling:** De ECB en de EBA wisselen onderling informatie uit.
- **Mechanisme voor multilateraal toezicht:** De ECB ondersteunt de EBA bij de ontwikkeling van een samenhangende methodiek voor multilateraal toezicht, met als doel consistentie bij alle onder toezicht staande entiteiten en naleving van het pakket richtsnoeren voor het toezicht te waarborgen.
- **Crisismanagement en andere toezichtstaken:** De EBA is verantwoordelijk voor een aantal specifieke taken op het gebied van crisismanagement. Als de Europese Raad bijvoorbeeld een situatie als noodgeval aanmerkt, kan de EBA aanbevelingen doen aan het SSM ten behoeve van de coördinatie van de Europese besluitvorming en, in sommige gevallen, de directe toepassing van de besluiten bij afzonderlijke instellingen. Daarnaast heeft de EBA de opdracht als bemiddelaar op te treden bij bepaalde geschillen tussen autoriteiten van lidstaten van herkomst en van ontvangst of bij overtredingen van EU-wetgeving. Tot de taken met betrekking tot het lopende toezicht behoren onder andere het monitoren van toezichtscolleges door daar direct zitting in te hebben.

Europees Stelsel voor Financieel Toezicht

Samen met de EBA werkt de ECB ook samen met de twee andere Europese toezichthoudende autoriteiten: de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en de Europese Autoriteit voor effecten en markten. Wanneer zich bij een financieel conglomeraat, een gemengde financiële holding of andere financiële intermediairs een crisis voordoet met mogelijke doorwerking naar of vanuit de banksector, zorgen regelingen voor nadere samenwerking tussen het SSM en andere autoriteiten in het Europees Stelsel voor Financieel Toezicht voor effectieve planning, besluitvorming en coördinatie met de betrokken autoriteiten op Europees en nationaal niveau.

Single Resolution Mechanism (gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme)

Het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (single resolution mechanism – SRM) centraliseert belangrijke bevoegdheden, mensen en middelen voor de beheersing van faillissementen van kredietinstellingen in de deelnemende lidstaten. Het SRM vormt een aanvulling op het SSM, het zorgt ervoor dat een onder SSM-toezicht staande bank die in ernstige problemen komt, efficiënt en met minimale kosten voor de belastingbetaler en de reële economie kan worden afgewikkeld.

Nauwe samenwerking en uitwisseling van informatie tussen de banktoezichthouders en de bevoegde afwikkelingsautoriteiten zijn nodig om de afwikkelingsautoriteiten te voorzien van voor de afwikkelingsplanning noodzakelijke informatie over de betrokken instelling(en), om ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen in normale tijden beter zijn voorbereid en dat ze, als er een mogelijke crisissituatie ontstaat, beter in staat zijn tijdig en effectief te reageren. Dat betekent vooral dat het SSM door de gemeenschappelijke afwikkelingsraad (single resolution board – SRB) wordt geraadpleegd over de afwikkelingsplannen en dat het toezichtsinformatie verschaft om dubbel werk te voorkomen.

Europees stabiliteitsmechanisme

Het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) ondersteunt de financiële stabiliteit en is opgericht door de lidstaten van het eurogebied om aan ESM-leden die ernstige financieringsproblemen hebben of dreigen te krijgen financiële ondersteuning te verlenen, indien dat voor het waarborgen van de financiële stabiliteit in het gehele eurogebied en in de lidstaten onontbeerlijk is. Een van de instrumenten van het ESM is het toekennen van financiële ondersteuning voor directe herkapitalisatie van financiële instellingen, op voorwaarde dat aan de toelatingscriteria is voldaan en de SRM-verordening volledig wordt toegepast, inclusief de bail-in-bepalingen. Wil herkapitalisatie als instrument werken, dan is het nodig dat het SSM, het ESM en de nationale afwikkelingsautoriteiten effectief samenwerken en gedegen onderlinge informatiestromen ontwikkelen, overeenkomstig artikel 3 van de GTM-verordening. Als een noodlijdende instelling die onder direct toezicht van de ECB staat

[Verordening inzake het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme, de artikelen 7, 8 en 34](#)

[MoU tussen de gemeenschappelijke afwikkelingsraad en de ECB inzake samenwerking en informatie-uitwisseling](#)

[GTM-verordening, de artikelen 3 en 4 en artikel 33, lid 3](#)

[ESM-richtsnoer betreffende financiële steun voor de directe herkapitalisatie van instellingen](#)

geherkapitaliseerd moet worden, is het de taak van ECB-Banktoezicht om de noodzakelijke informatie samen te stellen. In het geval van instellingen die niet onder direct toezicht van de ECB staan, vraagt de Raad van Gouverneurs van het ESM de ECB om op grond van de GTM-verordening het directe toezicht op deze instellingen op zich te nemen.

Voorwaarde voor steun van het ESM aan herkapitalisatie van een instelling is dat DG Comp het herstructureringsplan van de instelling goedkeurt, conform de regels voor overheidssteun. Voor een soepele samenwerking is het dan ook nodig dat ECB-Banktoezicht, de NBA's en DG Comp onderling nauw contact onderhouden.

Europese Rekenkamer

[Statuten ESCB, artikel 27](#)
[MoU tussen de ECB en de Europese Rekenkamer](#)

De Europese Rekenkamer is opgericht om de financiën van de EU te controleren. Het uitgangspunt voor de controlewerkzaamheden van de Rekenkamer is de begroting en het beleid van de EU, hoofdzakelijk op gebieden die verband houden met groei en werkgelegenheid, toegevoegde waarde, openbare financiën, het milieu en klimaatmaatregelen. De Rekenkamer controleert zowel de inkomsten- als de uitgavenkant van de begroting.

Gezien de onafhankelijkheid van de ECB beperken de controlerende bevoegdheden van de Rekenkamer ten aanzien van de ECB zich tot onderzoek naar de doelmatigheid van het beheer van de ECB. Binnen deze bevoegdheid kan de Rekenkamer opmerkingen maken, met name in de vorm van speciale verslagen. Om de doelmatigheid van het beheer van ECB-Banktoezicht te verbeteren, kunnen deze verslagen aanbevelingen bevatten voor het functioneren van ECB-Banktoezicht. De Rekenkamer kan ook op verzoek van een andere EU-instelling adviezen uitbrengen. De ECB stelt de voor de controle benodigde informatie ter beschikking aan de Europese Rekenkamer en neemt maatregelen naar aanleiding van haar aanbevelingen.

1.4.8 Multilaterale samenwerking

[VwEU, artikel 127, lid 4](#)
[Statuten ESCB, artikel 25](#)
[Beschikking van de Raad betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen \(98/415/EC\)](#)

De ECB is betrokken bij een aantal Europese en internationale organisaties en van groepen toezichthouders die in multilaterale organisaties zijn georganiseerd. Door deze betrokkenheid, die verschillende vormen kan aannemen, kan de ECB internationale ontwikkelingen op het gebied van bancaire regelgeving beïnvloeden. Wanneer zowel de ECB als NBA's bij zo'n organisatie betrokken zijn, zal de afdeling Toezichtsbeleid proberen hun standpunten zo nodig te coördineren. Mits dit praktisch uitvoerbaar is kan de ECB in organisaties waarbij ze niet betrokken is worden vertegenwoordigd door NBA's die dat wel zijn.

Bazels Comité voor banktoezicht

Het Bazels Comité voor banktoezicht (Basel Committee on Banking Supervision – BCBS) is de primaire internationale normstellende instelling voor de prudentiële regelgeving voor kredietinstellingen en een forum voor samenwerking op het gebied van het banktoezicht. Het BCBS heeft als opdracht de regelgeving voor, het toezicht op en de werkwijzen van kredietinstellingen over de hele wereld te verbeteren en zo de financiële stabiliteit te vergroten. Hoewel de door het BCBS genomen besluiten geen formele wettelijke status hebben, wordt de vaststelling ervan in de nationale wetgeving van de lidstaten gezien als een vrijwillige en coöperatieve verplichting. Sinds 2008 hebben de staatshoofden en regeringsleiders van de G20-landen zich ook verbonden tot periodieke implementatie van de BCBS-normen. Het BCBS houdt streng toezicht op de implementatie van deze normen door in het voorjaar en het najaar halfjaarlijkse verslagen te publiceren waarin de tenuitvoerlegging door de lidstaten wordt beoordeeld. Daarnaast evalueert het BCBS in hoeverre de in de afzonderlijke lidstaten geïmplementeerde regelgeving overeenkomt met de normen van het BCBS alsook de effecten die deze regelgeving bij toepassing op banken heeft op de risicogewogen activa. De ECB en diverse NBA's zijn lid van het BCBS en wonen de bijeenkomsten van het comité en diens substructuren bij. De ECB is bovendien lid van het oversightorgaan van het BCBS, te weten de groep van centralebankpresidenten en hoofden van toezichtsinstanties. De EBA en de Europese Commissie hebben bij het BCBS de status van waarnemer.

Internationaal Monetair Fonds

Het IMF is een internationale organisatie met het doel duurzame groei en welvaart voor alle 190 lidstaten te bereiken. Dit doet het door steun te verlenen aan economisch en financieel beleid dat financiële stabiliteit en monetaire samenwerking bevordert. Het FSAP (Financial Sector Assessment Programme) is een uitgebreide beoordeling van de financiële sector in een land door het IMF. In het kader van het FSAP stelt het IMF beoordelingen van de stabiliteit van het financiële stelsel van zijn lidstaten op. Sinds 2018 maakt het IMF ook een FSAP voor het eurogebied als geheel. Onderdeel daarvan is een beoordeling van de prestaties van het SSM aan de hand van de Core Principles for Effective Banking Supervision van het BCBS. Omdat de ECB op grond van de GTM-verordening de hoofdverantwoordelijke is voor micro- en macroprudentieel banktoezicht, fungeert de ECB als de belangrijkste gesprekspartner van het IMF bij alle aangelegenheden die verband houden met het toezicht op SI's. De aan het IMF aan te leveren informatie wordt binnen ECB-Banktoezicht gecoördineerd door de afdeling Toezichtsbeleid, die ook als belangrijkste aanspreekpunt optreedt.

De nieuwe architectuur voor het toezicht op en de afwikkeling van banken in Europa komt ook tot uiting in het FSAP voor het eurogebied. Hoewel de nationale autoriteiten het voortouw nemen bij de nationale exercities, is de ECB ten aanzien van haar eigen taken actief betrokken bij het FSAP voor het eurogebied en bij de nationale FSAP's voor de landen van het eurogebied. Bij het bepalen van het toepassingsgebied van het FSAP voor het eurogebied en de nationale FSAP's is

rekening gehouden met de juridische, institutionele en operationele context van de bankenunie en met de nieuwe taakverdeling tussen ECB/SSM en de NBA's met betrekking tot SI's en LSI's.

De betrokkenheid van de ECB bij de nationale beoordelingen garandeert de vergelijkbaarheid en consistentie van de bankensectorcomponent van de FSAP's voor de verschillende eurolanden. Dit creëert synergie met de stresstests voor de banken binnen de EU/het eurogebied en maakt dat de belangrijkste kenmerken van het micro- en macroprudentiële kader voor het banktoezicht dat voortvloeit uit de oprichting van het SSM correct tot uiting komen in de documentatie die door de diverse FSAP-werkstromen wordt geproduceerd. De betrokkenheid van de ECB helpt verder de elementen aan te wijzen – van het SSM-brede kader of op nationaal niveau – die verder ontwikkeld moeten worden om correct in de IMF-aanbevelingen te worden weerspiegeld.

Het IMF organiseert naast de FSAP's jaarlijks artikel IV-consultaties met landen die deelnemen aan het SSM. Daarvoor bezoeken IMF-medewerkers de autoriteiten van die landen om daar de financieel-economische situatie en de beleidsuitdagingen te beoordelen. De betrokkenheid van ECB-Banktoezicht bij deze consultaties heeft betrekking op micro- en macroprudentiële kwesties.

Voor deze consultaties worden teleconferenties tussen het IMF, ECB-Banktoezicht en de NBA's gehouden om kwesties rond het SSM te bespreken.

In het kader van de artikel IV-consultatie over het eurogebied brengen IMF-medewerkers ook tweemaal per jaar een bezoek aan de ECB. De uitkomsten van het FSAP voor het eurogebied worden gebruikt voor het financiële-sectordeel van de artikel IV-consultatie over het eurogebied.

Raad voor Financiële Stabiliteit

De Raad voor Financiële Stabiliteit (Financial Stability Board – FSB) is een internationaal gremium dat toezicht houdt op het mondiale financiële stelsel, aanbevelingen doet en de internationale financiële stabiliteit bevordert. In dit verband coördineert de FSB de ontwikkeling, door zijn leden, van krachtig beleid voor de financiële sector op het gebied van onder andere regelgeving en toezicht. Onder die leden zijn centrale banken, ministeries van financiën, de financiële toezichthouders van de belangrijkste economieën en financiële centra ter wereld, mondiale normalisatie-instanties en internationale financiële instellingen. De FSB bevordert een gelijk speelveld door te stimuleren dat de autoriteiten in verschillende sectoren en jurisdicties dit beleid op coherente wijze toepassen. Conform het plenair besluit van de FSB van 21 juni 2016 is ECB-Banktoezicht ook vertegenwoordigd in het plenum, het gemeenschappelijke besluitvormingsorgaan van de FSB. Verder is ECB-Banktoezicht sinds 2015 lid van de SRC, de vaste commissie voor samenwerking op het gebied van toezicht en regelgeving, en heeft het sinds februari 2017 als toezichthoudende autoriteit zitting in de SCSI, de vaste commissie voor de implementatie van normen. Bovendien neemt de ECB, in de hoedanigheid van vaste

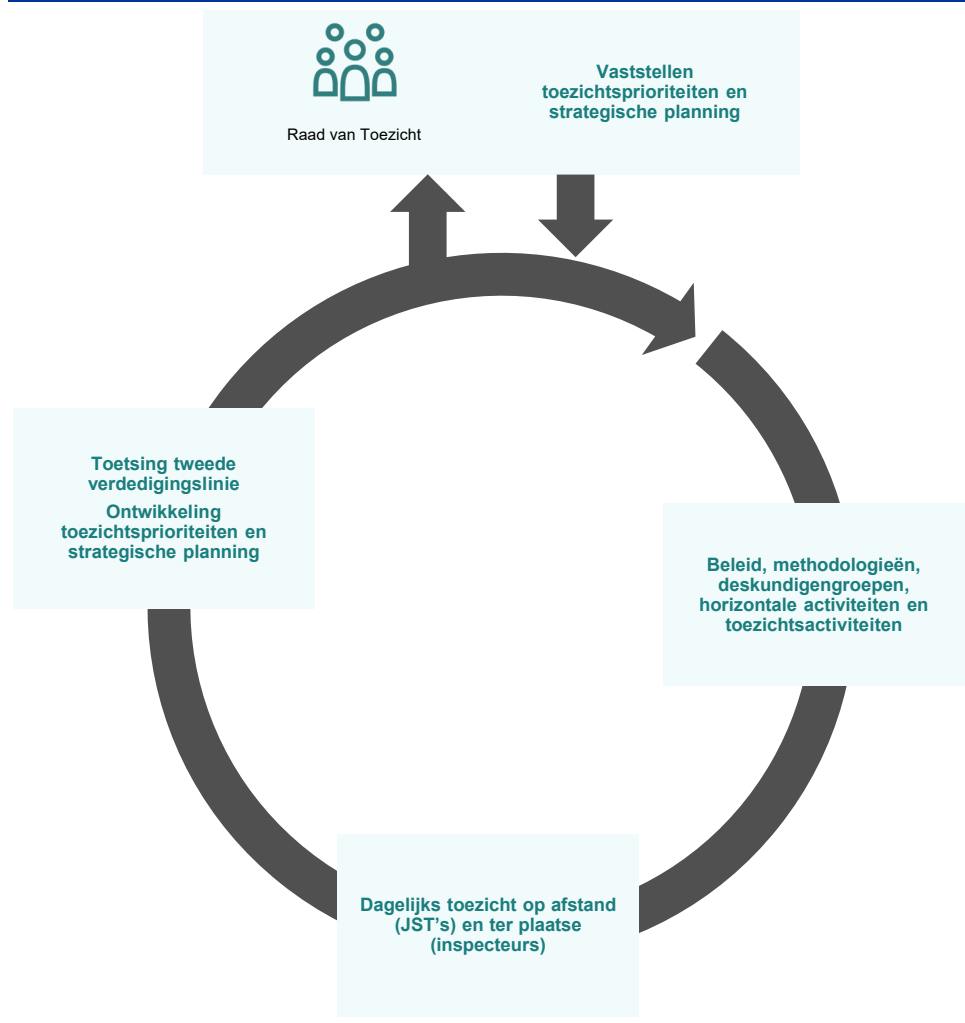
genodigde, regelmatig deel aan vergaderingen van de Regionale Adviesgroep voor Europa.

2 Toezichtscyclus

Het banktoezicht kan als cyclus worden beschouwd, zoals weergegeven in **Figuur 9**. De afzonderlijke onderdelen van de toezichtscyclus worden in dit hoofdstuk toegelicht.

De toezichtsprioriteiten (paragraaf 2.1) zijn de belangrijkste aandachtspunten voor de komende drie jaar en worden door de Raad van Toezicht vastgesteld. Dat gebeurt jaarlijks op basis van een beoordeling van de belangrijkste risico's en kwetsbaarheden waarmee onder toezicht staande entiteiten worden geconfronteerd. Ze kunnen echter op elk moment worden herzien als de risico-ontwikkeling daar aanleiding toe geeft.

Figuur 9
De toezichtscyclus

De prioriteiten bepalen hoe de toezichtmethodologieën en -procedures, zoals de procedure voor prudentiële toetsing en evaluatie (supervisory review and evaluation process — SREP), worden uitgevoerd en hoe horizontale ad-hocactiviteiten worden georganiseerd (paragraaf 2.2). Dit wordt meegenomen in het dagelijks toezicht (paragraaf 2.3), dat alle interacties met onder toezicht staande entiteiten en het doorlopende toezicht op hun werkzaamheden omvat. De ervaring die is opgedaan met de praktische toepassing van de toezichtsnormen en -methodologieën vormt vervolgens input voor de planning van de toezichtswerkzaamheden voor de volgende cyclus, terwijl een analyse van de belangrijkste risico's en kwetsbaarheden de toekomstige toezichtsprioriteiten bepaalt (paragraaf 2.4.1). Om de effectiviteit, kwaliteit en consistentie van de toezichtresultaten te waarborgen fungeert het directoraat Toezichtsstrategie & -risico (D/SSR) als tweede verdedigingslinie (paragraaf 2.4.2). Dit directoraat heeft tot taak de toezichtresultaten met de JST's te bespreken en voorstellen te doen voor mogelijke verbeteringen van het beleid, de methodologie en de normen op het vlak van toezicht.

2.1 Toezichtsprioriteiten en strategische planning

Toezichtsprioriteiten en de bijbehorende strategische planning zijn cruciaal voor effectief toezicht. ECB-Bankentoezicht identificeert en bewaakt steeds de risico's en kwetsbaarheden van onder toezicht staande entiteiten. Op basis van deze beoordeling stelt ECB-Bankentoezicht de toezichtsprioriteiten vast die zijn strategische koers voor de komende drie jaar bepalen (paragraaf 2.4.1).

Omdat de economische en financiële situatie vlug kan veranderen, heeft het SSM een toekomstgerichte strategie nodig en moet het zijn prioriteiten en bijbehorende werkprogramma's zo nodig snel kunnen aanpassen. Naast de toezichtsprioriteiten, die strategische sturing bieden, wordt het op risico gebaseerde toezicht met nog een ander belangrijk instrument bevorderd: het risicotolerantiekader. Dit is bedoeld om de vertaling van de toezichtsprioriteiten naar de strategische planning op instellingsniveau en het SEP te vergemakkelijken. Het risicotolerantiekader combineert daartoe richtsnoeren over prioritaire risico's en kwetsbaarheden die top-down door de Raad van Toezicht worden vastgesteld met bottom-upbeoordelingen, door het JST, van de relevantie van de prioriteiten voor de respectieve onder toezicht staande entiteit. De bottom-upbeoordelingen zijn belangrijk omdat ze garanderen dat er vanuit het toezicht voldoende aandacht wordt besteed aan bankspecifieke kwesties en risico's.

Tot slot wordt de voortgang van de toezichtswerkzaamheden ten behoeve van de toezichtsprioriteiten regelmatig geanalyseerd, zodat deze effectief worden uitgevoerd.

2.1.1 Identificatie en monitoring van risico's

Om gefundeerde beslissingen over de toezichtsprioriteiten te kunnen nemen is het essentieel dat de belangrijkste risico's en kwetsbaarheden van onder toezicht staande entiteiten worden geïdentificeerd, beoordeeld en gemonitord.

De identificatie en monitoring van risico's is vooral toekomstgericht en omvat: i) een analyse van de macrofinanciële, regelgevende en operationele omgeving van de banken; ii) een holistische identificatie van de belangrijkste risico's voor de banksector, en (iii) het identificeren en monitoren van de belangrijkste kwetsbaarheden van onder toezicht staande entiteiten die de soliditeit van de banksector zouden kunnen aantasten indien er geen oplossing voor wordt gevonden. Bij de beoordeling worden ook eventuele reeds bestaande verzachtende factoren in aanmerking genomen, zoals steunmaatregelen van de overheid in een crisissituatie.

D/SSR coördineert de beoordeling van risico's en kwetsbaarheden in nauwe samenwerking met de nationale bevoegde autoriteiten (NBA's), andere organisatieonderdelen binnen ECB-Bankentoezicht en andere werkeenheden van de ECB, waaronder de macroprudentiële functies. Bij de beoordeling wordt gebruikgemaakt van uiteenlopende bronnen, met name de door de horizontale functies van ECB-Bankentoezicht uitgevoerde risicoanalyses, de uitkomsten van de jaarlijkse ECB-stresstest en de SREP, alsook instellingsspecifieke informatie van de JST's. Andere belangrijke input bij de voorbereiding van de beoordeling zijn ontwikkelingen op het gebied van de economie, de regelgeving en het toezicht alsmede inzichten uit de marktonderzoeken van D/SSR.

2.1.2 Integrale toezichtsplanning

De jaarlijkse evaluatie van de toezichtsprioriteiten vormt de basis voor de planning van de toezichtswerkzaamheden in de volgende cyclus. Deze planning vindt als een geïntegreerd proces plaats bij verschillende organisatieonderdelen van de ECB. Belangrijke elementen zijn de planning van de horizontale activiteiten, de missies ter plaatse en de werkzaamheden van de JST's. De planning van de werkzaamheden van de JST's houdt in dat voor elke belangrijke instelling (significant institution – SI) het programma voor onderzoek door de toezichthouder (supervisory examination programme – SEP) wordt vastgesteld. Voor het vaststellen van het SEP wordt van elk risico de relevantie en de daaruit voortvloeiende risicotolerantie beoordeeld. Toezichthouders kunnen werkprogramma's opstellen waarin rekening wordt gehouden met de risicotolerantieniveaus, de toezichtsprioriteiten en de meest urgente kwesties die voor elke SI zijn vastgesteld en die de werkzaamheden richten op gebieden waar toezichtsmaatregelen het meest effectief worden geacht. De werkzaamheden in de resulterende JST-werkprogramma's zijn daarom afgestemd op het risicoprofiel van de SI en kunnen missies ter plaatse en horizontale werkzaamheden omvatten.

Horizontale werkzaamheden voor de volgende toezichtscyclus zijn werkzaamheden waarbij een steekproef van SI's betrokken is en waarbij een aantal belangrijke risico's en kwetsbaarheden in de bankensector worden aangepakt die eerder, bij de jaarlijkse evaluatie van de toezichtsprioriteiten, waren vastgesteld.

De NBA's worden regelmatig geraadpleegd over de planning van de toezichtswerkzaamheden en met name over de planning van missies ter plaatse. Door het geïntegreerde planningsproces is de wisselwerking tussen de planning van enerzijds de horizontale en algemene off-site werkzaamheden en anderzijds de inspecties ter plaatse gewaarborgd.

De werkprogramma's worden gemonitord om zeker te weten dat ze worden uitgevoerd zoals bedoeld en bijdragen aan de aanpak van de vastgestelde toezichtsprioriteiten. De Raad van Toezicht wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang bij de uitvoering van de toezichtsprioriteiten en de bijbehorende werkprogramma's.

2.2 **Beleid, methodologieën, deskundigengroepen, horizontale activiteiten en toezichtsactiviteiten**

Het regelgevend kader voor banken in Europa is gebaseerd op de Bazelse Akkoorden en wordt geharmoniseerd door middel van het single rulebook, dat voor alle financiële instellingen in de gemeenschappelijke markt geldt. Het single rulebook vormt de basis van de bankenunie. Het bestaat uit een reeks wetteksten waaraan alle financiële instellingen in de EU (waaronder [alle banken in de landen van het SSM](#)) zich moeten houden.

Op basis van het regelgevend kader en de input van de Raad van Toezicht over de toezichtsprioriteiten voor de lopende werkzaamheden wordt regelmatig een aantal horizontale werkzaamheden uitgevoerd. Het directoraat-generaal Horizontaal Toezicht (DG/HOL) brengt horizontale vakinhoudelijke kennis en risico-expertise in de verticale toezichtsstructuur in en werkt nauw samen met andere organisatieonderdelen. DG/HOL ondersteunt de JST's door vanuit horizontaal perspectief vakinhoudelijke kennis en risico-expertise te leveren op het gebied van kredietrisico, kapitaalmarkten, niet-financiële risico's, bedrijfsmodellen, kapitaalplanning en crisisbeheersing, stresstests en toezichtsbeleid en -methodologieën.

Het is de taak van de afdelingen met expertise op het gebied van toezichtsriskico om de JST's te ondersteunen bij het opzetten van speciale horizontale activiteiten, diepgaande onderzoeken en themaonderzoeken die aansluiten bij de door de Raad van Toezicht goedgekeurde toezichtsprioriteiten. Dit zijn de afdelingen Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis, Experts kapitaalmarkten & treasury, Experts kredietrisico en Experts niet-financiële risico's.

De afdeling Experts stresstests is verantwoordelijk voor zowel de EU-brede stresstest van de Europese Bankautoriteit (EBA) als de SSM-stresstests.

De afdeling Toezichtsbeleid van DG/HOL is verantwoordelijk voor beleidscoördinatie en -ontwikkeling en houdt zich bezig met beleidskwesties op het gebied van regelgeving en toezicht.

De afdeling Toezichtsmethodologie is verantwoordelijk voor de periodieke ontwikkeling en handhaving van de methodologieën voor het lopende toezicht, met name de SREP, en processen voor zowel SI's als LSI's. Dit gebeurt volledig in samenwerking met de EBA en andere organisaties die betrokken zijn bij de ontwikkeling van toezichtspraktijken, -methodologieën en -standaarden.

Ten behoeve van de SREP heeft het Europees banktoezicht een gemeenschappelijke methodologie ontwikkeld waarmee de risico's, governanceregelingen en de kapitaal- en liquiditeitspositie van onder toezicht staande entiteiten doorlopend kunnen worden beoordeeld. De SREP is een jaarlijkse exercitie die echter een meerjarige beoordelingscomponent bevat. Deze is afgestemd op de risicotolerantie die door de afzonderlijke JST's is vastgesteld (paragraaf 4.5). Dat de ECB deze gemeenschappelijke SREP-methodologie bij alle SI's toepast, vergemakkelijkt onderlinge vergelijkingen en grootschalige kruiselingse analyses. Dankzij deze methodologie worden de onder toezicht staande entiteiten gelijk behandeld, terwijl ook rekening wordt gehouden met hun specifieke kenmerken.

De SREP wordt naar evenredigheid bij zowel SI's als LSI's toegepast, zodat de hoogste, meest consistente toezichtsnormen worden gehandhaafd.

Naast de lopende toezichtswerkzaamheden voert de ECB ook ad-hoc toezicht uit via het directoraat-generaal SSM Governance & Operations (DG/SGO). De afdeling Autorisatie van DG/SGO verleent vergunningen en toestemming voor gekwalificeerde deelnemingen, terwijl de afdeling Handhaving & Sancties vermeende schendingen van prudentiële vereisten door onder toezicht staande entiteiten onderzoekt en voorstellen opstelt voor sancties en handhavingsmaatregelen door de ECB of de NBA's. De afdeling Deskundigheid & Betrouwbaarheid fungeert als poortwachter en neemt besluiten over de geschiktheid van leden van de leidinggevende organen van alle entiteiten die onder rechtstreeks toezicht van de ECB staan, zowel in hun bestuursfunctie als in hun toezichtsfunctie.

Ten behoeve van een goede uitvoering van alle toezichtstaken zijn de afdeling Technologie & Innovatie en het SSM-secretariaat ingesteld, waarvan het laatste de Raad van Toezicht en diens structuren ondersteunt, met name wat betreft de kwaliteit en efficiëntie van de besluitvormingsprocessen.

2.3 Dagelijks toezicht

De JST's voeren de belangrijkste toezichtstaken uit in coördinatie met de horizontale functies van de ECB. Zo nodig kan er sprake zijn van missies ter plaatse bij onder toezicht staande instellingen. De ECB kan een breed scala aan toezichtsmaatregelen opleggen, afhankelijk van het risicoprofiel van de bank.

2.3.1 Gezamenlijke toezichhoudende teams (JST's)

Het dagelijks toezicht op de SI's wordt voornamelijk off-site uitgevoerd door de JST's, die bestaan uit medewerkers van de NBA's en de ECB en die worden ondersteund door de horizontale en specialistische afdelingen van DG/HOL en hun tegenhangers bij de NBA's.

Er bestaan diverse instrumenten voor de uitvoering van toezichtswerkzaamheden. Voor het dagelijks toezicht analyseren de JST's de toezichtsrapportages, de jaarrekening en de interne documentatie van de onder toezicht staande entiteiten. De JST's houden reguliere en ad-hocbijeenkomsten met medewerkers op verschillende niveaus binnen de onder toezicht staande entiteiten. Ze voeren doorlopende risicoanalyses uit van de goedgekeurde risicomodellen en analyseren en beoordelen de herstelplannen van onder toezicht staande entiteiten.

De belangrijkste resultaten van de hierboven genoemde werkzaamheden worden samengevat in de SREP die de JST's elk jaar uitvoeren en die in paragraaf 4.6 nader wordt beschreven.

De dagelijkse toezichtswerkzaamheden verlopen volgens de geïntegreerde toezichtsplanning (paragraaf 2.1.2), die wordt opgesteld op basis van het risicotolerantiekader van elk JST.

2.3.2 Inspecties ter plaatse en onderzoeken van interne modellen

Er worden regelmatig inspecties ter plaatse gehouden, met name bij SI's. Deze kunnen op allerlei onderwerpen betrekking hebben en hebben tot doel de situatie van banken op gebieden als risico's, interne beheersingsmaatregelen, bedrijfsmodellen en governance diepgaand te analyseren.

Het directoraat-generaal Inspecties ter plaatse & Interne Modellen bepaalt en verzorgt de planning en uitvoering van het programma voor het toezicht ter plaatse, dat inspecties ter plaatse, onderzoeken naar interne modellen en activakwaliteitsbeoordelingen omvat. Dit DG heeft ook als taak om omvattende methoden voor werkzaamheden ter plaatse vast te stellen en bij te houden, en zo te zorgen voor een geharmoniseerde benadering van de werkzaamheden ter plaatse binnen het Europese banktoezicht. Het werkt bovendien samen met andere organisatieonderdelen aan het in kaart brengen van de belangrijkste risico's voor de banksector en van de toezichtsprioriteiten.

Deze werkzaamheden ter plaatse bieden onafhankelijke, consistente en hoogwaardige beoordelingen die een aanvulling vormen op het lopende toezicht, dat op afstand plaatsvindt.

Inspecties ter plaatse en onderzoeken van interne modellen vormen een fundamenteel onderdeel van de geïntegreerde toezichtsplanning (paragraaf 2.1.2) die de JST's hebben opgesteld in overeenstemming met hun risicotolerantiekader.

2.4 Versterking van het banktoezicht: toezichtsprioriteiten en de tweede verdedigingslinie

Eerder in dit hoofdstuk werd al beschreven dat de ECB ernaar streeft steeds mogelijke verbeteringen te ontdekken die kunnen worden gebruikt bij het opstellen van methodologieën, normen, beleid en verordeningen. Potentiële verbeteringen komt de ECB op verschillende manieren op het spoor, bijvoorbeeld door de deelname van het Europese banktoezicht aan Europese en internationale fora en door de ervaring met de praktische toepassing van de methodologieën en normen.

2.4.1 Toezichtsprioriteiten vaststellen

De uitkomsten van het proces van risico-identificatie en -monitoring dienen als basis voor het vaststellen van de toezichtsprioriteiten. De prioriteiten bepalen de strategische doelstellingen en de belangrijkste toezichtsmaatregelen voor de volgende toezichtscyclus, zodat de kwetsbaarheden van onder toezicht staande entiteiten aangepakt en de effecten van mogelijke risico's beperkt worden. De prioriteiten worden jaarlijks herzien, maar kunnen zo nodig in de loop van het jaar worden aangepast als veranderingen in de risico's dit nodig maken.

Bij de actualisering van het toezichtsbeleid gaat het Europees banktoezicht na of er vooruitgang is geboekt bij het aanpakken van kwetsbaarheden uit het verleden, en of vervolgmaatregelen moeten worden opgeschaald wanneer banken kwetsbaarheden niet hebben hersteld conform de verwachtingen van de toezichthouder.⁵

De toezichtsprioriteiten zijn van groot belang voor de toezichtstrategie voor de middellange termijn. Ze fungeren als uitgangspunt, bevorderen een doeltreffende en consistente geïntegreerde toezichtsplanning en ondersteunen een efficiëntere verdeling van middelen. De toezichtsprioriteiten zijn ook van invloed op de risicotolerantieniveaus in het risicotolerantiekader van het Europees banktoezicht.

Ze helpen bovendien de nationale toezichthouders om naar evenredigheid hun eigen prioriteiten voor het toezicht op LSI's te stellen.

De [toezichtsprioriteiten](#) worden jaarlijks gepubliceerd op de website van ECB-Banktoezicht, samen met de uitkomsten van de reguliere risicobeoordeling.

2.4.2 Tweede verdedigingslinie

D/SSR fungeert als tweede verdedigingslinie van het internebeheersingskader van de ECB met betrekking tot de taken die bij de GTM-verordening aan de ECB zijn opgedragen.

⁵ Daarnaast wordt ook rekening gehouden met de overkoepelende prioriteiten die zijn vastgelegd in het Europees programma voor onderzoek door de toezichthouder van de EBA.

Die tweede verdedigingslinie moet helpen de resultaten van het toezicht doeltreffender en consistentere te maken en voorstellen doen aan ECB-Bankentoezicht voor mitigerende maatregelen en verbeteringen, rekening houdend met de toezichtsprioriteiten en het risicotolerantiekader.

De daarvoor benodigde werkzaamheden zijn een combinatie van zowel terugkerende als thematische beoordelingen die in een jaarlijks werkplan worden beschreven. Terugkerende werkzaamheden zijn onder andere:

- het uitvoeren van horizontale analyses en SREP-benchmarkanalyses waarin de individuele risicoscores, de algehele SREP-score en kwantitatieve en kwalitatieve maatregelen worden beoordeeld, alsook het publiceren van de SREP-resultaten (paragraaf 4.5.5 en 4.5.7);
- erop toezien dat de toezichtsbevindingen en -maatregelen op geaggregeerd niveau worden opgevolgd en dat de doelstellingen tijdig worden verwezenlijkt;
- het coördineren van de operationele-risicobeheersing voor het Europees bankentoezicht;
- het coördineren van interne audits voor het Europees bankentoezicht.

Themaonderzoeken zijn bedoeld als hulpmiddel voor de Raad van Toezicht bij het aansturen van het Europees bankentoezicht conform de overeengekomen risicoprioriteiten en bij het monitoren van de kwaliteit en effecten van toezichtswerkzaamheden, zowel verticaal (JST's) als horizontaal (methodologie en processen).

De werkzaamheden in het kader van de tweede verdedigingslinie worden zelfstandig uitgevoerd door D/SSR, maar profiteren van een voortdurende dialoog en samenwerking met de andere directoraten-generaal van ECB-Bankentoezicht. Deze werkzaamheden richten zich eerder op de resultaten van het toezicht dan op compliancecontroles.

3 Toezicht op alle onder toezicht staande entiteiten

De toezichtstaken van de ECB verschillen naargelang een onder toezicht staande entiteit een SI of een LSI is. Er zijn echter enkele procedures, die de gemeenschappelijke procedures worden genoemd, waarvoor de ECB altijd bevoegd is, ongeacht de significantie van de betrokken instelling. Die procedures worden in het eerste deel van dit hoofdstuk beschreven. In het tweede deel worden de procedures en criteria behandeld waarmee de significantie van de instellingen wordt beoordeeld, zowel op regelmatige als ad-hocbasis.

3.1 Verzoeken voor vergunningen en toestemming, voorgenomen verwervingen van gekwalificeerde deelnemingen en paspoorten

GTM-verordening, artikel 4, lid 1, punten a en c, en de artikelen 14 en 15

CRD, de artikelen 8, 18, 20, 22 en 45

GTM-kaderverordening, de artikelen 73, 79, 80 en 85 en deel V

De gemeenschappelijke procedures waarover de ECB de uiteindelijke beslissing neemt omvatten procedures voor het aanvragen van een nieuwe of uitgebreide bankvergunning en voor de intrekking van een vergunning (paragraaf 3.1.1). De overige gemeenschappelijke procedures (paragraaf 3.1.2) hebben betrekking op de procedures voor de goedkeuring van voorgenomen verwervingen of van uitbreidingen van gekwalificeerde deelnemingen in kredietinstellingen. In deze paragraaf wordt verder de paspoortprocedure beschreven die een instelling met een bankvergunning in één lidstaat moet volgen om gebruik te kunnen maken van het recht van vestiging en de vrijheid diensten aan te bieden in de lidstaten van de Europese Unie (paragraaf 3.1.3).

3.1.1 Het verlenen, intrekken en verlopen van vergunningen

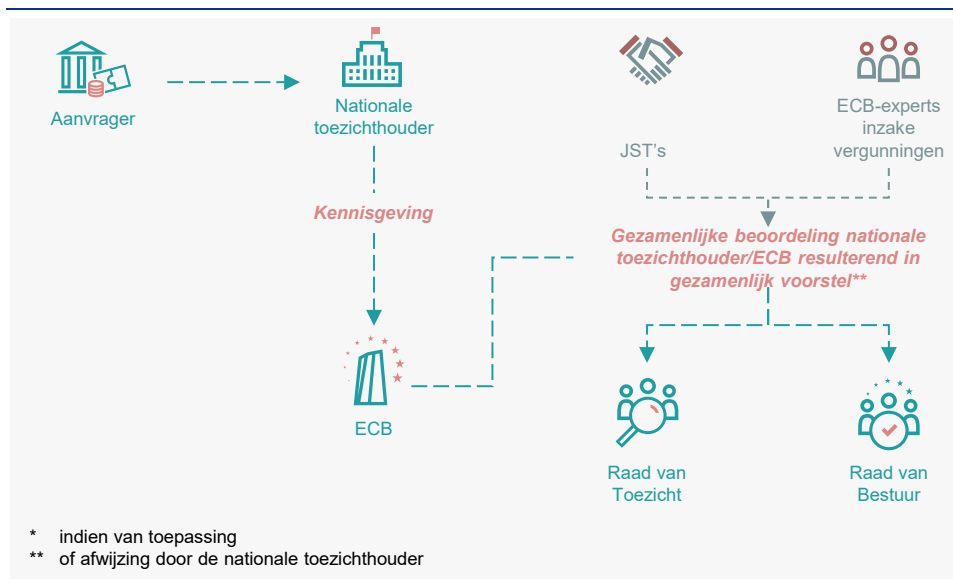
Verlening van een bankvergunning

Instellingen die in een deelnemende lidstaat de werkzaamheden van een kredietinstelling willen verrichten, als omschreven in artikel 4, lid 1, punt 1, van de verordening kapitaalvereisten (CRR), moeten een bankvergunning aanvragen.

De aanvraag voor een bankvergunning moet worden gedaan bij de NBA van de lidstaat waar de instelling zich wil vestigen, overeenkomstig de vereisten die de desbetreffende nationale wetgeving daaraan stelt. De aanvraag wordt vervolgens beoordeeld, zodat alleen entiteiten die voldoen aan de toepasselijke wettelijke vereisten van zowel het land in kwestie als de EU, als kredietinstelling de markt kunnen betreden.

Instellingen vragen onder verschillende omstandigheden een bankvergunning aan.

Figuur 10
De vergunningprocedure

Reikwijdte

Met de verordening beleggingsondernemingen⁶ is de definitie van kredietinstelling in de CRR gewijzigd. Op grond van deze wijzigingen bestaat de CRR-definitie van kredietinstelling nu uit twee categorieën:

- kredietinstellingen die een vergunning hebben om bij het publiek deposito's of andere terugbetaalbare gelden aan te trekken en kredieten voor eigen rekening te verlenen; hierna klassieke kredietinstellingen genoemd (artikel 4, lid 1, punt 1, a), van de CRR);
- beleggingsondernemingen die specifieke beleggingsdiensten verlenen en op individueel of groepsniveau qua omvang aan bepaalde drempelwaarden voldoen, hierna beleggingsondernemingen van klasse 1 genoemd (artikel 4, lid 1, punt 1, b), van de CRR).⁷

Indien de aanvrager een klassieke kredietinstelling is in de zin van artikel 4, lid 1, punt 1, a), van de CRR, geldt voor alle activiteiten die zijn voorbehouden aan klassieke kredietinstellingen en die vergunningplichtig zijn, dat de aan de ECB toevertrouwde vergunningsverleningsprocedure voor het uitoefenen van het bedrijf

⁶ Verordening (EU) 2019/2033 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1093/2010, (EU) nr. 575/2013, (EU) nr. 600/2014 en (EU) nr. 806/2014 (PB L 314 van 5.12.2019, blz. 1).

⁷ Voor beleggingsondernemingen van klasse 1 geldt dat bij het publiek aantrekken van deposito's of andere terugbetaalbare gelden en het verlenen van kredieten voor eigen rekening geen voorwaarde is om als kredietinstelling te worden aangemerkt (artikel 4, lid 1, punt 1, b), van de CRR).

van kredietinstelling moet worden gevolgd. Daaronder vallen activiteiten waarvoor wederzijdse erkenning ex artikel 1 van de CRD geldt, maar ook andere gereguleerde activiteiten waarvoor naar nationaal recht een vergunning van de toezichthouder nodig is. Dit betekent dat de SSM-autorisatieprocedure ook van toepassing is in gevallen waarin een klassieke kredietinstelling die al beschikt over een bankvergunning, een uitgebreidere vergunning nodig heeft om nieuwe gereguleerde activiteiten te kunnen ondernemen, wanneer het nationaal recht een dergelijke vergunning voorschrijft.

Indien de aanvrager een beleggingsonderneming van klasse 1 is, zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, punt 1, b), van de CRR, zal in de nationale wetten van de lidstaten tot omzetting van de Richtlijn beleggingsondernemingen⁸ worden bepaald hoe deze entiteiten een vergunningsaanvraag mogen indienen voor bancaire kernactiviteiten van klassieke kredietinstellingen, zoals het aantrekken van deposito's en het verlenen van kredieten. In sommige lidstaten staat de nationale wetgeving mogelijk toe dat een reeds verleende vergunning voor een beleggingsonderneming van klasse 1 wordt uitgebreid tot de kernactiviteiten van klassieke kredietinstellingen. Dat is niet het geval wanneer in de nationale wetgeving is bepaald dat een vergunning aan beleggingsondernemingen van klasse 1 een speciale vergunning is die niet kan worden uitgebreid tot de kernactiviteiten van banken. In het laatste geval moet de beleggingsonderneming van klasse 1 die deze bankactiviteiten wenst uit te oefenen een aanvullende vergunning aanvragen om als klassieke kredietinstelling te mogen optreden.

Vergunningaanvragen om een klassieke kredietinstelling te worden, worden door de betreffende NBA en de ECB beoordeeld. De NBA is het aanspreekpunt voor de aanvrager. De NBA beoordeelt de aanvragen op grond van de eisen die het nationaal recht stelt en betreft hier zo nodig het relevante JST bij. De ECB beoordeelt de aanvraag op grond van de eisen die het EU-recht stelt. De beoordeling van de NBA en de ECB hangen nauw samen. Door gezamenlijk tot een oordeel te komen, is gewaarborgd dat de aanvragende entiteit voldoet aan de relevante vereisten op het gebied van governance, bedrijfsvoering, prudentiële vereisten en het bedrijfsmodel. Bij de beoordeling van het risico op witwassen en terrorismefinanciering moeten de bevoegde toezichthouder voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT) en financiële inlichtingeneenheden worden geraadpleegd. Ook is hiermee zeker dat aan de toepasselijke nationale vereisten wordt voldaan. De NBA en de ECB hebben beide het recht van de aanvrager te eisen dat deze alle voor de beoordeling eventueel benodigde aanvullende informatie verstrekt. De ECB en de NBA delen alle informatie en gegevens in verband met de aanvraag.

In grote lijnen geldt dezelfde procedure voor beleggingsondernemingen van klasse 1, zij het met een aantal specifieke kenmerken. Zo is in artikel 8 bis, lid 5, van de CRD het volgende bepaald: "In geval van een hervergunning garandeert de autoriteit die de vergunning verleent, dat de procedure zo gestroomlijnd mogelijk is en dat

⁸ Richtlijn (EU) 2019/2034 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende het prudentiële toezicht op beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijnen 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU en 2014/65/EU (PB L 314 van 5.12.2019, blz. 64).

rekening wordt gehouden met de informatie van bestaande vergunningen.” Als de aanvrager voldoet aan alle eisen voor een vergunning die het nationaal recht stelt, geeft de NBA haar eindoordeel door aan de ECB met het voorstel dat de ECB de vergunning verleent. Indien de NBA bij haar beoordeling vaststelt dat de beleggingsonderneming van klasse 1 niet voldoet aan de in het nationaal recht vastgelegde vergunningsvereisten, wijst ze de aanvraag af.

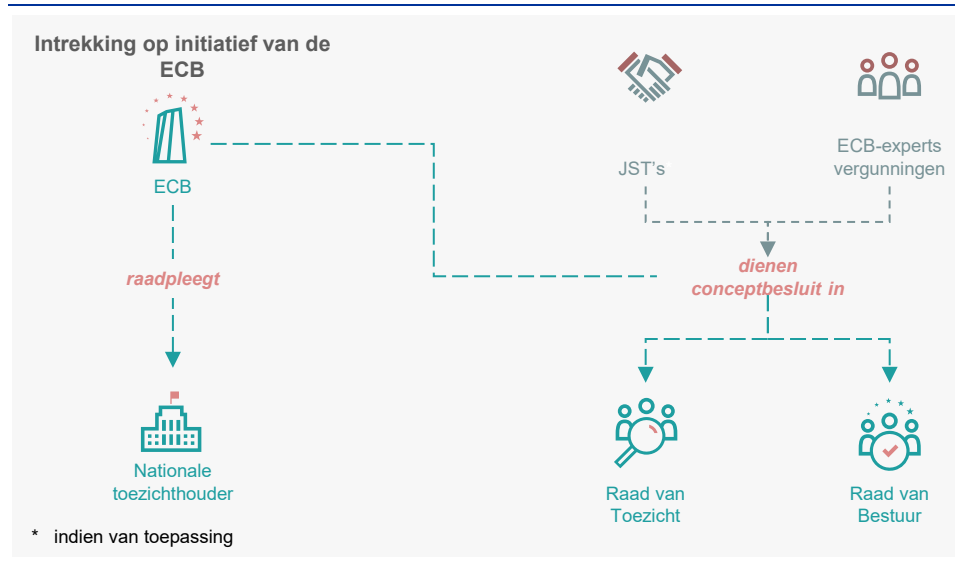
De ECB kan instemmen met of bezwaar maken tegen het ontwerpbesluit van de NBA. Het ECB-besluit kan voorwaarden, verplichtingen en aanbevelingen voor de aanvrager bevatten. Als de ECB de vergunning weigert of aan verlening ervan voorwaarden en/of verplichtingen verbindt die eerder niet met de aanvrager waren afgesproken, heeft de aanvrager het recht gehoord te worden. Het definitieve besluit van de ECB dient te worden genomen binnen tien werkdagen nadat de NBA het ontwerpbesluit heeft ingediend, al kan deze periode eenmalig met nog eens tien werkdagen worden verlengd.

De ECB stelt de NBA in kennis van haar besluit inzake de vergunningaanvraag van een kredietinstelling. Ook de EBA wordt hiervan in kennis gesteld.

Intrekking van de bankvergunning

Een vergunning om een kredietinstelling te vestigen kan door de ECB worden ingetrokken, ofwel op haar eigen initiatief ofwel op basis van een voorstel van de NBA van de lidstaat waarin de instelling is gevestigd. Hierbij is de toepasselijke procedure voor de samenwerking tussen de NBA en de ECB grotendeels dezelfde als die voor het verlenen van een vergunning. Wel wijkt ze op bepaalde punten af, afhankelijk van de vraag of de intrekking op verzoek van de onder toezicht staande entiteit gebeurt of op instigatie van de toezichthouder (de NBA of de ECB).

Figuur 11
De intrekkingprocedure

Als de onder toezicht staande entiteit om intrekking van haar vergunning heeft gevraagd, bijvoorbeeld omdat ze geen bankbedrijf meer voert, beoordelen de NBA en de ECB of aan de in het nationale en EU-recht gestelde, toepasselijke voorwaarden voor intrekking van een vergunning is voldaan. Met name is duidelijke en onbetwistbare bevestiging vereist van het feit dat de entiteit niet langer deposito's of andere terugbetaalbare gelden aanhoudt.

De ECB of een NBA kan zelf het initiatief nemen om de vergunning van een kredietinstelling in te trekken als die bijvoorbeeld niet langer aan prudentiële vereisten kan voldoen, men er niet langer op kan vertrouwen dat ze haar verplichtingen jegens haar schuldeisers nakomt, of ze een ernstige inbreuk maakt op de toepasselijke AML/CFT-verplichtingen. In dat geval wordt een volledige en gedetailleerde beoordeling uitgevoerd om de intrekking van de vergunning te rechtvaardigen, waarbij rekening wordt gehouden met het toezichtsverleden van de betrokken instelling, de ernst van de gepleegde inbreuken en de belangen van betrokkenen, bijvoorbeeld het risico voor de depositohouders. Bij dergelijke gevallen kunnen ook de afwikkelingsautoriteiten of de bevoegde AML/CFT-toezichthouder worden betrokken. Als de intrekking op instigatie van de ECB geschiedt, raadpleegt de ECB de NBA ruim voordat ze het besluit neemt. Voordat de ECB een intrekkingsbesluit vaststelt, wordt de onder toezicht staande entiteit doorgaans de mogelijkheid geboden gehoord te worden. Als een besluit dringend wordt geacht, mag de ECB een besluit nemen zonder de instelling de mogelijkheid te bieden vooraf gehoord te worden.

De ECB informeert de instelling en de NBA over het intrekkingsbesluit van de ECB. Ook de EBA wordt hiervan in kennis gesteld.

Vervallen van een bankvergunning

Van het vervallen van een vergunning is sprake wanneer de vergunning van een kredietinstelling ophoudt te bestaan. Dit kan specifieke nationale en wettelijk bepaalde redenen hebben, waarbij over het algemeen geen sprake is van een oordeel van de toezichthouder of van een besluit door de bevoegde autoriteit.

Afhankelijk van het nationale recht kan zich een effect voordoen dat overeenkomt met het vervallen van een vergunning wanneer de kredietinstelling zelf ophoudt te bestaan, bijvoorbeeld ten gevolge van een fusie met een andere onderneming. In dergelijke gevallen houdt de vergunning op te bestaan op hetzelfde moment dat de instelling ophoudt te bestaan. In die gevallen is dezelfde procedure van toepassing als bij het vervallen van een vergunning.

De ECB informeert de betrokken entiteit rechtstreeks over het vervallen van een vergunning. Ook de EBA wordt hiervan in kennis gesteld. De [SSM-lijst van onder toezicht staande entiteiten](#) wordt dan dienovereenkomstig bijgewerkt. Over het algemeen neemt de betrokken NBA de nodige maatregelen om het besluit conform de vereisten van het relevante nationale recht te publiceren.

3.1.2 Gekwalificeerde deelnemingen

GTM-verordening, artikel 4, lid 1, punt c, en artikel 15

GTM-kaderverordening, de artikelen 85 tot en met 88

CRD, artikel 3, leden 1 en 33, de artikelen 22 tot en met 27, artikel 56, punt g, en artikel 117, lid 5

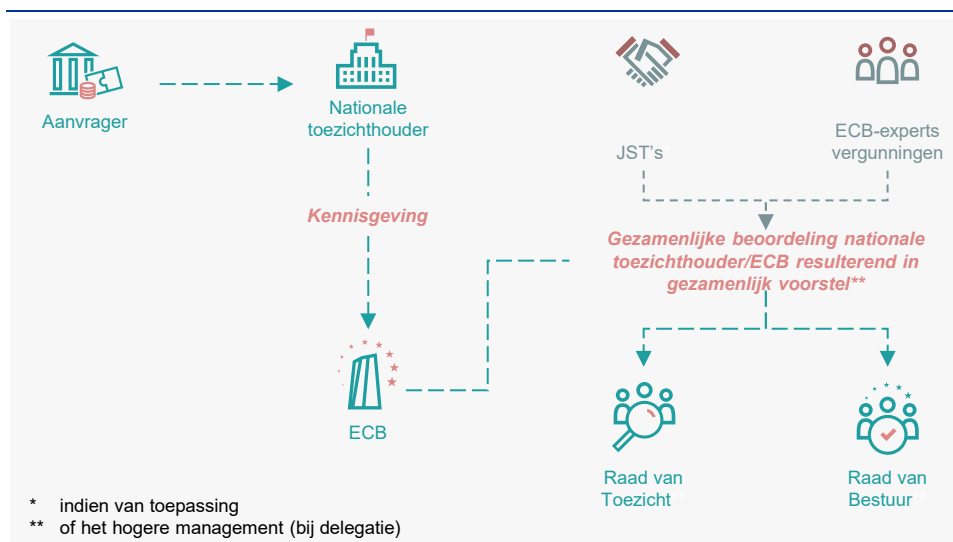
Gemeenschappelijke richtsnoeren inzake de prudentiële beoordeling van verwervingen en vergrotingen van gekwalificeerde deelnemingen in de financiële sector (JC/GL/2016/01)

Richtsnoeren voor samenwerking en informatie-uitwisseling tussen prudentiële toezichthouders, AML/CFT-toezichthouders en financiële-inlichtingeneenheden overeenkomstig Richtlijn 2013/36/EU

Ontwerp van een technische reguleringsnorm van de EBA tot oprichting van een centrale AML/CFT-databank en tot specificatie van de materialiteit van zwakke punten, het soort informatie dat wordt verzameld, de praktische uitvoering van de informatieverzameling en de analyse en verspreiding van de daarin opgenomen informatie (EBA/RTS/2021/16)

Voorgenomen verwervingen dan wel verdere vergrotingen van gekwalificeerde deelnemingen in kredietinstellingen als gevolg waarvan de relevante drempelwaarden zouden worden bereikt of overschreden, dienen te worden gemeld bij de NBA van de deelnemende lidstaat waar de kredietinstelling waarin de gekwalificeerde deelneming wordt verworven of vergroot, is gevestigd. De NBA voert de aanvankelijke beoordeling uit en bereidt een ontwerpvoorstel voor de ECB voor. De ECB voert een eigen beoordeling uit, waarbij ze samenwerkt met de NBA, en neemt een besluit over de voorgenomen verwerving. In deze procedure ligt de nadruk op de poortwachtersrol van de ECB, die voorkomt dat kredietinstellingen worden verworven door ongeschikte kopers.

Figuur 12
De procedure in grote lijnen

De beoordeling is met name bedoeld om te waarborgen dat de kandidaat-verwerver i) een goede reputatie geniet, ii) financieel voldoende solide is, iii) dat alle leden van het leidinggevend orgaan die het bedrijf van de te verwerven instelling zullen leiden te allen tijde een voldoende reputatie genieten en over voldoende kennis, vaardigheden en ervaring beschikken voor hun taken, iv) dat de te verwerven instelling blijft voldoen aan de prudentiële vereisten die aan haar worden gesteld en v) dat de transactie niet wordt gefinancierd met geld dat afkomstig is van criminele activiteiten en evenmin het AML/CFT-risicoprofiel van de te verwerven instelling vergroot.

De officiële beoordelingsperiode is maximaal 60 werkdagen na ontvangstbevestiging van een volledige kennisgeving. Als tijdens de officiële beoordelingsstermijn aanvullende informatie van de kandidaat-verwerver wordt gevraagd, kan deze termijn maximaal 20 werkdagen (voor gereguleerde verwervers) of in sommige gevallen maximaal 30 werkdagen (voor niet-gereguleerde en in landen buiten de EU gevestigde verwervers) worden opgeschort.

Als een kandidaat-verwerver van plan is belangen te verwerven in een kredietinstelling die dochterondernemingen in andere deelnemende lidstaten heeft, of die een gekwalificeerde deelneming bezit in kredietinstellingen die in andere deelnemende lidstaten zijn gevestigd, werkt de ECB nauw samen met de NBA's van alle rechtstreeks en middellijk te verwerven instellingen en coördineert ze de procedure, zodat over alle voorgenomen verwervingen tegelijkertijd een besluit kan worden genomen.

De criteria voor de beoordeling worden op Europees niveau geharmoniseerd. De CRD beschrijft de volgende vijf criteria waaraan voorgenomen verwervingen worden beoordeeld en die in nationale wetgeving zijn omgezet:

Reputatie van de kandidaat-verwerver

De kandidaat-verwerver moet beschikken over de noodzakelijke integriteit en betrouwbaarheid, hetgeen wordt aangetoond door bijvoorbeeld het ontbreken van een strafblad of van gerechtelijke procedures die de reputatie van de kandidaat-verwerver negatief zouden beïnvloeden. Een ander aspect is de professionele competentie van de verwerver, dat wil zeggen diens staat van dienst bij het leidinggeven en/of beleggen in de financiële sector.

Reputatie, kennis, vaardigheden en ervaring van de nieuwe kandidaat-leden van het leidinggevend orgaan van de te verwerven instelling

Als de kandidaat-verwerver van zins is veranderingen door te voeren in de leidinggevende organen van de te verwerven instelling, moet er in het kader van de procedure voor gekwalificeerde deelnemingen een deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordeling van de nieuwe leden van deze organen worden uitgevoerd.

Financiële soliditeit van de kandidaat-verwerver

De kandidaat-verwerver moet in staat zijn de voorgenomen verwerving te financieren en in de afzienbare toekomst een gedegen financiële structuur in stand te houden. Daaronder valt ook dat de verantwoordelijke(n) moet(en) worden aangewezen die de te verwerven instelling na de verwerving ondersteunt/ondersteunen, bijvoorbeeld door bij te dragen aan eventuele kapitaalopslagen ten behoeve van de te verwerven instelling.

Gevolgen voor de te verwerven instelling

De te verwerven instelling moet na de verwerving nog steeds in staat zijn aan de prudentiële vereisten te voldoen. Zo mag haar winstgevendheid niet onder al te grote druk komen te staan doordat de verwerving deels gefinancierd wordt met overmatige schuld die door de te verwerven instelling zelf moet worden terugbetaald. Verder dient de verwerver of de groep waarvan de te verwerven instelling deel gaat uitmaken niet zo complex gestructureerd te zijn dat het voor de toezichthouder niet mogelijk is effectief toezicht op de betreffende instellingen te houden.

Risico van een verband met witwassen of financiering van terrorisme

De voor de verwerving gebruikte gelden mogen geen opbrengsten van misdrijven zijn en niet in verband staan met terrorisme. Bij de beoordeling wordt ook bekeken of de verwerving het risico van witwassen of financiering van terrorisme zou kunnen vergroten.

Het is de taak van de bevoegde AML/CFT-toezichthouder om deze risico's te herkennen. De ECB beoordeelt het risico van witwassen en terrorismefinanciering vanuit prudentieel perspectief op basis van de input en documentatie van de NBA, die samenwerkt met de bevoegde AML/CFT-toezichthouder en financiële-inlichtingeneenheden. Pas nadat dergelijke wetsovertredingen door de betreffende nationale autoriteiten zijn vastgesteld, kan de ECB deze feiten in aanmerking nemen bij de uitvoering van haar eigen taken.

Om ervoor te zorgen dat aan de vijf bovenstaande criteria wordt voldaan, mag de ECB op grond van een voorstel van de NBA of op eigen initiatief voorwaarden of verplichtingen opleggen aan de kandidaat-verwerver. Aan kandidaat-verwervers opgelegde voorwaarden of verplichtingen moeten echter verband houden met deze vijf criteria en mogen niet verder gaan dan nodig is om aan de criteria te voldoen. Als de kandidaat-verwerver niet instemt met de voorwaarden of verplichtingen of als deze negatieve gevolgen zouden kunnen hebben voor de rechten van de kandidaat-verwerver, heeft deze het recht te worden gehoord en commentaar te leveren. Hetzelfde geldt als de ECB voornemens is zich tegen de voorgenomen verwerving te verzetten.

3.1.3 Paspoortregime

GTM-verordening, overweging 51, artikel 4, artikel 6, lid 4, en artikel 17, lid 1

GTM-kaderverordening, de artikelen 11 tot en met 17

CRD, de artikelen 35 tot en met 39

Technische reguleringsnormen ter specificatie van de informatie die de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van herkomst en van ontvangst aan elkaar verstrekken (EU/524/2014)

Technische reguleringsnormen betreffende de uitoefening van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten (EU/1151/2014)

Technische uitvoeringsnormen betreffende informatie-uitwisseling tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van herkomst en van ontvangst overeenkomstig Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad (EU/620/2014)

Technische uitvoeringsnormen ten aanzien van standaardformulieren, templates en procedures voor kennisgevingen in verband met de uitoefening van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten overeenkomstig Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad (EU/926/2014)

Een instelling waaraan in een lidstaat een bankvergunning is verleend, heeft het recht zich te vestigen in de lidstaten van de Europese Unie en de vrijheid daar diensten te verrichten (paspoortregime). Een paspoort wordt verkregen door ofwel een bijkantoor te vestigen in een andere lidstaat of door diensten te verrichten in een andere lidstaat. De NBA van de desbetreffende lidstaat van herkomst dient van een paspoort in kennis te worden gesteld.

Paspoortregime binnen het SSM

Een SI in een deelnemende lidstaat die een bijkantoor wil vestigen in een andere deelnemende lidstaat, dient de NBA van haar lidstaat van herkomst over dit voornemen te informeren en de NBA informatie te verschaffen in overeenstemming met de vereisten van de CRD. De NBA van de lidstaat van herkomst informeert onverwijld de ECB. Het JST beoordeelt vervolgens of aan de vereisten voor de vestiging van een bijkantoor is voldaan. Zo ja, dan stuurt het zijn beoordeling naar de Raad van Toezicht, die er nota van neemt. Het directoraat-generaal SSM Governance & Operations (DG/SGO) geeft vervolgens vóór het verstrijken van de termijn de relevante paspoortinformatie betreffende het bijkantoor door aan de SI en aan de NBA's van de lidstaat van herkomst en ontvangst. Na deze kennisgeving mag de SI het bijkantoor vestigen en met haar activiteiten beginnen. Als het JST concludeert dat niet aan de vereisten is voldaan, stelt het krachtens de geen-bezwaarprocedure een afwijzend besluit op en krijgt de SI het recht gehoord te worden.

Als de instelling die een bijkantoor in een andere deelnemende lidstaat wil vestigen een LSI is, dient zij de NBA van haar lidstaat van herkomst hiervan in kennis te stellen, overeenkomstig de vereisten van de CRD. De NBA van de lidstaat van herkomst beoordeelt of aan de vereisten voor de vestiging van een bijkantoor is voldaan en neemt een besluit in overeenstemming met haar interne besluitvormingsprocedure.

Indien niet aan de vereisten is voldaan, informeert de NBA van de lidstaat van herkomst de aanvragende instelling over de weigering. Indien de NBA van de lidstaat van herkomst een positief besluit neemt binnen de termijn die geldt voor ontvangst van de kennisgevingsbrief, of indien er geen andersluidend besluit wordt genomen, kan het bijkantoor worden gevestigd en met zijn werkzaamheden beginnen. De NBA van de lidstaat van herkomst geeft de kennisgevingsbrief en de vereiste informatie door aan de NBA van de deelnemende lidstaat waar het bijkantoor wordt gevestigd en aan de ECB.

Een SI in een deelnemende lidstaat die van zins is gebruik te maken van de vrijheid diensten te verrichten door haar werkzaamheden voor het eerst in een andere deelnemende lidstaat uit te voeren, dient de NBA van haar lidstaat van herkomst hiervan in kennis te stellen, in overeenstemming met de vereisten van de CRD. De NBA van de lidstaat van herkomst laat de ECB weten de kennisgeving te hebben

ontvangen en stuurt deze door naar de NBA van de lidstaat van ontvangst. Als de instelling die de vrijheid wenst uit te oefenen om diensten te verrichten, een LSI is, dient zij de NBA van haar lidstaat van herkomst van dit voornemen in kennis te stellen, in overeenstemming met de vereisten van de CRD. De kennisgeving wordt aan de ECB doorgestuurd.

Inkomend paspoort

Een instelling uit een niet-deelnemende lidstaat die voornemens is om in een deelnemende lidstaat een bijkantoor te vestigen, dient de NBA van haar lidstaat van herkomst hiervan in kennis te stellen. Die NBA beoordeelt of aan de vereisten voor een paspoort is voldaan. Zo ja, dan informeert de NBA van de lidstaat van herkomst de NBA van de lidstaat van ontvangst. Zodra de NBA van de lidstaat van ontvangst deze kennisgeving heeft ontvangen, informeert zij de ECB, die dan de significantie van het bijkantoor vaststelt.

Indien het bijkantoor een SI is, stelt de ECB een voorstel voor een significantiebesluit op. Het toezicht op het SI-bijkantoor wordt uitgevoerd door de ECB, die zo nodig voorwaarden stelt waaraan het bijkantoor moet voldoen om in de lidstaat van ontvangst zijn bedrijfsactiviteiten te mogen uitoefenen. DG/SGO informeert de NBA's van de lidstaat van herkomst en ontvangst en de aanvragende instelling hierover.

Indien het bijkantoor als LSI wordt aangemerkt, wordt de Raad van Toezicht verzocht de significantiebeoordeling door de afdeling Autorisatie van DG/SGO te bevestigen. Het toezicht op het LSI-bijkantoor wordt verzorgd door de NBA van de lidstaat van ontvangst die zo nodig voorwaarden stelt waaraan het bijkantoor moet voldoen om in de lidstaat van ontvangst zijn bedrijfsactiviteiten te mogen uitoefenen. De NBA van de lidstaat van ontvangst informeert de NBA van de lidstaat van herkomst en de aanvragende instelling.

Een instelling uit een niet-deelnemende lidstaat die diensten wil verrichten in een deelnemende lidstaat stelt de NBA van haar lidstaat van herkomst daarvan in kennis. Deze NBA informeert vervolgens de NBA van de lidstaat van ontvangst. Zodra de NBA van de lidstaat van ontvangst deze kennisgeving heeft ontvangen, informeert zij de ECB, en zij informeert verder de aanvrager over de voorwaarden waaronder de vrijheid tot het verrichten van diensten uitgeoefend kan worden, met inachtneming van het nationaal recht en het algemeen belang. De ECB voert de taken uit van de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst voor instellingen die in niet-deelnemend lidstaten zijn gevestigd en die de vrijheid uitoefenen om diensten te verrichten in deelnemende lidstaten.

Uitgaand paspoort

Een SI die in een niet-deelnemende lidstaat een bijkantoor wil vestigen of de vrijheid wenst uit te oefenen om diensten te verrichten, dient de desbetreffende NBA van haar voornemen in kennis te stellen. Zodra de NBA de kennisgeving heeft

ontvangen, informeert ze de ECB, die de bevoegdheden uitoefent van de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst, met name de beoordeling door het JST of aan de vereisten voor vestiging van een bijkantoor is voldaan.

Indien aan de vereisten is voldaan, stelt het JST in overleg met het SSM-secretariaat een voorstel op aan ofwel de Raad van Toezicht, waarvan deze (via de schriftelijke procedure) nota kan nemen, of, indien de procedure aan de delegatiecriteria voldoet, aan het hogere management. DG/SGO informeert vervolgens binnen drie maanden na de positieve uitslag van de beoordeling de NBA van de lidstaat van ontvangst, die daarop de aanvragende instelling de voorwaarden duidelijk maakt waaronder, om redenen van algemeen belang, de activiteiten van het bijkantoor kunnen worden uitgevoerd in de lidstaat van ontvangst. Als het JST concludeert dat niet aan de vereisten is voldaan, stelt het een afwijzend besluit op dat door de Raad van Toezicht moet worden goedgekeurd en door de Raad van Bestuur moet worden vastgesteld volgens de geen-bezwaarprocedure. Het recht om gehoord te worden geldt. Zodra het besluit is vastgesteld, stelt DG/SGO de aanvragende instelling van de afwijzing in kennis en informeert tevens de NBA van de lidstaat van herkomst.

Een LSI die een bijkantoor wil vestigen in een niet-deelnemende lidstaat dient de NBA van haar lidstaat van herkomst daarover te informeren. De NBA van de lidstaat van herkomst informeert de NBA van de niet-deelnemende lidstaat en stuurt deze kennisgeving tegelijkertijd door naar de ECB.

Als een SI de vrijheid wenst uit te oefenen om diensten te verrichten in een niet-deelnemende lidstaat, dient het JST binnen één maand een kennisgeving te sturen naar de NBA van de niet-deelnemende lidstaat waar de diensten verricht zullen worden. Als een LSI de vrijheid wenst uit te oefenen om diensten te verrichten in een niet-deelnemende lidstaat, dient zij de NBA van de lidstaat van herkomst over haar voornemen te informeren, waarop de NBA van de lidstaat van herkomst de NBA van de niet-deelnemende lidstaat informeert en deze kennisgeving doorstuurt naar de ECB.

Kennisgevingen van wijzigingen in de gegevens van een bijkantoor en in de uitoefening van de vrijheid diensten te verrichten

Indien zich bij bijkantoren van SI's wijzigingen voordoen, doordat een bijkantoor nieuwe diensten gaat verrichten, de verrichting van bepaalde diensten beëindigt, zijn bedrijfsactiviteiten staakt of veranderingen doorvoert in de leiding van het bijkantoor of in de officiële naam of het adres van het bijkantoor, dient de NBA van de deelnemende lidstaat waarin het hoofdkantoor van de SI is gevestigd, de NBA van de lidstaat van ontvangst en de ECB daarvan in kennis te stellen.

Zodra zich wijzigingen voordoen in de diensten die SI's verrichten op grond van de vrijheid om diensten te verrichten, dient de ECB daarvan in kennis te worden gesteld. De kennisgeving aan de NBA van de lidstaat van ontvangst blijft op het niveau van de NBA. De ECB hoeft niet geïnformeerd te worden over wijzigingen bij bijkantoren van LSI's en in diensten die LSI's verrichten op grond van de vrijheid om

in niet-deelnemende lidstaten diensten te verrichten; deze procedure blijft eveneens op het niveau van de NBA's.

3.2 Vaststelling van de significantie van instellingen

GTM-verordening, artikel 6, lid 4 en lid 5, punt b

GTM-kaderverordening, de artikelen 39 tot en met 72

In hoeverre de ECB verantwoordelijk is voor het toezicht op een kredietinstelling hangt af van de significantie van de instelling, die vastgesteld wordt op het hoogste consolidatieniveau in de deelnemende lidstaten. De ECB beschikt over procedures om de significantie van onder toezicht staande instellingen te beoordelen op basis van de in de GTM-verordening vastgestelde criteria en om een eventuele statusverandering van een onder toezicht staande entiteit te constateren, van SI naar LSI of omgekeerd. Als zich een dergelijke statusverandering voordoet, dienen de verantwoordelijkheden voor het toezicht goed te worden overgedragen van de ECB aan de NBA of omgekeerd, zodat continu en effectief toezicht op de instelling gegarandeerd is. Op grond van de GTM-kaderverordening is de ECB verplicht een lijst van onder toezicht staande entiteiten te publiceren en bij te houden. De lijst wordt bijgehouden door de afdeling Autorisatie, die ook de significantiebeoordelingen (regulier en ad hoc) van onder toezicht staande entiteiten coördineert, in nauwe samenwerking met de JST's en de NBA's.

3.2.1 Significantiecriteria

De GTM-verordening en de GTM-kaderverordening bevatten vijf criteria om de significantie van een bank te beoordelen: (i) omvang, (ii) economisch belang, (iii) het belang van de grensoverschrijdende activiteiten, (iv) directe publieke financiële steun, en (v) of de bank behoort tot de drie belangrijkste banken die in haar lidstaat zijn gevestigd.

Een bank verandert van LSI- naar SI-status wanneer aan ten minste één van de bovenstaande criteria is voldaan. Een verandering van SI- naar LSI-status vindt daarentegen niet meteen plaats wanneer een instelling eenmalig niet aan ten minste een significantie criterium voldoet. Om in aanmerking te komen voor herclassificatie moet de bank volgens de GTM-kaderverordening gedurende drie opeenvolgende kalenderjaren niet aan de relevante criteria hebben voldaan. Deze driejarenregel is ingesteld om te voorkomen dat het toezicht snel of herhaaldelijk van de NBA's aan de ECB moet worden overgedragen of omgekeerd. Van deze regel kan worden afgeweken op grond van uitzonderlijke omstandigheden die in de GTM-kaderverordening zijn vastgelegd.

Bovendien is in de GTM-verordening en de GTM-kaderverordening vastgelegd dat de ECB te allen tijde op eigen initiatief of op verzoek van de NBA het rechtstreekse toezicht op een bank kan overnemen als dat noodzakelijk is om de consistente toepassing van hoge toezichtsnormen te waarborgen, ook als aan geen van de vijf significantiecriteria is voldaan. Bovendien kan de ECB, in overleg met de NBA, besluiten de LSI-status van een bank te behouden wanneer de NBA beter in staat

wordt geacht rechtstreeks toezicht te houden op de bank dan de ECB, zelfs al voldoet de betreffende bank aan de significantiecriteria.

3.2.2 Significantiebeoordelingsprocedure

De ECB beoordeelt, zowel periodiek als ad hoc, de significantie van banken aan de hand van de criteria uit de GTM-verordening en de GTM-kaderverordening.

Bij de periodieke significantiebeoordeling worden alle entiteiten onder Europees banktoezicht beoordeeld. Dit gebeurt jaarlijks. Elke instelling wordt op het hoogste consolidatieniveau binnen het Europese banktoezicht beoordeeld om te bepalen of ze als gevolg van haar normale bedrijfsvoering voldoet aan een van de significantiecriteria. De JST's beoordelen of de SI's nog steeds aan de significantiecriteria voldoen, terwijl LSI's door de betrokken NBA worden beoordeeld om te bepalen of ze aan een van de criteria voldoen. Dit proces wordt gecoördineerd en bewaakt door de afdeling Autorisatie van DG/SGO.

Ad-hocsignificantiebeoordelingen hebben betrekking op onder toezicht staande entiteiten waarbij gebeurtenissen en veranderingen in de groepsstructuur spelen die buiten hun normale bedrijfsvoering vallen, zoals fusies, overnames, de oprichting van nieuwe entiteiten of de intrekking van vergunningen. Het is daarom essentieel dat een gebeurtenis die de significantie van SI's of LSI's kan beïnvloeden, door de betrokken JST of NBA wordt doorgegeven aan de afdeling Autorisatie, zodat deze een ad-hocsignificantiebeoordeling kan uitvoeren.

3.2.3 Overdracht van het toezicht

Zodra de ECB op grond van een periodieke of ad-hocsignificantiebeoordeling besluit om het toezicht van een NBA over te nemen of dat juist aan een NBA over te dragen, worden overdrachtsmaatregelen genomen. De ECB en de betrokken NBA werken daarbij samen om een soepele overdracht van bevoegdheden mogelijk te maken, overeenkomstig de GTM-kaderverordening. In de GTM-kaderverordening wordt ook bepaald hoe de ECB en de NBA moeten omgaan met lopende procedures met betrekking tot de instelling waarvan de significantiestatus verandert.

Als het toezicht van een NBA aan de ECB wordt overgedragen, wordt de ECB verantwoordelijk voor het directe toezicht op de instelling volgens een bepaald tijdpad. Om de ECB in staat te stellen de verantwoordelijkheden voor het toezicht over te nemen, wordt er een nieuw JST gevormd. De samenstelling en de personele bezetting van het JST worden vastgesteld voordat met de voorbereidingen voor de overdracht van het toezicht wordt begonnen.

Als het toezicht van de ECB aan een NBA wordt overgedragen, wordt de NBA verantwoordelijk voor het directe toezicht op de instelling volgens een bepaald tijdpad. De verantwoordelijkheid voor de belangrijkste toezichtstaken gaat van het JST over op de NBA.

3.3 Goedkeuring van (gemengde) financiële moederholdings

Artikel 21 bis van de CRD zoals omgezet in nationaal recht

De rol van de ECB bij de toelating van (gemengde) financiële holdings

Veel onder toezicht staande kredietinstellingen worden gecontroleerd door een moederonderneming. Het is belangrijk dat toezichthouders ook deze moederonderneming monitoren, vooral om te bepalen of die ook als financiële holding of gemengde financiële holding kan worden aangemerkt. Dit zorgt voor doeltreffend toezicht op de banken waarover een andere onderneming de zeggenschap heeft en voor een goed overzicht van de hele groep.

Sinds de invoering van de CRD V zijn (gemengde) financiële moederholdings dan ook aan een goedkeuringsprocedure onderworpen. Na goedkeuring is de moederonderneming verantwoordelijk voor de naleving van de geconsolideerde prudentiële vereisten in heel de onder toezicht staande groep. In het verleden lag de verantwoordelijkheid voor de naleving van de prudentiële vereisten op geconsolideerde basis bij dochterkredietinstelling. De (gemengde) financiële moederholding kan ook van goedkeuring worden vrijgesteld als aan alle voorwaarden van de regelgeving wordt voldaan en een andere onderneming binnen de groep deze verantwoordelijkheid op zich neemt.

Wanneer de ECB de toezichthouder van een belangrijke bankgroep is, is zij verantwoordelijk voor de goedkeuring of vrijstelling van deze (gemengde) financiële moederholding. In sommige gevallen neemt de ECB een gezamenlijk besluit met een andere bevoegde autoriteit buiten het SSM. De goedkeuring of vrijstelling van moederondernemingen van minder belangrijke bankgroepen valt onder de verantwoordelijkheid van de NBA's die toezicht houden op deze groepen.

3.3.1 Criteria

Om een goedkeuring te verkrijgen, moet een (gemengde) financiële moederholding aan de volgende criteria voldoen.

- De interne regelingen en taakverdeling binnen de onder toezicht staande groep moet het mogelijk maken alle dochterondernemingen doeltreffend te coördineren, conflicten binnen de groep te voorkomen of te beheersen en de uitvoering van groepsbrede beleidsmaatregelen af te dwingen.
- De structuur van de groep mag geen belemmering vormen voor doeltreffend toezicht op de dochterkredietinstellingen of de moederonderneming. De rol en de positie van de moederonderneming in de onder toezicht staande groep en de algemene aandeelhoudersstructuur zijn in dit verband belangrijke factoren.
- Er moet voldaan zijn aan de vereisten inzake de geschiktheid van de aandeelhouders en de deskundigheid en betrouwbaarheid van de bestuurders.

Als aan deze criteria is voldaan, verleent de ECB haar goedkeuring en monitort ze vervolgens permanent of de moederonderneming aan de criteria blijft voldoen. Als ze van oordeel is dat niet of niet langer aan de criteria wordt voldaan, kan ze de

moederonderneming aan toezichtsmaatregelen onderwerpen om doeltreffend toezicht en de naleving van de vereisten te waarborgen of te herstellen.

De moederonderneming kan alleen vrijstelling krijgen als ze aan de volgende criteria voldoet:

- de hoofdactiviteit van de moederonderneming is het verwerven van deelnemingen;
- de moederonderneming is niet aangewezen als een af te wikkelen entiteit;
- een andere dochteronderneming van de onder toezicht staande groep is aangewezen als verantwoordelijk voor het waarborgen van de naleving door de groep van de prudentiële vereisten op geconsolideerde basis;
- de moederonderneming neemt geen beslissingen die invloed hebben op de hele onder toezicht staande groep;
- het doeltreffend toezicht op de groep wordt niet belemmerd.

De ECB gaat zorgvuldig na of aan deze criteria is voldaan en verleent alleen vrijstellingen als alle bovengenoemde criteria zijn vervuld.

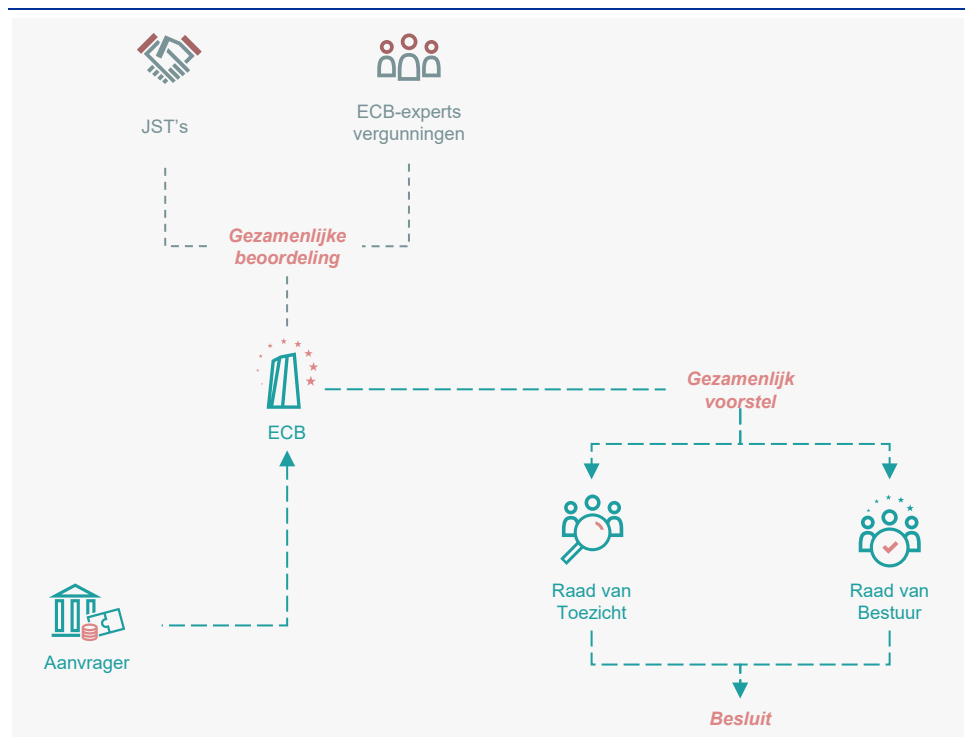
3.3.2 Tijds kader

Indien de ECB voornemens is de goedkeuring of vrijstelling te weigeren, stelt ze de aanvrager daarvan binnen vier maanden na ontvangst van een volledige aanvraag in kennis. De ECB neemt in elk geval binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag een besluit.

3.3.3 Procedure

Aanvragers die deel gaan uitmaken van belangrijke bankgroepen wordt aangeraden hun aanvragen via het [IMAS-portaal](#) in te dienen.

Figuur 13
De procedure

3.4 Verzameling van toezichtsgegevens

Voor de toezichtswerkzaamheden, zowel ter plaatse als off-site, moet relevante informatie verkregen, verwerkt en geanalyseerd worden. De coördinatie van de toezichtswerkzaamheden tussen de ECB en de NBA's en de communicatie met de rapporterende instellingen zijn gebaseerd op de beschikbaarheid en uitwisseling van informatie, waaronder cijfermatige gegevens. Nadat de NBA's en de ECB hebben vastgesteld wat de toezichthouders nodig hebben en een procedure hebben ingevoerd om bij de onder toezicht staande instellingen de nodige gegevens te verzamelen, voeren ze kwaliteitscontroles op die gegevens uit om zeker te stellen dat die aan bepaalde minimumnormen voldoen.

3.4.1 Vaststelling van de behoeften aan toezichtsinformatie

CRR, de artikelen 6, 24, 99 tot en met 101, 394, 415 en 430

GTM-verordening, artikel 10 en overweging 47

GTM-kaderverordening, de artikelen 139 tot en met 141

Om de taken voor het lopende toezicht te kunnen uitvoeren, moeten de JST's tijdig en gemakkelijk kunnen beschikken over alle relevante informatie over een onder toezicht staande instelling.

Prudentiële rapportage behelst gestandaardiseerde informatie over de financiële en prudentiële staat van onder toezicht staande instellingen en omvat een grote hoeveelheid periodieke prudentiële gegevens en rapportages. Naast de reguliere

rapportages worden middels **aanvullende gegevensverzamelingen** noodzakelijke specifieke gegevens bijeengebracht.

Het directoraat-generaal Horizontaal Toezicht (DG/HOL) en het directoraat Toezichtsstrategie & -risico (D/SSR) werken nauw samen met de JST's. Ze spelen een sleutelrol bij het vaststellen aan welke toezichtinformatie behoefte bestaat en het coördineren van de procedures die nodig zijn om die behoeften in rechtshandelingen te vertalen.

Overweging 47 van de GTM-verordening stelt: "Om haar taken doeltreffend te kunnen uitoefenen, moet de ECB alle noodzakelijke informatie kunnen eisen en onderzoeken en inspecties ter plaatse kunnen verrichten, in voorkomend geval in samenwerking met de nationale bevoegde autoriteiten. De ECB en de nationale bevoegde autoriteiten moeten toegang hebben tot dezelfde informatie zonder dat de kredietinstellingen onderworpen zijn aan dubbele verplichtingen inzake verslaglegging."

De ECB mag van natuurlijke of rechtspersonen eisen dat zij alle informatie verstrekken die nodig is om de haar krachtens de GTM-verordening toebedeelde taken uit te voeren, met inbegrip van informatie die periodiek en in specifieke formats moet worden aangeleverd ten behoeve van het toezicht en voor statistische doeleinden. De ECB verzamelt voornamelijk toezichtsgegevens van de NBA's, overeenkomstig de zogenoemde getrapte benadering. Informatie die de ECB direct van natuurlijke of rechtspersonen betreft, stelt ze ter beschikking aan de betrokken NBA's. De EBA heeft tot taak de toezichtsrapportage in de EU te harmoniseren. De GTM-kaderverordening bepaalt echter dat de ECB onder toezicht staande entiteiten kan verplichten aanvullende toezichtinformatie te verstrekken, d.w.z. andere dan de door de EBA geharmoniseerde informatie, wanneer die informatie noodzakelijk is voor de uitvoering van haar toezichtstaken. De ECB kan specificeren in welke categorieën er informatie moet worden aangeleverd, evenals de voor het verstrekken van deze informatie geldende procedures, formats, frequenties en termijnen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen a) reguliere rapportage op basis van het EBA-rapportagekader of een verordening/besluit van de ECB, en b) ad-hocrapportage (of aanvullende gegevensverzameling) die is gebaseerd op toezichtbesluiten.

3.4.2 Reguliere rapportage

Verordening van de ECB betreffende rapportage van financiële toezichtsinformatie (ECB/2015/13)

Besluit van de ECB betreffende de verstrekking aan de Europese Centrale Bank van toezichtgegevens die door de onder toezicht staande entiteiten aan de nationale bevoegde autoriteiten zijn gerapporteerd (ECB/2023/18)

Besluit van de ECB betreffende de rapportage van financieringsplannen van onder toezicht staande entiteiten door nationale bevoegde autoriteiten aan de Europese Centrale Bank (ECB/2023/19)

De uitvoeringsverordeningen van de Europese Commissie met **technische uitvoeringsnormen** (Implementing Technical Standards – ITS) voor de rapportage door instellingen aan de toezichthoudende autoriteit bevatten gedetailleerde rapportagevereisten inzake eigen vermogen en financiële informatie, waaronder het gemeenschappelijk verslaggevingskader COREP (Common Reporting Framework), het financieel verslaggevingskader FINREP (Financial Reporting Framework), de liquiditeitsdekkingsratio, de nettostabielefinancieringsratio, grote posities en de hefboomratio. Verdere rapportagevereisten zijn vastgelegd in diverse EBA-richtsnoeren en -besluiten. Het **EBA-rapportagekader** omvat alle technische uitvoeringsnormen, richtsnoeren en besluiten van de EBA met betrekking tot de toezichtsrapportage. In elke rechtshandeling van het EBA-rapportagekader worden voor de verschillende rapportagevereisten reikwijdte, format, frequentie, indieningsdata en expliciete definities vastgesteld en wordt gespecificeerd hoe de in de CRR vastgelegde wettelijke vereisten moeten worden omgezet in analyseerbare gegevens. Daartoe zijn verschillende templates ontwikkeld die de instellingen moeten invullen en insturen naar de betrokken NBA. De NBA stuurt de gegevens vervolgens door naar de ECB en volgt daarbij de getrapte aanpak. Het EBA-rapportagekader vormt de grootste set rapportagevereisten op EU-niveau voor zowel de beoordeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen door de toezichthouder als voor afwikkelingsdoeleinden.

In de **ECB-verordening betreffende rapportage van financiële toezichtsinformatie** worden de ITS-rapportagevereisten uitgebreid om de consistentie te verzekeren en onder toezicht staande instellingen in de deelnemende lidstaten beter met elkaar te kunnen vergelijken. De verordening regelt met name de uitbreiding van de geharmoniseerde, reguliere verslaggeving naar de geconsolideerde verslagen van banken die volgens nationale verslaggevingskaders rapporteren en naar verslagen op soloniveau, bijvoorbeeld van onder toezicht staande instellingen die geen groep zijn.

DG/HOL is belast met vraagstukken omtrent toezichtsrapportage voor zover het de vaststelling van toezichtsbehoeften betreft en de vertaling daarvan in rechtshandelingen, terwijl de afdeling Banktoezichtsgegevens van het directoraat-generaal Statistiek (DG/S) belast is met de operationalisering van de verzameling en verspreiding van de desbetreffende gegevens.

3.4.3 Aanvullende of ad-hocgegevensverzamelingen

De ECB verzamelt naast de reguliere gegevens voor de toezichtsrapportage aanvullende gegevens voor specifieke doeleinden.

Zo worden er op ad-hocbasis gegevens verzameld in het kader van de zogenoemde **Short-Term Exercise (STE)**. Die is speciaal ontwikkeld om het Europees banktoezicht aanvullende gegevens ten behoeve van de SREP te verschaffen en richt zich op Pijler 2. Een STE wordt gehouden op het hoogste consolidatieniveau

van een SI en tevens bij bepaalde dochters van SI's die op grond van artikel 10 van de GTM-verordening door de JST's worden aangewezen. De ECB stelt de instellingen middels uitvoeringsbrieven (operational letters) van de STE's op de hoogte. Welke aanvullende gegevens een STE moet opleveren, wordt elk jaar voorafgaand aan de SREP opnieuw bepaald.

Bij het verzamelen van gegevens voor de STE wordt uitgegaan van het evenredigheidsbeginsel. Het aantal datapunten dat moet worden gerapporteerd, hangt af van de complexiteit van de instelling. Dat betekent dat de kleinere instellingen minder datapunten hoeven te rapporteren in de diverse templates waarmee voor de STE gegevens worden verzameld. Daar komt bij dat er per productiecyclus doorgaans tweemaal rapporten over de gegevenskwaliteit worden opgesteld, één vlak nadat de gegevens zijn aangeleverd, voor een eerste overzicht, en het tweede bij wijze van afronding, meestal zes tot acht weken na de vastgestelde aanleverdatum, wanneer de geaggregeerde verzamelde gegevens geacht worden min of meer definitief te zijn. Toezichthouders krijgen binnen 24 uur na indiening toegang tot ingediende STE-gegevens doordat het gecentraliseerde indieningsplatform (CASPER) die onmiddellijk verwerkt en valideert. Opnieuw aangeleverde gegevens en geactualiseerde indicatoren worden dagelijks bijgewerkt en op verzoek zelfs vaker.

De ECB verzamelt bovendien aanvullende gegevens die in de bovenstaande verzamelingsexercities niet aan bod komen. Daarbij valt te denken aan de gegevens die nodig zijn voor het werk van de toezichthouders en voor themaonderzoeken. Daarnaast kunnen aan instellingen individuele rapportagevereisten worden opgelegd. Dit wordt per geval beoordeeld. Behalve de afdeling Banktoezichtsgegevens van DG/S is DG/HOL betrokken bij het ontwerp en de implementatie van de rapportagebehoeften en -formats. Het uitgangspunt bij het verzamelen van aanvullende gegevens is dat die aansluiten bij bestaande, actuele rapportagenormen, zoals vastgelegd in het rapportagekader van de EBA, dat een sterke, geharmoniseerde basis vormt. De ECB maakt graag en op grote schaal gebruik van deze normen. Als onderdeel van de procedure om een nieuwe gegevensverzameling op gang te brengen, controleert de ECB altijd of de gevraagde gegevens reeds beschikbaar zijn of door de toezichthouders kunnen worden verkregen zonder dat dit tot extra rapportagelast voor de banken leidt. Daartoe brengt ECB-Banktoezicht al zijn microprudentiële gegevensverzoeken in kaart. Dit verlicht de rapportagelast voor onder toezicht staande instellingen en voorkomt dubbele rapportage.

Wanneer haar aanvullende rapportagevereisten zijn uitgekristalliseerd, stelt de ECB passende wijzigingen van het EBA-rapportagekader voor om de aanvullende gegevensverzamelingen te beperken.

3.4.4 Verwerking van toezichtsgegevens

De verplicht te verstrekken gegevens, met name op grond van het rapportagekader van de EBA en de ECB-verordening betreffende rapportage van financiële

toezichtsinformatie, worden door de NBA's van de rapporterende instellingen aan de ECB doorgegeven. De NBA's verzamelen de gegevens van de onder toezicht staande instellingen die in hun rechtsgebied zijn gevestigd. Deze getrapte aanpak wordt echter niet gevolgd voor de technische uitvoeringsnormen inzake informatieverschaffing of rapportage over de minimumeis voor het eigen vermogen en de in aanmerking komende verplichtingen (MREL) en over de vereisten voor het totaal verliesabsorberend vermogen (total loss-absorbing capacity – TLAC). Om dubbele rapportage van banken aan NBA's en nationale afwikkelingsautoriteiten (national resolution authorities – NRA's) te voorkomen, worden deze gegevens verzameld via de gemeenschappelijke afwikkelingsraad (Single Resolution Board – SRB), die zijn gegevens ontvangt van de NRA's. De afdeling Banktoezichtsgegevens van DG/S verzamelt de gegevens van het EBA-rapportagekader, waaronder de uitgebreide FINREP. De gegevens worden door de NBA's of de SRB in XBRL-format geüpload naar het datasysteem van het banktoezicht (supervisory banking data system – SUBA). Als een bestand in goede orde is ontvangen en in het SUBA geüpload (d.w.z. dat het voldoet aan de bestandsvoorschriften van de EBA en de ECB), voert het systeem een beoordeling uit in de vorm van een aantal uitgebreide, automatische validatiecontroles. Die controles zijn driedelig. Ten eerste worden aan de hand van de EBA-validatieregels in grote lijnen de consistentie en juistheid van de data binnen een bepaalde module of twee verschillende modules gecontroleerd. Deze regels worden regelmatig gepubliceerd op de [webpagina van de EBA over rapportagekaders](#). Ten tweede controleert de ECB of rapportagemodules volledig zijn: ontbreekt er niets en is er ook niets onverwachts toegevoegd? Ten derde past de ECB op de ontvangen rapportages een reeks extra controles op de gegevenskwaliteit toe die zij in samenwerking met de NBA's heeft ontwikkeld (paragraaf 3.4.5 Beoordeling van de gegevenskwaliteit). Wanneer er een correctie wordt ontvangen, worden de hierboven beschreven procedures voor de overdracht en kwaliteitscontrole van de gegevens opnieuw doorlopen. In het kader voor de beoordeling van gegevenskwaliteit voert de ECB, naast deze drie controles, nog andere controles uit. De afdeling Banktoezichtsgegevens voert bovendien een proef uit waarbij banken bij het herindienen van significante gegevens verplicht worden een gedetailleerde toelichting te geven. Een andere exercitie dient om verantwoording door het leidinggevend orgaan van instellingen te bevorderen door het te verplichten een managementverslag te ondertekenen met een samenvatting van de problemen met de gegevenskwaliteit die ten aanzien van de toezichtsrapportage zijn geconstateerd.

Gerapporteerde toezichtsgegevens worden in- en extern verspreid. Conform de EBA-besluiten over de rapportage door bevoegde autoriteiten aan de EBA worden de meeste gegevens van het EBA-rapportagekader onmiddellijk na ontvangst aan de EBA toegezonden. Dit gebeurt getrapd, om te voorkomen dat de NBA's gegevens aan zowel de ECB als de EBA moeten sturen en om ervoor te zorgen dat in de databases van de NBA's, de ECB en de EBA allemaal dezelfde gegevens terechtkomen.

De in het SUBA ontvangen toezichtsgegevens worden intern binnen het Europees banktoezicht in verschillende formats en tools beschikbaar gesteld. Elke nacht worden alle modules voor SI's en LSI's die overdag in het SUBA zijn

binnengekomen, omgezet in verschillende formats en geüpload in het IMAS (informatiebeheer- en -rapportagesysteem van het SSM). Deze procedure geeft toezichthouders toegang tot de gegevens op de dag nadat de ECB ze heeft ontvangen. Bovendien worden alle risico-indicatoren voor de SI's en LSI's meteen geactualiseerd wanneer er in het SUBA ten minste één module binnenkomt die van invloed is op de berekeningen.

3.4.5 Beoordeling van de gegevenskwaliteit

De beschikbaarheid van toereikende en hoogwaardige gegevens is cruciaal voor zowel de instellingen als de toezichthouder. De kwaliteit van de gegevens en de capaciteit om de risico's voor de hele instelling te aggregeren zijn essentiële voorwaarden voor deugdelijke, op risico's gebaseerde besluitvorming, en derhalve voor goede risico-governance. De eerste kwaliteitsbeoordeling is een taak van de NBA's. Naast de door de EBA vastgestelde reeks geharmoniseerde validatiecontroles worden de door SI's ingediende gegevens onderworpen aan [aanvullende controles van de gegevenskwaliteit](#) die door de ECB in samenwerking met de NBA's zijn ontwikkeld met als doel eventuele fouten te signaleren en een gestandaardiseerde kwaliteitsbeoordeling te geven. De ECB houdt toezicht op deze tweede beoordeling van de gegevens. Dit toezicht omvat regelmatige controles alsook onderzoek naar eventuele knelpunten die tijdens de eerste beoordeling van de gegevenskwaliteit niet zijn opgelost. De ECB doet ook andere controles. Sommige daarvan kunnen alleen worden uitgevoerd op de volledige dataset, zoals analyses van vergelijkbare instellingen, plausibiliteitscontroles en vergelijkingen tussen landen. In overeenstemming met de getrapte aanpak neemt de ECB met de instellingen de fouten en plausibiliteitskwesaties op die voortkomen uit tweede beoordeling via de NBA's.

De ECB beoordeelt de kwaliteit van de gegevens aan de hand van een aantal vaste criteria.

- **Punctualiteit** is het verschil tussen de voorgeschreven aanleverdatum en de datum waarop de gegevens feitelijk aan de ECB worden verstrekt.
- **Juistheid** is de mate waarin de gerapporteerde waarde het onderliggende toezichtsconcept benadert. In de context van de toezichtsstatistiek wordt juistheid gedefinieerd als: het ontbreken van fouten en het exact overeenkomen van de gerapporteerde waarde met het onderliggende concept voor elk datapunt. In de praktijk wordt juistheid gekwantificeerd door te verifiëren dat er logische verbanden bestaan tussen verschillende datasubsets (bijv. tussen verschillende templates) en dat deze subsets overeenkomen met de masterdata van de instelling en met andere gepubliceerde gegevens.
- **Volledigheid** betekent dat de benodigde informatie beschikbaar is. De volledigheidchecks hebben tot doel ontbrekende informatie op te sporen.
- **Betrouwbaarheid** is de mate waarin herziene waarden van een bepaald datapunt de oorspronkelijk opgegeven waarde benaderen. Dit criterium is

gebaseerd op de definitie van significante heraanleveringen en wordt beoordeeld door opnieuw aangeleverde gegevens te onderzoeken.

- **Plausibiliteit** wordt gecontroleerd om uitschieters in de gerapporteerde gegevens te ontdekken. Dat gebeurt door de tijdreeksen van de betreffende variabele te bestuderen en vast te stellen of er waarden zijn die significant afwijken van het gebruikelijke patroon of dat bepaalde waarden bijzonder hoog of juist laag zijn ten opzichte van vergelijkbare instellingen.

Op grond van deze criteria stelt DG/S diverse dashboards en rapporten op, zoals een driemaandelijks rapport over de gegevenskwaliteit voor elke SI. DG/S deelt de rapporten over de gegevenskwaliteit met de NBA's en informeert ze over de ontwikkelingen. De rapporten zijn gericht aan het JST, dat ze gebruikt om de gegevenskwaliteit te bewaken. Als uit het rapport significante problemen met de gegevenskwaliteit naar voren komen en het JST, na een evenredige analyse, overtredingen van de regelgevende voorschriften constateert, neemt het JST toezichtsmaatregelen. Die maatregelen kunnen de vorm aannemen van een operationele handeling, gericht op de onder toezicht staande instelling, of afspraken voor overleg met het management van de instelling. Een andere mogelijkheid is dat het JST de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur voorstelt gebruik te maken van [toezichtsbevoegdheden](#). Bovendien zullen de uitkomsten waarschijnlijk voor nadere analyse worden meegenomen bij de risicobeoordeling van de betrokken instelling.

4 Toezicht op belangrijke instellingen

Het banktoezicht begint met de planning van de reguliere toezichtswerkzaamheden, die worden vastgelegd in het SEP. Het SEP omvat de taken en werkzaamheden voor het lopende toezicht en de missies ter plaatse, in overeenstemming met de beschikbare mensen en middelen. De identificatie en beoordeling van belangrijke risico's en kwetsbaarheden die van invloed zijn op entiteiten die onder het Europees banktoezicht vallen, vormt een essentieel onderdeel van de rol van de ECB bij het banktoezicht, ligt ten grondslag aan de formulering van de toezichtsprioriteiten en vindt zijn weerslag in het dagelijks werk van de JST's.

Het lopende toezicht omvat een aantal regelmatige en ad-hocwerkzaamheden die tot doel hebben de geschiktheid te beoordelen van de leden van leidinggevende organen, de naleving van prudentiële regelgeving te controleren, het risicoprofiel te beoordelen en de SREP toe te passen. Ten aanzien van SI's onder Europees banktoezicht ligt de bevoegdheid voor deze taken bij de JST's. Naast het lopende toezicht kunnen ook grondige evaluaties van bepaalde onderwerpen nodig zijn, waarvoor een speciale missie ter plaatse wordt georganiseerd, bijv. een inspectie of een interne-modellenonderzoek. De inspecties ter plaatse worden doorgaans gehouden door een inspectieteam dat weliswaar organisatorisch onafhankelijk is maar wel nauw samenwerkt met de respectieve JST.

De verschillende toezichtswerkzaamheden resulteren doorgaans in aan de desbetreffende entiteit gerichte toezichtsmaatregelen. Toezichtswerkzaamheden en besluiten worden meestal gevolgd door een aantal standaardstappen, zoals monitoring van de naleving en zo nodig handhaving en sancties.

4.1 Operationele planning

4.1.1 De intensiteit van het toezicht bepalen

CRD, artikel 97 en 99

Het toezicht dient risicogericht te zijn en in verhouding te staan tot het soort onder toezicht staande entiteit. Bij de toewijzing van het geheel aan mensen en middelen voor het Europees banktoezicht dient daarom met deze twee doelen rekening gehouden te worden. Dat levert verschillende gradaties van toezichtsintensiteit op: bij ongelijke instellingen is ook de frequentie en intensiteit van het toezicht niet gelijk. Er bestaat een direct verband tussen het algehele risicoprofiel van een instelling en de toezichtsintensiteit.

Bij het vaststellen van de toezichtsintensiteit voor een SI wordt met twee aspecten rekening gehouden.

Om te beginnen wordt naar zowel de omvang als de complexiteit van de instelling gekeken. Omvang en complexiteit tellen onder andere mee bij de indeling van onder toezicht staande entiteiten in clusters, waarbij 'cluster 1' de grootste en meest complexe instellingen omvat.

Er wordt echter ook rekening gehouden met de mate van inherent risico van een instelling, zoals vastgesteld bij de meest recente algehele risicobeoordeling door het JST in het kader van de jaarlijkse SREP. De uitkomst van deze beoordeling is een cijfer tussen één (minst riskant) en vier (meest riskant) dat aan alle onder toezicht staande instellingen wordt toegekend. De beoordelingsprocedure wordt gedetailleerd beschreven in paragraaf 4.6.

4.1.2 Programma voor onderzoek door de toezichthouder (SEP)

CRD, de artikelen 10 en 97 tot en met 99

Richtsnoeren inzake gemeenschappelijke procedures en methoden voor het proces van toetsing en evaluatie door de toezichthouder (EBA/GL/2014/13)

Het SEP voor een SI omvat zowel de lopende off-sitewerkzaamheden van de JST's als de werkzaamheden die een team van deskundigen bij de onder toezicht staande instelling ter plaatse uitvoert.

Het JST stelt jaarlijks een SEP op voor elke SI waarop het toezicht houdt. Voor het werk aan het SEP wordt gebruikgemaakt van de bestaande regelgevende voorschriften, deze toezichtshandleiding en de toezichtsprioriteiten.

Daarnaast kunnen JST's, indien daar aanleiding toe is, altijd ad hoc, buiten het SEP om, taken uitvoeren, vooral om snel veranderende risico-ontwikkelingen bij afzonderlijke instellingen of op breder systeemniveau het hoofd te bieden.

Aan het begin van het jaar voorzien de JST's de onder toezicht staande entiteiten van een overzicht van het SEP, d.w.z. een voorlopige, ruwe schets van de belangrijkste geplande toezichtswerkzaamheden waarvoor de directe medewerking van de instelling is vereist.

Dit vereenvoudigd overzicht van het SEP bestaat uit drie delen.

1. **Off-sitewerkzaamheden die de JST's** in het komende jaar willen uitvoeren, zoals de SREP en diepgaande onderzoeken. Die laatste zijn analyses van onderwerpen die door de JST's zijn geselecteerd om specifieke kwesties rond de SI's aan te pakken.
2. **Werkzaamheden ter plaatse**, zoals inspecties ter plaatse en onderzoeken van interne modellen.
3. Daarnaast bevat het SEP een lijst met **verzoeken om gegevens** die naar verwachting in de loop van het jaar zullen worden gedaan (ad hoc en regulier).

Eventuele wijzigingen worden opgenomen in een update van het vereenvoudigd overzicht van het SEP dat halverwege het jaar wordt verspreid.

4.2 Identificatie en beoordeling van de belangrijkste risico's en kwetsbaarheden met behulp van risicoanalyses

De identificatie en beoordeling van belangrijke risico's en kwetsbaarheden die van invloed zijn op entiteiten die onder het Europees banktoezicht vallen, vormt een essentieel onderdeel van de rol van de ECB bij het banktoezicht, ligt ten grondslag aan de formulering van de toezichtsprioriteiten en vindt zijn weerslag in het dagelijks werk van de JST's. In aanvulling op de identificatie en regelmatige monitoring van bestaande en opkomende risico's (paragraaf 4.2.1) worden er diepgaande analyses of themaonderzoeken over specifieke onderwerpen gehouden (paragraaf 4.4.3), alsmede stresstests (paragraaf 4.2.2) en impactanalyses van bestaande of op handen zijnde prudentiële initiatieven (paragraaf 4.2.3).

4.2.1 Opkomende risico's in kaart brengen

GTM-verordening, de artikelen 3, 4 en 10

Het beoordelen van de voornaamste risico's waarmee onder toezicht staande entiteiten worden geconfronteerd en met name het in een vroeg stadium identificeren van nieuwe, opkomende risico's is een belangrijke voorwaarde voor geslaagd banktoezicht. Het is ook een goed uitgangspunt bij de reguliere strategische planning, het proces waarin de toezichtsprioriteiten worden vastgesteld. De afdeling Strategische Risico's & Analyses voert hiertoe horizontale analyses uit en geeft een algehele beoordeling van de belangrijkste risico's en kwetsbaarheden in de deelnemende lidstaten. Het is de taak van deze afdeling om:

1. opkomende risico's te signaleren en veranderingen in het risicolandschap van de onder toezicht staande entiteiten te volgen;
2. in verschillende formats en met uiteenlopende frequenties diepgaande horizontale risicoanalyses van alle relevante risicocategorieën en -onderwerpen uit te voeren;
3. de JST's en andere afdelingen deskundigheid en ondersteuning te bieden bij hun toezichtswerkzaamheden, waaronder de ontwikkeling en levering van instrumenten voor monitoring en analyse, analyses van belangrijke risicogebieden bij vergelijkbare banken en deskundige ondersteuning bij risicoanalyses.

De risicoanalyses bij het Europees banktoezicht profiteren van: i) de directe toegang tot de JST's, die een belangrijke bron van instellingspecifieke informatie vormen en ii) analyses vanuit andere organisatieonderdelen van de ECB, zoals de macroprudentiële analyses.

Een jaarlijkse risicobeoordeling (de SREP) wordt uitgevoerd in nauwe afstemming met een netwerk van deskundigen en vergelijkbare horizontale functies binnen de NBA's. De uitkomsten daarvan en van andere vaste analyzewerkzaamheden worden regelmatig aan de JST's doorgegeven.

De uitkomsten van de analyses van de huidige risico's en kwetsbaarheden worden meegenomen bij de planning van de algehele toezichtsstrategie en vormen input voor de algehele SEP (zie paragraaf). Ze worden aangevuld met diepteanalyses door de JST's, stresstests (paragraaf 4.2.), impactanalyses van bestaande of op handen zijnde regelgeving (paragraaf 4.2.3) en bepaalde themaonderzoeken (paragraaf 4.4.3).

4.2.2 Stresstests

[GTM-verordening, artikel 4, lid 1, punt f](#)

[CRD, artikel 100](#)

[EBA-verordening, overweging 43 en de artikelen 21, 22, en 32](#)

Stresstests zijn een belangrijk instrument om één risico of een combinatie van risico's te meten bij bepaalde stress-scenario's. Binnen ECB-Banktoezicht is de afdeling Experts stresstests verantwoordelijk voor de horizontale werkzaamheden ten behoeve van microprudentiële stresstests door de toezichthouder. Voor SI's omvat dit onder meer het uitvoeren van de jaarlijkse stresstests voor toezichtdoeleinden zoals voorgeschreven in artikel 100 van de CRD, ter ondersteuning van de SREP. Dit houdt in dat er uitgebreide solvabiliteitsstresstests worden uitgevoerd bij entiteiten die onder Europees banktoezicht staan in het kader van de tweejaarlijkse, door de Europese Bankautoriteit (EBA) gestarte en gecoördineerde EU-brede stresstests. In jaren dat er geen EU-brede stresstests worden gehouden, voert ECB-Banktoezicht thematische stresstests uit, gericht op specifieke toezichtsprioriteiten (bijvoorbeeld renterisico in het bankboek in 2017, liquiditeitsrisico in 2019, klimaatrisico in 2022, en cyberweerbaarheid in 2024). Bij onvoorziene financiële en macro-economische ontwikkelingen worden soms specifieke stresstests op afstand (zoals de kwetsbaarheidsanalyses van 2020 en 2022) gehouden om relevante risico's en kwetsbaarheden te beoordelen.

Daartoe behoort het ontwerpen van de methodologie en templates voor de stresstests, het ontwerpen en toepassen van de kwaliteitsborgingsstrategie waarmee de stresstestprognoses van instellingen op de proef worden gesteld en het toezicht op de ontwikkeling van de bijbehorende modellen en IT-infrastructuur. Deze taken worden zo nodig samen met andere afdelingen van de ECB, de EBA en/of de NBA's uitgevoerd.

Aan microprudentiële stresstests worden vaak macroprudentiële elementen toegevoegd die zijn gericht op systeembrede effecten en niet op individuele banken. Deze aanvullingen worden top-down uitgevoerd, wat betekent dat de onder toezicht staande entiteiten er niet bij betrokken zijn. Hierdoor kunnen belangrijke terugkoppelingseffecten of netwerkeffecten worden vastgesteld. Er kunnen bijvoorbeeld terugkoppelingseffecten optreden wanneer zich ongunstige veranderingen in het economische klimaat voordoen als gevolg van een stress-scenario met een negatief effect op de kredietverlening. Netwerkeffecten verspreiden zich in een dergelijk scenario, bijvoorbeeld via kredietverlening of financiële banden tussen instellingen. Terugkoppelings- en netwerkeffecten worden beide vaak aangepakt met behulp van top-downmodellen die zijn ontwikkeld voor de analyse van de macroprudentiële en financiële stabiliteit. Ze vormen een aanvulling op de eerdere microprudentiële bottom-up stresstests, waarvoor banken doorgaans eigen modellen hanteren en het er vooral om gaat uiterst gevoelige risico's in beeld

te brengen en de vergelijkbaarheid van de uitkomsten van de verschillende instellingen te garanderen. Dat laatste aspect is vooral daarom van belang, omdat de uitkomsten doorgaans als input voor de SREP dienen.

De afdeling Experts stresstests levert niet alleen een bijdrage aan de systeembrede stresstests, maar voert ook gevoeligheids- en andere kwantitatieve analyses uit waarmee de toezichthouder bij zijn besluitvorming rekening moet houden. Zo levert de afdeling ook instrumenten voor kapitaal- en liquiditeitstoetsing waarmee de JST's de beoordeling kunnen analyseren van de eigen kapitaal- en liquiditeitsprognoses van banken, bijvoorbeeld in het kader van ICAAP, ILAAP en kapitaal- en herstelplanning.

4.2.3 Kwantitatieve impactstudies

Bij het identificeren en monitoren van de risico's van onder toezicht staande entiteiten ten behoeve van het Europees banktoezicht hoort ook een beoordeling van de mate waarin SI's zich houden aan bestaande micro- en macroprudentiële maatregelen en op handen zijnde initiatieven op het gebied van regelgeving.

Daarom draagt de afdeling Toezichtsbeleid bij aan periodieke monitoringprogramma's om te bepalen in hoeverre de onder toezicht staande entiteiten voldoen aan bestaande en komende micro- en macroprudentiële normen en regelgeving. Daarnaast voert de afdeling enkele kwantitatieve impactstudies uit op andere toezicht- en regelgevingsinitiatieven.

4.3 Beoordeling van de geschiktheid van leden van leidinggevende organen (deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordeling)

4.3.1 Doelstellingen

De leidinggevende organen van kredietinstellingen moeten geschikt zijn voor het uitvoeren van hun taken en door hun samenstelling bijdragen aan het effectieve beheer van de kredietinstelling en een evenwichtige besluitvorming. Dat is niet alleen van invloed op de veiligheid en soliditeit van de instelling zelf, maar ook op de banksector in ruimere zin, omdat het het vertrouwen van het grote publiek versterkt in de mensen die leiding geven aan de financiële sector in het eurogebied.

Dat er voor het leidinggevend orgaan leden worden geselecteerd en benoemd die voldoen aan de eisen van deskundigheid en betrouwbaarheid ("geschiktheid") is primair de verantwoordelijkheid van de onder toezicht staande entiteiten. Die moeten hun eigen due diligence en beoordeling van de leden van het leidinggevend orgaan uitvoeren, niet alleen vóór de benoeming, maar doorlopend (bijv. als er een significante verandering optreedt in de verantwoordelijkheden van een lid van het

leidinggevend orgaan, of meer in het algemeen, indien zich na de eerste beoordeling nieuwe feiten voordoen die van invloed zouden kunnen zijn op de geschiktheidsbeoordeling). Daarbij moeten de onder toezicht staande entiteiten ervoor zorgen dat ze de volledig transparante medewerking van de betrokken personen hebben. Als zich na de eerste geschiktheidsbeoordeling ernstige bevindingen voordoen met betrekking tot een lid van het leidinggevend orgaan, moet de entiteit in kwestie opnieuw beoordelen of deze persoon nog steeds geschikt is voor de functie en moet ze de betrokken NBA en de ECB van deze nieuwe feiten in kennis stellen. Daarnaast is de ECB bevoegd om op elk moment een herbeoordeling van de geschiktheid van een lid van het leidinggevend orgaan in gang te zetten.

4.3.2 Reikwijdte

De ECB besluit over de geschiktheid van alle leden van het leidinggevend orgaan, in zowel bestuursfuncties ('executives', d.w.z. uitvoerende bestuurders) als toezichthoudende functies ('non-executives', d.w.z. niet-uitvoerende bestuurders), van alle instellingen die onder direct toezicht van de ECB vallen (SI's), of dit nu kredietinstellingen of (gemengde) financiële holdings zijn en in het geval van vergunningverlening of gekwalificeerde deelnemingen ook van LSI's. De NBA's zijn verantwoordelijk voor reguliere benoemingen bij LSI's (dat wil zeggen anders dan bij vergunningverlening of gekwalificeerde deelnemingen).

Het is de verantwoordelijkheid van de ECB om als poortwachter op te treden. De ECB heeft de taak ervoor te zorgen dat belangrijke onder toezicht staande entiteiten voldoen aan de eisen voor gedegen governanceregelingen, waaronder begrepen de eisen aan de deskundigheid en betrouwbaarheid van de personen die verantwoordelijk zijn voor het bestuur van deze instellingen. Verder is de ECB, onder de voorwaarden en binnen de grenzen die het nationaal recht daaraan stelt, direct bevoegd tot uitoefening van de toezichtsbevoegdheden die voortvloeien uit het nationaal recht en die niet uitdrukkelijk worden genoemd in het EU-recht inzake de goedkeuring en benoeming van functionarissen met een sleutelrol en managers van bijkantoren bij SI's .

4.3.3 Juridisch kader

CRR

CRD, de artikelen 10, 88, 91 en 121

GTM-verordening, de artikelen 4, 6 en 9

GTM-kaderverordening, de artikelen 93 en 94

Voor het vervullen van de haar opgedragen toezichtstaken zal de ECB alle toepasselijke EU-wetgeving toepassen en, waar deze richtlijnen betreft, ook de nationale wetgeving waarbij die richtlijnen zijn omgezet. De geschiktheidsvereisten worden beknopt beschreven in de CRD. De richtlijn behandelt de normen voor deskundigheid en betrouwbaarheid inhoudelijk, maar geeft geen details over de verschillende criteria en zegt niets over de aard van de te volgen toezichtprocedure.

Dientengevolge zal de ECB, bij in het kader van het SSM te nemen besluiten over deskundigheid en betrouwbaarheid, de inhoudelijke deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten uit het bindend nationaal recht dat de CRD ten uitvoer legt, toepassen. De deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten uit de CRD

moeten als de minimumnormen voor de harmonisatie worden beschouwd, en bij de omzetting ervan zijn de landen van het eurogebied op verschillende manieren te werk gegaan. Zo zijn enkele landen verder gegaan dan de CRD.

Naast de nationale wetgeving voldoet de ECB tevens aan de EBA-richtsnoeren inzake geschiktheid en de EBA-richtsnoeren inzake interne governance. Deze richtsnoeren laten de NBA's en de ECB enige ruimte om vereisten nader te specificeren. De ECB houdt bij haar geschiktheidsbeoordelingen rekening met de definities en concepten uit deze richtsnoeren.

De regelgevende voorschriften moeten in de praktijk door de bevoegde autoriteiten worden toegepast bij de beoordeling van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan. Voor een consistente toepassing van is enige verduidelijking van de interpretatie van die vereisten nodig; ook dienen gemeenschappelijke toezichtspraktijken en -procedures ontwikkeld te worden.

Hiertoe heeft de ECB, samen met de NBA's, beleid ontwikkeld voor deskundigheids- en betrouwbaarheidscriteria en voor toezichtspraktijken en -processen. Hierin wordt uitgebreider toegelicht hoe het Europees banktoezicht de CRD en de EBA-richtsnoeren in afzonderlijke gevallen toepast. Dit beleid wordt vastgesteld zonder afbreuk te doen aan nationale wetgeving en in overeenstemming met de EBA-richtsnoeren. Tenzij bindend nationaal recht anders bepaalt, dienen de ECB en de NBA dit beleid te volgen. De NBA's hebben ermee ingestemd de nationale wetgeving zoveel mogelijk in overeenstemming met dit beleid te interpreteren en te ontwikkelen.

Het beleid en de toezichtspraktijk van de ECB rond deze onderwerpen worden uitgebreider behandeld in de ECB-gids voor de beoordeling van deskundigheid en betrouwbaarheid op de website van ECB-Bankentoezicht.

4.3.4 Beoordelingscriteria

De deskundigheid en de betrouwbaarheid van de leden van het leidinggevend orgaan worden beoordeeld aan de hand van vijf criteria: (i) ervaring; (ii) reputatie; (iii) belangenconflicten en onafhankelijkheid van geest; (iv) te besteden tijd; en (v) collectieve geschiktheid.

Het evenredigheidsbeginsel is van toepassing op de gehele deskundigheids- en betrouwbaarheidsprocedure. Dit betekent dat de toepassing van de geschiktheidscriteria in overeenstemming dient te zijn met de omvang van de entiteit, met de aard, omvang en complexiteit van haar activiteiten en met de te vervullen functie. De toepassing van het evenredigheidsbeginsel op de geschiktheidscriteria kan geen aanleiding zijn om geschiktheidsnormen te verlagen, maar kan wel resulteren in een gedifferentieerde benadering ten aanzien van de beoordelingsprocedure of de toepassing van geschiktheidscriteria (bijv. wat betreft kennis-, vaardigheids- en ervaringsniveaus of -gebieden, of wat betreft de door leden van het leidinggevende orgaan in zijn bestuurlijke respectievelijk toezichthoudende

functie te besteden tijd). In alle gevallen komt de beoordeling daarom neer op een individuele analyse en oordeelsvorming door de toezichthouder.

Ernstige bevindingen (in verband met witwassen en fraude bijvoorbeeld, of andere bevindingen naar aanleiding van inspecties ter plaatse of juridische procedures) kunnen van invloed zijn op de geschiktheid van een te benoemen persoon, zelfs als er geen rechtstreeks verband bestaat tussen de individuele taken en verantwoordelijkheden en de desbetreffende bevindingen. Van alle afzonderlijke leden van het leidinggevend orgaan wordt verwacht dat zij voldoende kennis hebben van en bijdragen aan de bedrijfsactiviteiten waarvoor elk afzonderlijk lid samen met de andere leden van het leidinggevend orgaan verantwoording draagt, zelfs als één lid als enige verantwoordelijk is voor specifieke gebieden. Dat betekent dat elk afzonderlijk lid verantwoordelijk kan worden gehouden voor het niet-nakomen van de collectieve verantwoordelijkheid om problemen naar behoren aan te pakken (individuele verantwoordingsplicht).

4.3.5 Ervaring

De leden van het leidinggevend orgaan moeten beschikken over voldoende kennis, vaardigheden en ervaring voor de vervulling van hun taken. De term ervaring, die hierna in brede zin wordt gebruikt, dekt zowel praktische beroepservaring die is opgedaan bij eerdere werkzaamheden als theoretische ervaring (kennis en vaardigheden) die is opgedaan door middel van opleiding en training.

Van alle leden van het leidinggevend orgaan wordt verwacht dat zij ten minste beschikken over theoretische bancaire basiservaring die hen in staat stelt de activiteiten en de belangrijkste risico's van de instelling te doorgronden. Er kan een verschil bestaan tussen het niveau en de aard van de vereiste ervaring waarover een lid van het leidinggevend orgaan in zijn bestuursfunctie moet beschikken en de ervaring waarover een lid van het leidinggevend orgaan in zijn toezichthoudende functie moet beschikken, vooral als deze functies door afzonderlijke lichamen worden vervuld. Aanvullende ervaring kan noodzakelijk worden geacht op basis van relevante factoren, zoals de te vervullen functie, de aard, omvang en complexiteit van de entiteit, of andere factoren waarmee in het specifieke geval rekening moet worden gehouden (bijv. risico's rond witwassen, terrorismefinanciering, ICT, veiligheid, klimaat en milieu).

4.3.6 Reputatie

De leden van het leidinggevend orgaan dienen steeds als voldoende betrouwbaar bekend te staan. Een te benoemen persoon wordt als zodanig beschouwd als er geen objectieve en aantoonbare gronden zijn om aan te nemen dat dat niet het geval is, waarbij met name rekening wordt gehouden met de relevante beschikbare informatie over de in deze paragraaf genoemde factoren en situaties.

Een te benoemen persoon wordt geacht als voldoende betrouwbaar bekend te staan als er geen bewijs van het tegendeel is en als er geen aanleiding is voor gereede twijfel aan zijn of haar goede reputatie. Als het persoonlijke of zakelijke gedrag van de te benoemen persoon aanleiding geeft tot twijfel omtrent zijn of haar vermogen de solide en prudente bedrijfsvoering van de kredietinstelling te waarborgen, dient de onder toezicht staande entiteit en/of de te benoemen persoon de bevoegde autoriteit daarvan in kennis te stellen, en deze zal dan de materialiteit van de omstandigheden beoordelen.

Lopende – evenals afgeronde – bestuursrechtelijke of strafzaken kunnen van invloed zijn op de reputatie van de te benoemen persoon en de onder toezicht staande entiteit, zelfs wanneer de te benoemen persoon is of wordt benoemd in een ander(e) lidstaat/land dan waar de betreffende gebeurtenissen zich hebben voorgedaan. Lopende rechtszaken kunnen ook van invloed zijn op het vermogen van het lid voldoende tijd aan zijn of haar taken te besteden, en dienen ook op grond hiervan te worden beoordeeld.

4.3.7 Belangenconflicten

De leden van leidinggevende organen dienen in staat te zijn juiste, objectieve en onafhankelijke besluiten te nemen (d.w.z. onafhankelijk van geest te handelen). Onafhankelijkheid van geest kan worden beïnvloed door persoonlijke, professionele, financiële of politieke belangenconflicten.

De onder toezicht staande entiteit dient te beschikken over governancebeleid voor het identificeren, melden, mitigeren, beheren en voorkomen van belangenconflicten, of het nu om werkelijke, mogelijke (d.w.z. redelijkerwijze voorspelbare) of vermeende belangenconflicten (d.w.z. in de ogen van het grote publiek) gaat. Er is sprake van een belangenconflict als de verwezenlijking van de belangen van een lid de belangen van de onder toezicht staande entiteit negatief kan beïnvloeden.

Het bestaan van een belangenconflict betekent niet per se dat een te benoemen persoon niet geschikt kan worden bevonden. Van ongeschiktheid is uitsluitend sprake indien het belangenconflict een materieel risico oplevert en indien het niet mogelijk is dit op grond van het schriftelijk vastgelegde beleid van de onder toezicht staande entiteit te voorkomen, afdoende te mitigeren of te beheersen.

Indien daarnaast in het nationaal materieel recht voor de deskundigheids- en geschiktheidsbeoordeling specifieke formele onafhankelijkheidscriteria zijn opgenomen voor bepaalde leden van het leidinggevend orgaan (onafhankelijke bestuurders), dan dienen deze criteria eveneens in acht te worden genomen.

4.3.8 Te besteden tijd

Alle leden van het leidinggevend orgaan moeten in staat zijn voldoende tijd te besteden aan de vervulling van hun taken bij de instelling. Verschillende factoren kunnen van invloed zijn op de tijd die leden van het leidinggevend orgaan kunnen

besteden aan hun functies, zoals het aantal overige bestuursfuncties (kwantitatieve beoordeling). Daarnaast moeten ook kwalitatieve aspecten worden beoordeeld.

Het aantal bestuursfuncties dat een lid van het leidinggevend orgaan van een SI mag vervullen is op grond van de CRD beperkt tot één uitvoerende bestuursfunctie in combinatie met twee niet-uitvoerende bestuursfuncties, of vier niet-uitvoerende bestuursfuncties. Er zijn echter twee uitzonderingen op deze regel. (i) in bepaalde gevallen tellen meerdere bestuursfuncties als één ('bevoorrechte telling'), bijv. bestuursfuncties die binnen dezelfde groep worden bekleed of bij instellingen die bij hetzelfde institutioneel protectiestelsel zijn aangesloten, of bestuursfuncties bij entiteiten waarin de instelling een gekwalificeerde deelneming heeft; (ii) bestuursfuncties bij organisaties die niet hoofdzakelijk commerciële doelen nastreven worden niet meegerekend.

Kwalitatieve factoren die bepalen hoeveel tijd een lid van het leidinggevend orgaan aan een bestuursfunctie kan besteden zijn i) de grootte en omstandigheden van de instellingen waarbij de bestuursfuncties worden vervuld en de aard, omvang en complexiteit van hun activiteiten; ii) de plaats of het land waar de instellingen zijn gevestigd; iii) andere professionele of persoonlijke verplichtingen en omstandigheden (bijv. een rechtszaak waarbij de te benoemen persoon betrokken is, of juist verzachtende factoren als synergieën met bestaande mandaten of functies). Bij het beoordelen of de te benoemen persoon in staat zal zijn voldoende tijd te besteden aan de vervulling van zijn/haar taken dient de onder toezicht staande entiteit tevens rekening te houden met de behoefte aan permanente educatie en ontwikkeling en met de noodzakelijke extra tijd in verband met onverwachte omstandigheden. Onder onverwachte omstandigheden worden niet alleen crisissituaties betreffende de instelling verstaan, maar ook omstandigheden die onverwacht van invloed zouden kunnen zijn op de te besteden tijd (bijvoorbeeld een rechtszaak).

4.3.9 Collectieve geschiktheid

De onder toezicht staande entiteit heeft in eerste instantie de verantwoordelijkheid lacunes in de collectieve geschiktheid vast te stellen door middel van de zelfevaluatie van haar leidinggevend orgaan, bijvoorbeeld aan de hand van een geschiktheidsmatrix. De onder toezicht staande entiteit dient deze lacunes te rapporteren aan en te bespreken met het JST, aangezien het toezicht op de collectieve geschiktheid van het leidinggevend orgaan deel uitmaakt van het lopende toezicht op de governance. Hoe een te benoemen persoon aan de collectieve geschiktheid zal bijdragen, is een van de criteria voor de aanvankelijke deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordeling. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de diversiteit van het leidinggevend orgaan, met bankspecifieke omstandigheden en met de op het risicoprofiel gebaseerde behoeften van de bank, die in het kader van het lopende toezicht zijn vastgesteld.

4.3.10 Beoordelingsprocedure

De ECB besluit alleen over benoemingen bij SI's, behalve wanneer benoemingen deel uitmaken van procedures voor vergunningverlening of een gekwalificeerde deelneming (dit zijn gemeenschappelijke procedures voor zowel SI's als LSI's).

Benoemingen worden door de SI (of, bij wijze van uitzondering, door de te benoemen persoon) aan de betrokken NBA meegedeeld met behulp van nationale kennisgevingsformulieren. De NBA informeert vervolgens de ECB. De beoordeling en de daarmee samenhangende interacties tussen de betrokken entiteiten en de toezichthouders verlopen zo veel mogelijk via een speciaal digitaal platform (het portaal). De NBA en de ECB verzamelen samen de nodige informatie, voeren de beoordeling uit en komen met een gedetailleerd ontwerpbesluit.

Na elke deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordeling neemt de ECB binnen de daarvoor eventueel door het nationaal recht gestelde termijn een officieel besluit. Een te benoemen persoon wordt deskundig en betrouwbaar geacht of niet. De ECB is echter bevoegd om aanvullende bepalingen (d.w.z. voorwaarden of verplichtingen, en in uitzonderlijke gevallen aanbevelingen) op te nemen in positieve besluiten. Wanneer punten van zorg door deze instrumenten niet op adequate wijze kunnen worden weggenomen, moet een negatief besluit worden genomen. De ECB is bevoegd om leden van het leidinggevend orgaan van een SI die niet aan de geschiktheidsvereisten voldoen, te allen tijde uit hun functie te ontheffen.

De onder toezicht staande entiteit (of bij uitzondering de te benoemen persoon) wordt van het door de ECB genomen besluit in kennis gesteld. De onder toezicht staande entiteit en de te benoemen persoon moeten eveneens voldoen aan andere vereisten die het nationaal recht stelt, zoals registratie in een nationaal register (indien van toepassing).

De te benoemen persoon of de onder toezicht staande entiteit heeft de mogelijkheid een herziening door de Administratieve Raad voor Toetsing aan te vragen of kan het besluit direct aanvechten bij het Hof van Justitie van de Europese Unie.

4.4 Uitvoering van het lopende toezicht

De JST's voeren het lopende toezicht op de SI's uit en worden daarin bijgestaan door de horizontale afdelingen van de ECB en de NBA's. Het lopende toezicht behelst reguliere en ad-hocmaatregelen alsmede de implementatie van het SEP (paragraaf 4.1) en de uitvoering van de SREP (paragraaf 4.5). De JST's verzorgen daarnaast de coördinatie met de teams voor de inspecties ter plaatse en onderhouden contacten met de nationale toezichthouders.

De JST's houden zich continu bezig met het verzamelen van informatie over en het voeren van een toezichtsdialoog met de instelling.

4.4.1 Verzameling van informatie

GTM-verordening, de artikelen 10 en 11

Het JST maakt bij de doorlopende beoordeling van het risicoprofiel van de instelling gebruik van een breed scala aan kwantitatieve en kwalitatieve informatiebronnen. De JST's fungeren als aanspreekpunt voor alle communicatie met onder toezicht staande entiteiten en andere toezichtsautoriteiten binnen het SSM. De JST-coördinator zorgt ervoor dat informatie onder alle betrokken partijen wordt verspreid. Alle informatie wordt opgeslagen in het informatiebeheersysteem van het SSM.

Om juridische en technische redenen zijn er echter uitzonderingen op dit één-aanspreekpunt-beleid. Voor het verzamelen van de meeste kwantitatieve informatie bestaan speciale procedurele regels. Voor de reguliere rapportage, zoals COREP en FINREP, wordt gebruikgemaakt van bestaande platformen en procedures (paragraaf 3.4).

Over het algemeen kan de ECB eisen dat onder toezicht staande entiteiten documenten aanleveren en daarop schriftelijk of mondeling toelichting geven. Daarbij valt te denken aan interne gegevens en managementrapportages, beleidsdocumenten, risico- of interne auditrapporten, strategiedocumenten of bedrijfs- en kapitaalplannen. Voor het monitoren van bepaalde onderwerpen en risico's mag de ECB ook aanvullende gegevens die in de loop van het toezicht zijn verkregen en informatie uit externe bronnen gebruiken.

4.4.2 Voortdurende toezichtsdialoog

CRD, de artikelen 10, 97, 104 en 105

Richtsnoeren inzake gemeenschappelijke procedures en methoden voor het proces van toetsing en evaluatie door de toezichthouder (EBA/GL/2014/13)

Tijdens het dagelijks toezicht houden de JST's reguliere en ad-hocbijeenkomsten met medewerkers op verschillende niveaus binnen de onder toezicht staande entiteiten. Deze voortdurende toezichtsdialoog is zeer belangrijk om risico's vroegtijdig te signaleren en tijdig toezichtsmaatregelen te kunnen nemen om ze tegen te gaan. De toezichtsdialoog bevordert bovendien wederzijds begrip bij de onder toezicht staande instellingen en de toezichthouders met betrekking tot de kernelementen en belangrijkste factoren van de uitkomsten van toezichtsprocedures, zoals de SREP en de stresstests door de toezichthouder. Daarnaast wordt van instellingen verwacht dat zij in het kader van de toezichtsdialoog lopende en materiële ontwikkelingen in hun risico's en markten tijdig aan de toezichthouders rapporteren.

Elk jaar bij het opstellen van het SEP maken de JST's voor alle onder toezicht staande entiteiten een jaaragenda met de belangrijkste vergaderingen. Dit schema is flexibel en kan gedurende het hele jaar worden aangepast. Bovendien kunnen er op verzoek van de toezichthouder of de onder toezicht staande entiteit ook ad-hocvergaderingen worden gehouden. Dat neemt niet weg dat de NBA's en lokale besturen van instellingen vergaderingen kunnen beleggen over toezichtstaken die buiten het SSM vallen zonder dat het betreffende JST daarbij betrokken is. Het JST wordt echter wel geïnformeerd.

Er wordt regelmatig vergaderd met de leiding van zowel de groep als de significante dochterondernemingen. Doorgaans wordt er minstens één vergadering per jaar

belegd met de CEO, de Chief Risk Officer en de CFO, plus de voorzitter van de Raad van Commissarissen en het hoofd van de interne auditdienst op het niveau van de groep en van relevante dochterondernemingen. Verder kunnen er vergaderingen worden gehouden met de hoofden van de belangrijkste bedrijfsactiviteiten, compliance en ondersteunende diensten, aangevuld met speciale bijeenkomsten over technische onderwerpen.

Een kernelement van de toezichtsdialoog is standaard dat de JST-coördinator een vergadering belegd met het leidinggevend orgaan van de instelling om de conclusies van de SREP en de redenen achter het SREP-ontwerpbesluit te presenteren. Zo krijgt de instelling inzicht in de beoordelingswijze en de verbeterpunten.

De ECB organiseert bovendien af en toe speciale bijeenkomsten met de sector, zoals workshops voor CEO's over specifieke onderwerpen.

4.4.3 SSM-themaonderzoeken

CRD, artikel 99

GTM-verordening, artikel 4, artikel 6, lid 1, artikel 9, lid 1, en artikel 10

De ECB voert themaonderzoeken en horizontale werkzaamheden uit, doorgaans rond onderwerpen die van belang zijn voor groepen instellingen uit meerdere landen, met verschillende bedrijfsmodellen en ook verschillend in grootte en complexiteit (bijv. het [Themaonderzoek naar governance en risicobereidheid](#)). Met het oog op gedegen horizontale analyses en benchmarking wordt de steekproef van instellingen voor een themaonderzoek getrokken aan de hand van de risicotolerantie die elk JST voor zijn onder toezicht staande entiteit heeft vastgesteld. Het doel hiervan is om waardevolle inzichten te verzamelen over in de deelnemende lidstaten waargenomen risicopatronen, waarbij algemene thematische onderzoeken de hele populatie van de onder toezicht staande entiteiten betreffen, terwijl bij horizontale activiteiten slechts een bepaald aantal daarvan betrokken is. Het doel van de themaonderzoeken is diepgaande kennis van de gekozen onderwerpen op te doen door feitenmateriaal te verzamelen. Afhankelijk van het onderwerp en de bevindingen kunnen de uitkomsten van themaonderzoeken worden gebruikt bij de ontwikkeling van SSM-richtsnoeren, kunnen ze helpen best practices te signaleren en/of te bevorderen en kunnen ze zelfs leiden tot instellingsspecifieke kwalitatieve of kwantitatieve maatregelen. Voor instellingen die deel uitmaken van de steekproef geldt dat de uitkomsten van de analyse worden meegenomen bij de jaarlijkse SREP.

De onderwerpen van de themaonderzoeken worden bepaald door de Raad van Toezicht, die de toezichtsprioriteiten voor het komende jaar goedkeurt en daarmee ook aangeeft welke onderwerpen grondig beoordeeld moeten worden. De keuze van mogelijke onderwerpen voor een themaonderzoek wordt gecoördineerd door het directoraat Toezichtsstrategie & -risico, in samenwerking met andere bij het SSM betrokken partijen, zoals de DG's, JST's of andere organisatieonderdelen van de ECB, horizontale afdelingen van de NBA's en internationale organen (bijv. de EBA en het BCBS). De keuze moet passen binnen de door de Raad van Toezicht vastgestelde toezichtsprioriteiten.

De JST's communiceren de bevindingen of verbeterpunten in speciale vervolgbrieven of toezichtbesluiten. Afhankelijk van de ernst van de gesignaleerde

tekortkomingen kunnen een plan van aanpak of specifieke corrigerende maatregelen worden verplicht. De geaggregeerde uitkomsten van de themaonderzoeken kunnen ook in de vorm van toezichtsverwachtingen aan de sector worden gecommuniceerd.

4.4.4 Periodieke beoordelingen op grond van de regelgeving

CRD

Richtsnoeren inzake
gemeenschappelijke procedures en
methoden voor het proces van
toetsing en evaluatie door de
toezichthouder (EBA/GL/2014/13)

Bij periodieke beoordelingen op grond van de regelgeving gaat het om de toezichtstaken die voortvloeien uit de CRR, de CRD en de BRRD. Daaronder vallen bijvoorbeeld de reguliere beoordeling van de herstelplannen en het bezoldigingsbeleid van instellingen, de beoordeling van de naleving van de Pijler 3-publicatievereisten of het dividenduitkeringsbeleid.

Zo is het de taak van elk JST om van de onder toezicht staande entiteit informatie te verzamelen over het beleid en de werkwijze rondom de bezoldiging en om de naleving van de relevante vereisten uit de CRD aan een betekenisvolle analyse te onderwerpen. Met deze beoordeling wordt rekening gehouden bij de SREP-besluiten (paragraaf 4.5).

Ten behoeve van gedegen bezoldigingsbeleid is het de taak van de JST's om, op aanvraag van onder toezicht staande entiteiten, verzoeken te beoordelen tot voorafgaande toestemming voor niet-toepassing van het vermoeden dat personeelsleden het risicoprofiel van een instelling materieel beïnvloeden (zogenoemde aangewezen medewerkers) dan wel verzoeken om de verhouding tussen variabele en vaste componenten van de bezoldigingen te vergroten. In het eerste geval vaardigt de Raad van Bestuur, overeenkomstig de besluitvormingsprocedure van de ECB, een besluit uit op grond van een voorstel van de Raad van Toezicht. In het tweede geval, als te voorzien is dat de kapitaalpositie gezond blijft, is er over het algemeen geen specifiek besluit van de bevoegde autoriteit nodig. Een ander voorbeeld is de verantwoordelijkheid van het JST om te beoordelen in hoeverre er wordt voldaan aan de uit de CRD, de CRR, de EBA-richtsnoeren en het nationaal recht voortvloeiende Pijler 3-publicatievereisten. Daartoe beoordeelt het JST niet alleen openbare documenten, maar ook interne regelingen en methoden voor besluitvorming en activiteiten rondom informatieverschaffing. De uitkomsten van deze beoordelingen kunnen eveneens in het SREP-besluit worden meegenomen.

4.5 De procedure voor prudentiële toetsing en evaluatie (SREP)

4.5.1 Kader

Om op risico gebaseerd toezicht te waarborgen, is de SREP flexibel en aanpasbaar. In de praktijk betekent dit dat de frequentie, reikwijdte en diepgang van de jaarlijkse

EBA-richtsnoeren inzake de gemeenschappelijke procedures en methoden voor het proces van toetsing en evaluatie door de toezichthouder (SREP) en stresstests voor toezichtdoeleinden (EBA/GL/2022/03)

Ontwerpen van technische reguleringsnormen en technische uitvoeringsnormen van de EBA inzake colleges van toezichthouders (EBA/RTS/2014/16 en EBA/ITS/2014/07)

beoordeling van de onderdelen van de SREP kunnen variëren naar gelang de toezichtsintensiteit en de specifieke omstandigheden van de bank.

Overeenkomstig de EBA-richtsnoeren inzake gemeenschappelijke procedures en methoden voor het proces van toetsing en evaluatie door de toezichthouder (de EBA-richtsnoeren inzake SREP) bestaat de gebruikte methodologie uit:

- een beoordeling van de eigen onder toezicht staande entiteit door elke JST. Die beoordeling bestaat uit vier essentiële elementen: een analyse van bedrijfsmodellen, interne governance, kapitaalrisico's en liquiditeits- en financieringsrisico's (paragraaf 4.5.4). Deze beoordeling is over het algemeen gebaseerd op gegevens van het einde van het voorgaande boekjaar, wat betekent dat de SREP-beoordelingscyclus 2023 is gebaseerd op gegevens van ultimo 2022. Er wordt een vroegtijdige benchmark uitgevoerd, die resulteert in de SREP-uitkomsten, in feite een lijst van de belangrijkste kwetsbaarheden en toezichtsbevindingen die door middel van toezichtsmaatregelen moeten worden aangepakt. Deze maatregelen kunnen kwalitatief en kwantitatief zijn. De uitkomsten van de SREP-beoordelingscyclus voor een bepaald jaar worden geformaliseerd in de vorm van SREP-besluiten die van toepassing zijn op het volgende jaar. Dit betekent dat de uitkomsten van de SREP-beoordelingscyclus van 2023 tot uiting komen in de SREP-besluiten voor 2024.
- Benchmarks worden gebruikt om de beoordeling aan te vullen en te valideren (paragraaf 4.5.5). Ze worden uitgevoerd door de tweede verdedigingslijn.
- Informele en formele communicatie over de uitkomsten van de SREP-beoordeling aan de onder toezicht staande entiteiten. De uitkomsten van de SREP-beoordeling worden eerst informeel gecommuniceerd aan de SI (in het kader van de toezichtsdialoog) en vervolgens formeel via het resulterende SREP-besluit (paragraaf 4.5.6). De uitkomsten van de SREP worden in geaggregeerde vorm gepubliceerd (paragraaf 4.5.7) in lijn met het beleid van volledige transparantie van het Europees banktoezicht.

De ECB voert de SREP uit als toezichthouder van de lidstaat van herkomst of toezichthouder van de lidstaat van ontvangst (paragraaf 4.5.8) overeenkomstig de betreffende technische reguleringsnormen van de EBA.

Meerjarige beoordeling

De beoordeling van de verschillende risicogebieden door de JST's kan meerdere jaren duren. Dit wordt een meerjarige beoordeling genoemd. De minimale jaarlijkse beoordeling is de kernbeoordeling, deze wordt aangevuld met extra componenten die gedurende meerdere jaren moeten worden uitgevoerd. Deze componenten worden onderverdeeld in modules. Ze worden omschreven in de methodologie die voor elk risicogebied wordt gebruikt.

4.5.2 Retrospectieve en toekomstgerichte invalshoeken

De SREP is bedoeld om het intrinsieke risicoprofiel van een bank, haar positie ten opzichte van andere banken en haar kwetsbaarheid voor een aantal exogene factoren te bepalen.

Toezichthouders moeten tijdig alle nodige maatregelen nemen om de toekomstige levensvatbaarheid van een instelling te waarborgen. Daarom moet bij hun beoordeling ook een toekomstgerichte benadering worden gevolgd. De SREP beoordeelt daarom de levensvatbaarheid van een instelling, zowel in de komende 12 maanden als op (middel)lange termijn, op basis van een breed scala aan kwantitatieve en kwalitatieve, retrospectieve en toekomstgerichte informatie.

Ontwikkelingen uit het verleden bieden belangrijke informatie voor deze beoordeling, aangezien daarover doorgaans veel betrouwbare gegevens beschikbaar zijn die een indicatie kunnen geven van toekomstige ontwikkelingen. Deze informatie moet worden aangevuld met toekomstgerichte informatie, waaronder bijvoorbeeld het risico op en het verlies bij wanbetaling, de kapitaal- en liquiditeitsplanning van instellingen en de stresstests, zowel die door de instellingen zelf als door de toezichthouder.

De toekomstgerichte invalshoek is in het risicobeoordelingssysteem geïntegreerd. De duurzaamheidsbeoordeling in het kader van element 1, en de ICAAP/ILAAP in het kader van element 3 en 4, worden geanalyseerd vanuit een toekomstgericht perspectief, waarbij de focus op de nabije toekomst ligt. Bij de stresstests in het kader van element 3 en 4 wordt gekeken naar de langere termijn, bijvoorbeeld drie tot vijf jaar.

4.5.3 Holistische benadering

De beoordeling in het kader van de SREP is bedoeld om een zo goed mogelijk totaalbeeld te krijgen van het risicoprofiel van een instelling, rekening houdend met alle relevante risico's en eventuele verzachtende factoren. Het risicoprofiel van een instelling is per definitie veelzijdig en veel risicofactoren hangen met elkaar samen. Dit geldt ook voor eventuele toezichtsmaatregelen die in reactie daarop kunnen worden genomen. Bij het formuleren van de algehele SREP-beoordeling en het SREP-besluit moeten de vier elementen van de SREP daarom in onderlinge samenhang worden geanalyseerd.

Met betrekking tot eventuele aanvullende kapitaalvereisten wordt de holistische benadering verbreed en worden individuele risicofactoren diepgaander geanalyseerd, want de factoren die meespelen bij de algehele toezichtsbeoordeling van een onder toezicht staande entiteit hebben niet allemaal hetzelfde effect op de aanvullende kapitaalvereisten.

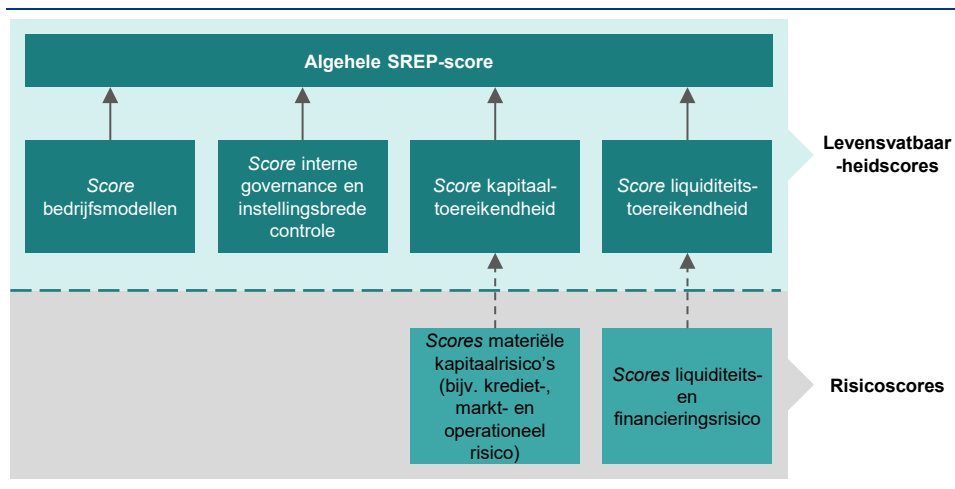
4.5.4 Overzicht van de beoordeling

De JST's steunen bij het dagelijkse toezicht op het risicobeoordelingssysteem. Dat wordt gebruikt bij hun doorlopende analyse van element 1 (bedrijfsmodel), element 2 (interne governance en risicomanagement), element 3 (kapitaalrisico's) en element 4 (liquiditeits- en financieringsrisico's).

De toezichtsbeoordelingen van deze vier elementen en de SREP als geheel worden geformaliseerd door middel van een motivering en een score. In de motivering geeft het JST de belangrijkste gronden voor zijn beoordeling, de belangrijkste tekortkomingen en de mogelijke effecten daarvan op de levensvatbaarheid van de instelling. Het JST onderbouwt dit met tabellen/grafieken en cijfers.

Scores worden vooral gebruikt als samenvatting van de standpunten van de toezichthouders en om vergelijkingen en communicatie tussen sectoren en op hoog niveau mogelijk te maken, zowel binnen het SSM als met de instelling. Deze scores moeten niet worden verward met andere soorten ratings, zoals de ratings die ratingbureaus of instellingen gebruiken om te beoordelen of een debiteur in staat is zijn schuld terug te betalen of de kans dat hij in gebreke blijft.

Figuur 14
Overzicht scorekader

Risico-elementen worden zowel kwantitatief (risiconiveau)⁹ als kwalitatief (risicobeheersing)¹⁰ beoordeeld.

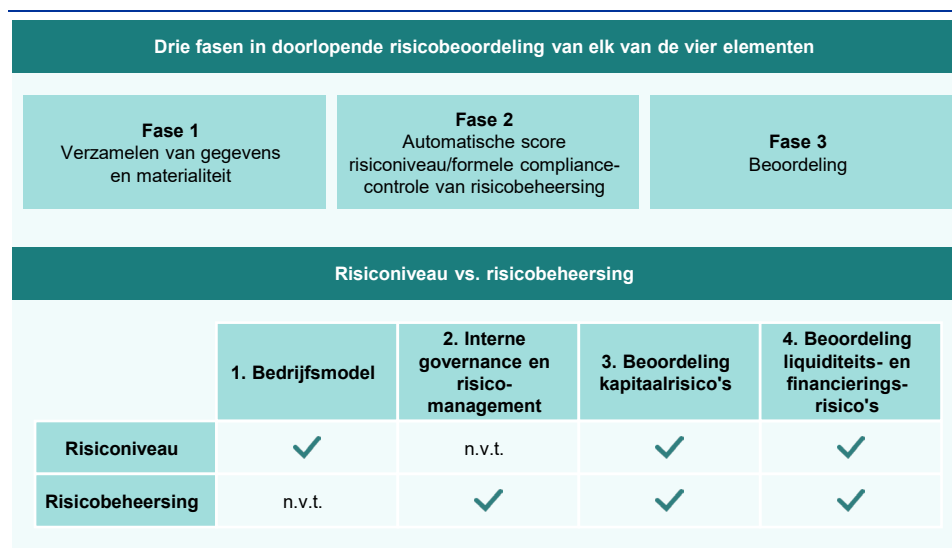
⁹ "Overwegingen betreffende inherent risico", in overeenstemming met de EBA-richtsnoeren voor gemeenschappelijke procedures en methoden voor het proces van toetsing en evaluatie door de toezichthouder (supervisory review and evaluation process — SREP) en stresstests voor toezichtdoeleinden.

¹⁰ "Overwegingen voor adequaat risicobeheer en risicobeheersing" in overeenstemming met de EBA-richtsnoeren inzake de gemeenschappelijke procedures en methoden voor het proces van toetsing en evaluatie door de toezichthouder (supervisory review and evaluation process — SREP) en stresstests voor toezichtdoeleinden.

Bij zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve beoordelingen worden doorgaans drie elkaar aanvullende fasen doorlopen¹¹.

Figuur 15

De drie complementaire fasen van risico- en risicobeheersingsbeoordelingen

De drie fasen van de risicobeoordeling kennen een logische volgorde. In fase 1 worden gegevens verzameld en wordt de materialiteit van elke subrisicocategorie beoordeeld. Fase 2 omvat een automatische beoordeling op basis van objectieve indicatoren en fase 3 het eventueel daaruit voortvloeiende deskundige besluit van het JST.

Bij een risicobeoordeling wordt het inherente risico van de portefeuilles van een instelling onderzocht. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillende factoren, waaronder de positie van de instelling ten opzichte van vergelijkbare instellingen en eventuele macro-economische factoren die van invloed kunnen zijn op haar risicoprofiel. De materialiteit van de risico's wordt in aanmerking genomen om twee redenen: (i) om vast te stellen welke activiteiten en risico's essentieel zijn om goed management en risicodekking bij de instelling te waarborgen; en (ii) om het toezicht (werkzaamheden en besluiten) te concentreren op zowel de activiteiten die risico's met zich meebrengen die een bedreiging vormen voor het vermogen van de instelling om op korte termijn (levensvatbaarheid) of op middellange tot lange termijn (duurzaamheid) te opereren, als op haar vermogen om die risico's af te dekken en te beheren.

Bij de risicobeoordeling wordt rekening gehouden met alle relevante materialiteitsbeoordelingen, elke relevante automatische verankeringsfase en een breed scala aan kwalitatieve en kwantitatieve informatie ter aanvulling van een gestandaardiseerde beoordeling: de uitkomst daarvan bestaat uit een overzicht en een score.

¹¹ Daar zijn uitzonderingen op, zoals de beoordeling van de kapitaaltoereikendheid, die alleen uit fase 1 en 3 bestaat.

Gangbare scores bij de beoordeling van het risiconiveau¹²

1 = “Laag” :gezien het inherente risiconiveau is er geen waarneembaar risico van een significante prudentiële impact op de groep of haar entiteiten.

2 = “Gemiddeld-laag” :gezien het inherente risiconiveau is er een laag risico van een significante prudentiële impact op de groep of haar entiteiten.

3 = “Gemiddeld-hoog” :gezien het inherente risiconiveau is er een gemiddeld risico van een significante prudentiële impact op de groep of haar entiteiten.

4 = “Hoog” :gezien het inherente risiconiveau is er een hoog risico van een significante prudentiële impact op de groep of haar entiteiten.

Bij een beoordeling van de risicobeheersing wordt onderzocht of (i) de interne governance/risicobeheersing op het niveau van de instelling en (ii) de risicobeheersing en de beheersingsmaatregelen op het niveau van de risicofactoren adequaat en passend zijn. Daartoe wordt beoordeeld hoe instellingen hun risicoposities monitoren, bepalen welke maatregelen er moeten worden genomen en de toereikendheid van hun interne gedragslijnen, organisatie en limieten beoordelen. Categoriespecifieke risicobeheersingsmaatregelen die worden beoordeeld, dienen in overeenstemming te zijn met de algehele interne governance en het risicobeheer op het niveau van de instelling.

Bij het onderdeel risicobeheersing beoordeelt het JST hoe het governance- en risicobeheersingskader in de praktijk werkt. Dit houdt in dat de toereikendheid van het risicobeheer- en -beheersingskader wordt beoordeeld in het licht van de schaal en complexiteit (bedrijfsmodel, organisatiestructuur, etc.) van de instelling, alsook de mate waarin dit kader in de bedrijfsprocessen is ingebed. De JST's beoordelen alle subcategorieën van de risicobeheersing en geven de achterliggende redenen voor de toegekende score aan (sterkte punten en tekortkomingen, mitigerende en andere relevante corrigerende factoren).

Gangbare scores bij de beoordeling van de risicobeheersing¹³

1 = “Goede risicobeheersing”: gezien de kwaliteit van het beheer, de organisatie en de beheersingsmaatregelen is er geen waarneembaar risico van een significante prudentiële impact op de groep of haar entiteiten. Het niveau van risicobeheer en -beheersing is hoog. Het risicobeheer- en beheersingskader is duidelijk vastgelegd en sluit volledig aan bij de aard en complexiteit van de activiteiten van de instelling.

2 = “Toereikende risicobeheersing”: gezien de kwaliteit van het beheer, de organisatie en de beheersingsmaatregelen is er een laag risico van een significante prudentiële impact op de groep of haar entiteiten. Het niveau van risicobeheer en -beheersing is aanvaardbaar. Het risicobeheer- en beheersingskader is afdoende vastgelegd en sluit voldoende aan bij de aard en complexiteit van de activiteiten van de instelling.

¹² Bij score 2 en 3 zijn de nadere bepalingen “+” en “-” ingevoerd.

¹³ Bij score 2 en 3 zijn de nadere bepalingen “+” en “-” ingevoerd.

3 = “Zwakke risicobeheersing”: gezien de kwaliteit van het beheer, de organisatie en de beheersingsmaatregelen is er een gemiddeld risico van een significante prudentiële impact op de groep of haar entiteiten. Het niveau van risicobeheer en -beheersing is zwak en moet worden verhoogd. De risico's worden onvoldoende beperkt en beheerst, met een overmatig restrisico tot gevolg. Het risicobeheer- en beheersingskader is slecht uitgewerkt of sluit onvoldoende aan bij de aard en complexiteit van de activiteiten van de instelling.

4 = “Ontoereikende risicobeheersing”: gezien de kwaliteit van het beheer, de organisatie en de beheersingsmaatregelen is er een hoog risico van een significante prudentiële impact op de groep of haar entiteiten. Het niveau van risicobeheer en controle is zeer laag en moet ingrijpend en/of onmiddellijk worden verhoogd. De risico's worden niet of onvoldoende beperkt en slecht beheerst. Het risicobeheer- en beheersingskader is niet uitgewerkt of sluit niet aan bij de aard en complexiteit van de activiteiten van de instelling.

De beoordelingen van het risiconiveau en de risicobeheersing worden per categorie gecombineerd tot een “gecombineerde beoordeling”.

Zodra de vier elementen zijn beoordeeld, kennen de toezichthouders een algehele SREP-score toe die varieert van 1 tot 4. In overeenstemming met de EBA-richtsnoeren inzake de SREP geeft deze algehele SREP-score het beeld dat de toezichthouder heeft van de algehele levensvatbaarheid van de instelling. Dat beeld is gebaseerd op een totaalbeeld van de bedreigingen voor de levensvatbaarheid (zie ook het relevante onderdeel van de website van het bankentoezicht voor methodologische details over elk van de beoordelingselementen).

In de algehele SREP-score dienen de uitkomsten van de beoordeling van de individuele risico's tot uiting te komen: hoge scores staan voor een verhoogd risico voor de levensvatbaarheid van de instelling op grond van een of meer kenmerken van haar risicoprofiel, waaronder haar bedrijfsmodel, interne governancekader en de afzonderlijke risico's voor haar solvabiliteits- of liquiditeitspositie.

De algehele SREP-score vormt de basis die het JST vervolgens door beperkte oordeelsvorming kan aanpassen op grond van (i) zijn kennis van de instelling, (ii) vergelijkingen met vergelijkbare instellingen (ook in de context van vroege benchmarks) en SREP-benchmarks (paragraaf 4.5.5), (iii) de macro-omgeving waarin de instelling opereert, (iv) de kapitaal- en liquiditeitsplanning waarmee de instelling volledige implementatie van de CRR/CRD IV denkt te waarborgen, en (v) de risicotolerantie van het SSM. Het JST kan in de algehele SREP-score zwakke punten tot uiting laten komen die het tijdens de SREP heeft geconstateerd en van bijzonder belang acht voor de instelling.

Doel is te komen tot een holistische beoordeling van het risicoprofiel van een instelling en zo nodig te bepalen welke toezichtsmaatregelen het meest passend zijn (zoals vastgelegd in het SREP-besluit (paragraaf 4.5.6)), zoals eigenvermogensvereisten, liquiditeitsvereisten of andere kwalitatieve toezichtmaatregelen.

4.5.5 Benchmark van de SREP-uitkomsten

Terwijl de toezichthouders de SREP-beoordelingen uitvoeren, worden de toezichtresultaten vóór de toezichtsdialoog en het definitief maken van de SREP-besluiten onderworpen aan een benchmark door de tweede verdedigingslinie.

Die benchmark is bedoeld als ondersteuning van de JST's en om de consistentie tussen en de effectiviteit van de SREP-uitkomsten te waarborgen, op basis van een gelijk speelveld en een eerlijke behandeling van alle onder toezicht staande entiteiten. De benchmark richt zich op de risicobeoordelingen van de toezichthouders, de individuele risicoscores en de algehele SREP-score, alsook op de kwalitatieve en kwantitatieve factoren. De benchmark wordt gehouden bij verschillende vergelijkbare groepen conform de SREP-methodiek, zodat de specifieke kenmerken van de bedrijfsmodellen erin tot uiting komen, en in overeenstemming met de strategische prioriteiten en het risicotolerantiekader. Wanneer toezichthouders aandachtspunten constateren die banken moeten aanpakken, helpt de benchmark om voor alle banken met vergelijkbare kwetsbaarheden consistente toezichtsmaatregelen vast te stellen en erop toe te zien dat eerdere maatregelen tijdig worden opgevolgd.

Het idee achter de benchmark is om in aanvulling op de beoordeling door het JST, een horizontaal, vergelijkend beeld te geven. Mogelijke inconsistenties worden met de JST's besproken, zodat nog in dezelfde cyclus een discussie over de SREP-uitkomsten plaatsvindt. Op basis daarvan kunnen de toezichtresultaten door de JST's worden aangepast.

4.5.6 Toezichtsdialoog en SREP-besluiten

De JST's starten de toezichtsdialoog door de onder toezicht staande entiteit te informeren over de voorlopige uitkomsten van hun beoordeling en de kwalitatieve en kwantitatieve maatregelen die zij voornemens zijn te nemen. De toezichtsdialoog is van groot belang voor de transparantie en voorspelbaarheid van de toezichtsmaatregelen en stelt SI's in staat feedback te geven voordat de SREP wordt afgerond.

Het SREP-besluit wordt op grond van artikel 16 van de GTM-verordening na een hoorzitting genomen (zie artikel 22, lid 1, van de GTM-verordening alsook artikel 31 van de GTM-kaderverordening). Het moet naar behoren worden gemotiveerd (zie artikel 22, lid 2, van de GTM-verordening en artikel 33 van de GTM-kaderverordening).

SREP-besluiten worden door de Raad van Bestuur volgens de geen-bezwaarprocedure aangenomen op basis van volledige ontwerpbesluiten van de Raad van Toezicht en kunnen het volgende omvatten:

Eigenvermogensvereisten

- een totale SREP-kapitaalvereiste die bestaat uit minimale eigenvermogensvereisten (8%) uit hoofde van pijler 1 en aanvullende eigenvermogensvereisten uit hoofde van pijler 2
- gecombineerde buffervereisten

instellingsspecifieke kwantitatieve liquiditeitseisen

- Liquiditeitsdekkingsratio hoger dan het wettelijk minimum
- langere "overlevingsperioden"
- nationale maatregelen

Overige kwantitatieve en kwalitatieve toezichtsmaatregelen

- aanvullende toezichtsmaatregelen op grond van artikel 16, lid 2, van de GTM-verordening (bijv. het opleggen van restricties of limieten aan activiteiten, de eis om risico's te verminderen, de beperking van of voorafgaande toestemming voor het uitkeren van dividenden en het opleggen van aanvullende of frequentere rapportageverplichtingen)
- Pijler 2-aanbeveling uitgedrukt als opslag op de tier 1-kernkapitaalratio

Vereisten en aanbevelingen voor de hefboomratio in het kader van pijler 2

- Net als voor de eigenvermogensvereisten geldt dat ECB-Banktoezicht een Pijler 2-vereiste kan opleggen en een Pijler 2-aanbeveling kan doen ten aanzien van de hefboomratio.

Kapitaal- en liquiditeitsvereisten

Als uit een SREP-beoordeling blijkt dat de door de SI gevolgde regelingen, strategieën, processen en mechanismen en het aangehouden eigen vermogen geen gedegen risicobeheer en risicodekking waarborgen, kan de ECB een Pijler 2-vereiste en een Pijler 2-aanbeveling opleggen, alsook een specifieke Pijler 2-vereiste en Pijler 2-aanbeveling voor de hefboomratio. De ECB stelt de Pijler 2-aanbeveling en de Pijler 2-aanbeveling voor de hefboomratio vast boven het niveau van de bindende kapitaalvereisten (minimaal en aanvullend) en in aanvulling op de gecombineerde buffers. Als een onder toezicht staande entiteit de Pijler 2-aanbeveling niet uitvoert, leidt dit niet tot automatische actie door de toezichthouder en leidt dit niet tot beperkingen op het uitkeerbare bedrag. De ECB ziet echter nauwlettend toe op instellingen die de Pijler 2-aanbeveling niet uitvoeren en gaat na of er in die specifieke omstandigheden maatregelen moeten worden genomen en zo ja, welke.

Liquiditeitsmaatregelen kunnen ook worden opgelegd als er materiële risico's bestaan die niet door de liquiditeitsdekkingsratio worden gedekt en de instelling deze risico's onvoldoende lijkt te mitigeren.

Kwalitatieve vereisten

Behalve kwantitatieve maatregelen kan aan de banken worden gevraagd een breed scala aan kwalitatieve maatregelen te nemen.

4.5.7 Publicatie van de SREP-resultaten

De jaarlijkse SREP-cyclus sluit af met de publicatie van de geaggregeerde resultaten van de SREP, de bankspecifieke Pijler 2-vereisten en de Pijler 2-vereisten voor de hefboomratio op de website van ECB-Bankentoezicht. Deze worden gepresenteerd op een speciale persconferentie onder leiding van de voorzitter van de Raad van Toezicht van de ECB. Alle SI's die een SREP-besluit ontvangen wordt verzocht toestemming te geven voor de publicatie van hun Pijler 2-vereisten en Pijler 2-vereisten voor de hefboomratio. De geaggregeerde uitkomsten van de SREP worden gepubliceerd om het publiek te informeren over de belangrijkste ontwikkelingen in de SREP-toezichtscyclus, zoals veranderingen in de SREP-scores en kwantitatieve en kwalitatieve vereisten, en om informatie over belangrijke toezichtsoverwegingen en -maatregelen te delen.

4.5.8 De ECB als toezichthouder van de lidstaat van ontvangst

Als de ECB de toezichthouder van de lidstaat van ontvangst is, hanteert het JST het tijdschema en de templates die zijn afgesproken met en aangeleverd door de toezichthouder van de lidstaat van herkomst. De consoliderende toezichthouder zit de vergaderingen van het college voor en houdt alle collegeleden op de hoogte van de organisatie van de vergaderingen, de belangrijkste agendapunten en de te overwegen activiteiten.

Het JST dient ten minste, op grond van alle beschikbare informatie, de rapporten over de kapitaalrisicobeoordeling en de liquiditeitsrisicobeoordeling van de onder toezicht staande entiteit op te stellen. Deze beoordelingen stuurt het dan naar de toezichthouder van de lidstaat van herkomst. Op grond van deze conceptrapporten vormt het JST een voorlopig beeld van de kapitaal- en liquiditeitskwantificering en de kwalitatieve maatregelen, die vervolgens bij de collegevergaderingen worden besproken.

Het JST krijgt vervolgens de definitieve rapporten over de kapitaal- en de liquiditeitsrisicobeoordeling terug van de toezichthouder van de lidstaat van herkomst. Op basis van de definitieve rapporten formuleert het JST de bijdrage van de toezichthouder aan de gezamenlijke besluiten, die naar de toezichthouder van de lidstaat van herkomst wordt gestuurd. Na de beoordeling door de toezichthouder van de lidstaat van herkomst wordt het gezamenlijke ontwerpbesluit met het JST gedeeld.

Na de juridische en kwaliteitscontroles legt het JST het gezamenlijke ontwerpbesluit en het ontwerpuitvoeringsbesluit van de ECB ter goedkeuring voor aan de Raad van

Toezicht. Na goedkeuring wordt de onder toezicht staande entiteit geïnformeerd over het ontwerpuitvoeringsbesluit van de ECB en gaat de termijn voor het recht gehoord te worden in. Onder toezicht staande instellingen worden, indien van toepassing, in hun eigen taal van de ontwerpbesluiten in kennis gesteld. Vervolgens dient het JST het commentaar te beoordelen en met de toezichthouder in de lidstaat van herkomst afspraken te maken over de beoordeling van het commentaar en de wijzigingen in het gezamenlijke ontwerpbesluit. Daartoe neemt het deel aan de collegevergaderingen die door de toezichthouder van de lidstaat van herkomst worden gehouden.

Als over het definitieve gezamenlijke besluit overeenstemming is bereikt, stuurt het JST dit ter goedkeuring naar de Raad van Toezicht en vervolgens naar de Raad van Bestuur ter vaststelling volgens de geen-bezwaarprocedure. Na vaststelling communiceert de ECB het definitieve ECB-uitvoeringsbesluit aan de SI en laat zij de toezichthouder van de lidstaat van herkomst weten akkoord te zijn met het gezamenlijke besluit. De toezichthouder van de lidstaat van herkomst informeert de moederinstelling van het gezamenlijke besluit.

4.6 Doorlopende monitoring van interne modellen

[CRD, artikel 101](#)

[GTM-verordening, artikel 16](#)

[Doorlopende monitoring van modellen](#)

[Gids voor inspecties ter plaatse en onderzoeken van interne modellen](#)

De doorlopende monitoring van modellen vindt plaats om te verifiëren in hoeverre een SI voldoet aan de regelgevende voorschriften voor de interne modellen die zij gebruikt bij de berekening van de minimale kapitaalvereisten conform de CRR. Deze voorschriften omvatten vereisten aangaande de risicogevoeligheid van modellen, hun validering, het beheer van modelrisico's, aanpassingen aan modellen, de processen rond de modellen en de benchmarking van modellen. De ECB dient regelmatig te beoordelen of een SI goed ontwikkelde en actuele technieken voor interne modellen hanteert. De informatie uit de doorlopende monitoring van interne modellen wordt meegenomen in de doorlopende beoordeling van de instelling en in het SREP-besluit.

De doorlopende monitoring van modellen draagt ertoe bij dat wordt voldaan aan de vereisten van artikel 101 van de CRD, dat bevoegde autoriteiten voorschrijft regelmatig, doch ten minste om de drie jaar, te toetsen of instellingen zich houden aan de vereisten voor interne modellen. Aan de vereisten van artikel 101 van de CRD wordt voldaan middels een combinatie van:

- doorlopende monitoring van modellen, voornamelijk aan de hand van off-site toetsingen, met inbegrip van speciaal overleg met de onder toezicht staande instelling;
- interne-modellenonderzoeken, die meestal neerkomen op een inspectie ter plaatse.

Eventuele bevindingen die uit de toetsing in het kader van de doorlopende monitoring naar voren komen worden direct besproken met de instelling, of er wordt een nader onderzoek van de interne modellen ingesteld om voldoende bewijs te verzamelen voor het opleggen van toezichtsmaatregelen (zoals bedoeld in artikel 16

van de GTM-verordening). In laatste instantie kunnen in de gevallen waarin de relevante wetgeving voorziet, handhavings- en sanctiebevoegdheden worden uitgeoefend.

Evaluaties op grond van de doorlopende monitoring van interne modellen moeten op ten minste het hoogste consolidatieniveau binnen de onder toezicht staande groep plaatsvinden. Bij een groepsentiteit met een goedgekeurd model waarvan de toezichthouder van de lidstaat van herkomst zich buiten de EU bevindt, wordt de dialoog met deze toezichthouder gezocht om de doorlopende monitoring van het model te verbeteren.

De doorlopende monitoring van interne modellen is een permanente wettelijke verplichting (ex artikel 101 van de CRD). Er hoeven over het algemeen geen triggers geactiveerd te worden om toetsingen op grond van doorlopende monitoring te rechtvaardigen.

De doorlopende monitoring van interne modellen kent vele onderdelen en de evaluaties kunnen met een voor elk onderdeel passende frequentie worden gehouden.

De doorlopende monitoring van interne modellen dient ten minste elk jaar het volgende te omvatten:

- een beoordeling of de SI de wettelijke vereisten, toezichtsvoorwaarden, limieten en verplichtingen (bijv. corrigerende maatregelen) naleeft die in ECB-besluiten tot goedkeuring van modellen zijn opgelegd, en of ze de implementatieplannen en andere toezichtsmaatregelen ten aanzien van het model uitvoert die aan de instelling zijn opgelegd;
- indien van toepassing, analyses van back-testresultaten en tijdreeksen bij instellingen die gemachtigd zijn interne modellen te gebruiken om hun eigenvermogenvereisten voor marktrisico te berekenen (artikel 368, lid 1, onder f), en 369 van de CRR);
- een analyse van de door de SI gehanteerde modelvalideringen;
- indien van toepassing, een beoordeling van de uitkomsten van de jaarlijkse benchmarkprocedure (artikel 78 van de CRD);
- een beoordeling van niet-materiële wijzigingen en uitbreidingen van modellen;
- indien van toepassing, een beoordeling van andere interne rapporten van de instelling over het interne model.
- Ten minste één toezichtsbijeenkomst per instelling per jaar maakt deel uit van de doorlopende monitoring. Op de agenda voor deze bijeenkomst staan bijvoorbeeld de toetsing van het bewijs dat de bestaande interne modellen, gezien de recente bedrijfsstrategie van de instelling, nog steeds geschikt zijn voor hun doel, plannen voor wijziging van de modellen in de toekomst en andere lopende projecten binnen de instelling die van belang zijn voor de interne modellering van de verschillende risicocategorieën.

4.7 Inspecties ter plaatse uitvoeren

[Gids voor inspecties ter plaatse en onderzoeken van interne modellen](#)

Zie de [Gids voor inspecties ter plaatse en onderzoeken van interne modellen](#)

4.8 Beoordeling van ad-hocverzoeken, kennisgevingen en aanvragen

In deze paragraaf worden de procedures beschreven waarmee een toezichtsautoriteit aan een SI op verzoek bepaalde toestemmingen kan verlenen. De SI's dienen alle relevante informatie aan te leveren. Verzoeken moeten voldoen aan de toezichtsvereisten als bedoeld in de relevante wetgeving (d.w.z. EU-wetten of de nationale omzetting daarvan).

4.8.1 Kapitaalinstrumenten

Uitgifte van CET1-instrumenten

[CRR, artikel 26, lid 3, en de artikelen 27 tot en met 29](#)

[Technische reguleringsnormen betreffende vereisten voor instellingen ten aanzien van eigen vermogen en in aanmerking komende passiva \(EU/241/2014\)](#)

Onder toezicht staande instellingen mogen kapitaalinstrumenten uitsluitend als CET1-instrumenten classificeren als de bevoegde autoriteit daarvoor toestemming heeft gegeven. Op verzoek van een SI wordt er een individueel ECB-besluit vastgesteld dat ofwel een (voorwaardelijke) toestemming ofwel een afwijzing behelst.

Nadat de SI alle relevante documentatie heeft aangeleverd controleert het JST of deze overeenkomt met de relevante regelgeving. Als alle relevante informatie is ontvangen, stuurt het JST een bevestiging naar de SI dat de aangeleverde informatie volledig is. Zo nodig wordt om aanvullende informatie gevraagd. Het JST beoordeelt vervolgens of aan de geldende regels is voldaan en stelt vast of het kapitaalinstrument is opgenomen in de door de EBA gepubliceerde lijst met CET1-instrumenten. Zo niet, dan raadpleegt de ECB de EBA alvorens een besluit te nemen.

Nadien uitgegeven kapitaalinstrumenten kunnen na een speciale kennisgevingsprocedure in het tier 1-kernkapitaal worden opgenomen als de SI al toestemming heeft gekregen om ze als tier 1-kernkapitaalinstrumenten te classificeren. Nadere informatie is te vinden in de [Gids van de ECB inzake de keuzemogelijkheden en manoeuvreerruimte die het Unierecht biedt](#).

Opname van tussentijdse en eindejaarsresultaten in tier 1-kernkapitaal

CRR, artikel 26, lid 2

Technische reguleringsnormen betreffende vereisten voor instellingen ten aanzien van eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (EU/241/2014)

Besluit van de ECB betreffende de voorwaarden krachtens welke kredietinstellingen tussentijdse of eindejaarsresultaten mogen opnemen in het tier 1-kernkapitaal (ECB/2015/4)

Een SI mag tussentijdse of eindejaarsresultaten in haar tier 1-kernkapitaal opnemen voordat er een formeel besluit tot bevestiging van de definitieve winst of het definitieve verlies wordt genomen, maar alleen na voorafgaande goedkeuring. Deze goedkeuring stoelt ofwel op Besluit ECB/2015/4 betreffende de voorwaarden waaronder kredietinstellingen tussentijdse of eindejaarsresultaten mogen opnemen in het tier 1-kernkapitaal (het zogenoemde overkoepelend besluit) of op artikel 26, lid 2, van de CRR.

Een onder toezicht staande entiteit die een beroep wenst te doen op Besluit ECB/2015/4 moet met behulp van de desbetreffende template een formele brief aan de ECB sturen en de in de bijlage bij Besluit ECB/2015/4 vermelde informatie en documentatie verstrekken. Het JST deelt de SI mee of deze documentatie de krachtens Besluit ECB/2015/4 vereiste informatie bevat, of aan de in dat besluit gestelde voorwaarden is voldaan en of de kredietinstelling tussentijdse of eindejaarsresultaten mag opnemen in haar tier 1-kernkapitaal.

Als niet aan de voorwaarden van Besluit ECB/2015/4 is voldaan, of als de instelling een aanvraag indient voor een geval waarop het ECB-besluit niet van toepassing is, beoordeelt het JST het verzoek om toestemming voor opname van de tussentijdse of eindejaarsresultaten in het tier 1-kernkapitaal volgens de standaard besluitvormingsprocedure c.q. de gedelegeerde procedure.

Vermindering van eigenvermogeninstrumenten

CRR, artikel 77 en 78

Technische reguleringsnormen betreffende vereisten voor instellingen ten aanzien van eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (EU/241/2014), de artikelen 27 tot en met 32

Op verzoek van een onder toezicht staande entiteit kan de ECB een verlaging van het eigen vermogen goedkeuren. Het JST stelt allereerst vast of de instelling de relevante documentatie, zoals bedoeld in de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 241/2014 van de Commissie, volledig heeft aangeleverd. Het JST kan besluiten dat informatie die nodig is voor het beoordelen van het goedkeuringsverzoek en die al bij het JST bekend is, niet aangeleverd hoeft te worden. De ECB neemt een goedkeurend of afwijzend besluit over het verzoek het eigen vermogen te mogen verlagen en stelt de instelling hiervan in kennis.

Beoordeling achteraf van aanvullende tier 1- en tier 2-instrumenten

CRR, overweging 75 en de artikelen 52 tot en met 55, 63 en 65

Technische reguleringsnormen betreffende vereisten voor instellingen ten aanzien van eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (EU/241/2014)

De CRR voorziet niet in verplichte toestemming vooraf voor aanvullend tier 1- en tier 2-instrumenten. Dat laat eventuele vereisten ten aanzien van het in aanmerking nemen als aanvullend tier 1- of tier 2-instrumenten krachtens toepasselijke nationale wetgeving echter onverlet.¹⁴ Indien de nationale wetgeving voorafgaande goedkeuring vereist, is de ECB bevoegd om deze goedkeuring aan de onder

¹⁴ Met ingang van september 2023 vereisen de volgende landen de voorafgaande goedkeuring van aanvullend-tier 1- en tier 2-instrumenten krachtens het toepasselijke nationale recht: Bulgarije, Kroatië, Luxemburg, Portugal en Slovenië.

toezicht staande entiteiten te verlenen. In andere gevallen toetst de ECB de aanvullend tier 1- en tier 2-instrumenten achteraf. Nadere informatie daarover is te vinden in de [Openbare leidraad voor de beoordeling van de aanmerking van kapitaalinstrumenten als aanvullend tier 1- en tier 2-instrumenten](#).¹⁵

4.8.2 Ontheffingen van kapitaal- en liquiditeitsvereisten

CRR, artikel 7 en 8

Verordening van de ECB betreffende de wijze waarop gebruik wordt gemaakt van de keuzemogelijkheden en manoeuvreerruimte die het Unierecht biedt (ECB/2016/4)

De ECB is bevoegd om ontheffing te verlenen van het naleven van de prudentiële vereisten als bedoeld in de delen twee tot en met vier en de delen zeven, zeven A en acht van de CRR (artikel 7, lid 1, punt 3). De ECB is tevens bevoegd om een instelling en het geheel of een deel van haar dochterondernemingen ontheffing te verlenen van inachtneming van de liquiditeitsvereisten als bedoeld in deel zes van de CRR en hen voor het toezicht als één liquiditeitssubgroep te behandelen als aan de in de regelgeving gestelde voorwaarden is voldaan (artikel 8 van de CRR). Op verzoek van de onder toezicht staande entiteit wordt een individueel toezichtbesluit van de ECB vastgesteld waarbij de ontheffing wordt verleend dan wel geweigerd.

De onder toezicht staande instelling moet voor de ontheffingsaanvraag een officieel formulier gebruiken en alle ondersteunende documentatie meeleveren, zoals beschreven in de Gids van de ECB inzake de keuzemogelijkheden en manoeuvreerruimte die het Unierecht biedt. Om te beginnen controleert het JST of de ontheffingsaanvraag betrekking heeft op de relevante wetgeving en of alle in de ECB-gids bedoelde informatie en ondersteunende documenten zijn meegestuurd. Als het JST alle relevante informatie in goede orde heeft ontvangen, stuurt het de onder toezicht staande entiteit een bevestiging dat de ingeleverde documentatie toereikend is. Zo nodig wordt om aanvullende informatie gevraagd.

Het JST beoordeelt dan of aan de relevante criteria, zoals vastgelegd in de CRR en nader uitgewerkt in de (niet-bindende) ECB-gids, is voldaan. De horizontale en specialistische expertisefdelingen van de ECB bieden ondersteuning bij complexe gevallen. In het definitieve besluit kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld aan goedkeuring van de ontheffing.

4.8.3 Financiële steun binnen de groep

BRRD, de artikelen 19, 20 en 22

Ontwerp van technische reguleringsnormen van de EBA inzake de voorwaarden voor financiële steun binnen de groep (EBA/RTS/2015/08)

EBA-richtsnoeren ter specificatie van de voorwaarden voor de financiële steun binnen de groep (EBA/GL/2015/17)

Voor een overeenkomst tot het verlenen van financiële steun binnen de groep dient een SI vooraf toestemming van de ECB te verkrijgen. Of de ECB de beoogde overeenkomst toestaat of verbiedt, hangt ervan af of deze voldoet aan de in de BRRD gestelde voorwaarden, zoals die zijn uitgewerkt in de technische reguleringsnormen en richtsnoeren van de EBA.

Alvorens in het kader van een overeenkomst tot financiële steun binnen een groep steun te verlenen, moet het leidinggevend orgaan van een groepsentiteit die van

¹⁵ Op grond van de wijzigingen ex Verordening (EU) 2019/876 heeft de ECB de templates uit de openbare leidraad geactualiseerd in lijn met de nieuwe beleenbaarheidscriteria. De bijgewerkte templates zijn te vinden in [Wijzigingen in de bijlagen bij de OPENBARE LEIDRAAD voor de beoordeling van de aanmerking van kapitaalinstrumenten als aanvullend tier 1- en tier 2-instrumenten](#)

plan is financiële steun te verlenen, de ECB en de EBA hierover informeren en een gemotiveerd besluit en details van de voorgenoemde financiële steun overleggen, inclusief een kopie van de overeenkomst in kwestie. Het JST beoordeelt in hoeverre de voorgestelde overeenkomst aan bovengenoemde bepalingen voldoet en met name of het verlenen van financiële steun de handhaving of het herstel van de financiële stabiliteit van de groep beoogt. Het JST stuurt de aanvraag door naar de bevoegde autoriteiten van alle niet-SSM-dochterondernemingen die partij bij de overeenkomst moeten worden teneinde tot een gezamenlijk besluit te komen. Verder stelt het JST de gemeenschappelijke afwikkelingsraad op de hoogte door deze de geautoriseerde financiële afspraken binnen de groep en eventuele wijzigingen daarop toe te sturen, zodat de effecten op de afwikkelbaarheid van de groep beoordeeld kunnen worden.

Vervolgens wordt het definitieve besluit vastgesteld.

4.8.4 Monitoring van risico-overdracht bij securitisaties

CRR, de artikelen 10, 244, 245 en 250

CRD, artikel 98, lid 3

EBA-richtsnoeren inzake de overdracht van een aanzienlijk deel van het kredietrisico (EBA/GL/2014/05)

EBA-richtsnoeren inzake stilzwijgende steun voor securitisatietransacties (EBA/GL/2016/08)

In de CRR worden de voorwaarden beschreven waaronder de overdracht van een aanzienlijk deel van het kredietrisico (significant risk transfer – SRT) door een initiërende instelling in aanmerking moet worden genomen. De inaanmerkingneming wordt nader uitgewerkt in de EBA-richtsnoeren inzake de overdracht van een aanzienlijk deel van het kredietrisico.

Initiërende instellingen die het proces tot structurering van een securitisatietransactie hebben gestart, of overwogen dit te doen, met het voornemen om hetzij:

- een SRT in aanmerking te nemen als bedoeld in artikel 244, lid 2, of artikel 245, lid 2, van de CRR; of
- toestemming te vragen als bedoeld in artikel 244, lid 3, of artikel 245, lid 3, van de CRR;

dienen de ECB ten minste drie maanden voor de verwachte afsluitingsdatum van de transactie van hun voornemen in kennis te stellen, overeenkomstig de [Openbare leidraad voor de inaanmerkingneming van de overdracht van een aanzienlijk deel van het kredietrisico](#) van de ECB. Initiërende instellingen dienen verder uiterlijk vijftien dagen na de transactiedatum de definitieve versie van de documentatie over te leggen.

Het JST beoordeelt de transactie en het aan derden overgedragen kredietrisico op grond van de door de instelling aangeleverde documentatie. Het JST kan de instelling ook vragen andere informatie te verstrekken die noodzakelijk is om de transactie te beoordelen, bijvoorbeeld de specifieke kenmerken van een individuele transactie.

Omdat gedurende de gehele looptijd van de securitisatietransactie steeds aan de voorwaarden voor de SRT moet zijn voldaan, zal de ECB de securitisatietransacties waarvoor initiërende instellingen ter bepaling van hun kapitaalvereisten een SRT

toepassen, ook doorlopend toetsen. In gevallen waarin initiërende instellingen gebruik maken van de in artikel 244, lid 2, of artikel 245, lid 2, van de CRR bedoelde kwantitatieve toetsen om een SRT aan te tonen, neemt de ECB alleen een individueel besluit indien de securitisatie niet voldoet aan de voorwaarden voor de SRT en deze wordt afgewezen.

Een initiërende instelling die toestemming vraagt op grond van artikel 244, lid 3, of artikel 245, lid 3, van de CRR, neemt een SRT pas in aanmerking als de ECB een individueel besluit daartoe heeft genomen.

Artikel 250, lid 1, van de CRR behelst een algeheel verbod op stilzwijgende steun aan securitisaties, dat van toepassing is op initiërende instellingen die een beroep hebben gedaan op artikel 247, lid 1 en 2, van de CRR of instrumenten uit hun handelsportefeuille hebben verkocht met als gevolg dat niet meer van haar wordt verlangd dat ze eigen vermogen aanhoudt voor de risico's van deze instrumenten, mag bij het verlenen van directe of indirecte steun aan een securitisatie, teneinde de mogelijke of feitelijke verliezen van beleggers te beperken, de grenzen van haar contractuele verplichtingen niet overschrijden.

In de EBA-richtsnoeren inzake stilzwijgende steun voor securitisatietransacties wordt beschreven welke transacties de grenzen van de contractuele verplichtingen van een als sponsor of als initiator optredende instelling overschrijden. Deze transacties moeten door SI's worden gemeld bij de ECB, overeenkomstig de [openbare leidraad van de ECB betreffende informatie over transacties die de grenzen overschrijden van de contractuele verplichtingen van een als sponsor optredende instelling of een als initiator optredende instelling krachtens artikel 248, lid 1, van Verordening \(EU\) Nr. 575/2013](#).

Op grond van de van SI's ontvangen meldingen zal het JST:

- als de instelling verklaart dat er sprake is van stilzwijgende steun, controleren of de instelling voor de gesecuritiseerde risicoposities ten minste evenveel eigen vermogen aanhoudt als wanneer die posities niet gesecuritiseerd waren (artikel 250, lid 5, van de CRR);
- als de instelling verklaart dat er geen sprake is van stilzwijgende steun, controleren of de opgave van de instelling klopt en als er afwijkingen worden gevonden, een ontwerp-toezichtbesluit opstellen.

Als de instelling meer dan eens stilzwijgende steun heeft verleend, kan de ECB bovendien aanvullende maatregelen nemen als bedoeld in artikel 98, lid 3, van de CRD, zoals een verbod op SRT in de toekomst.

4.8.5 Verplichting tot oprichting van een intermediaire EU-moederonderneming

CRD artikel 21 ter

EBA-richtsnoeren betreffende het monitoren van de drempel en andere procedurele aspecten met betrekking tot de oprichting van een intermediaire EU-moederonderneming overeenkomstig artikel 21 ter van Richtlijn 2013/36/EU (EBA/GL/2021/08)

EBA-advies over de oprichting en operationalisering van intermediaire EU-moederondernemingen uit hoofde van artikel 21 ter CRD (EBA/Op/2022/12)

Veelgestelde vragen over de verplichte oprichting van een intermediaire EU-moederonderneming

Op grond van artikel 21 ter van Richtlijn 2013/36/EU moeten in de EU gevestigde banken en beleggingsondernemingen die een dochteronderneming zijn van een groep uit een derde land één intermediaire EU-moederonderneming oprichten. De verplichting geldt als de groep uit een derde land twee of meer in de EU gevestigde instellingen (banken en beleggingsondernemingen) bezit waarvan de gezamenlijke activa een totale waarde van ten minste € 40 miljard hebben, inclusief de activa van de bijkantoren in de EU van de groep uit een derde land.

In de meeste gevallen leidt de oprichting van een intermediaire EU-moederonderneming tot een vorm van herstructurering van de groep uit een derde land. Deze kan bijvoorbeeld uitmonden in een verandering in de zeggenschapsketen (die een vergunning via een procedure voor een gekwalificeerde deelneming vergt) of de oprichting van een nieuwe moederonderneming. Voor een financiële holding geldt na de herziening van de CRD (CRD V) een nieuwe goedkeuringseis (artikel 21 bis CRD). Voor een kredietinstelling of beleggingsonderneming gelden de overeenkomstige vergunningsprocedures van respectievelijk artikel 8 of 8 bis van CRD V, en artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2014/65/EU. Meer informatie hierover is te vinden op de [webpagina van ECB-Bankentoezicht over vergunningen](#).

In overeenstemming met artikel 21 ter, lid 2, van de CRD kunnen de bevoegde autoriteiten twee intermediaire EU-moederondernemingen toestaan als de oprichting van één enkele intermediaire EU-moederonderneming:

- niet in overeenstemming zou zijn met de verplichte scheiding van activiteiten die wordt opgelegd door de regels of door de toezichthoudende autoriteiten van het derde land waar de uiteindelijke moederonderneming van de groep uit een derde land haar hoofdkantoor heeft;
- de afwikkelbaarheid minder doeltreffend zou maken dan wanneer er twee intermediaire EU-moederondernemingen zouden zijn; dit volgens een beoordeling die is verricht door de bevoegde afwikkelingsautoriteit van de intermediaire EU-moederonderneming.

Onder toezicht staande instellingen die van deze vrijstelling gebruik willen maken, moeten contact opnemen met hun toezichthouder.

4.8.6 Overige officiële verzoeken om toestemming en kennisgevingen

GTM-v

CRD

Buiten de hierboven beschreven officiële verzoeken om toestemming en kennisgevingen schrijven de CRR en de CRD ook in enkele andere gevallen voor dat een aanvraag of kennisgeving van een SI een besluit of reactie van de ECB vereist. Daar komt bij dat officiële verzoeken om toestemming en kennisgevingen soms door het nationaal recht worden voorgeschreven. Deze vergen een besluit of een reactie van de ECB wanneer ze tot de taken van de ECB behoren en in dienst

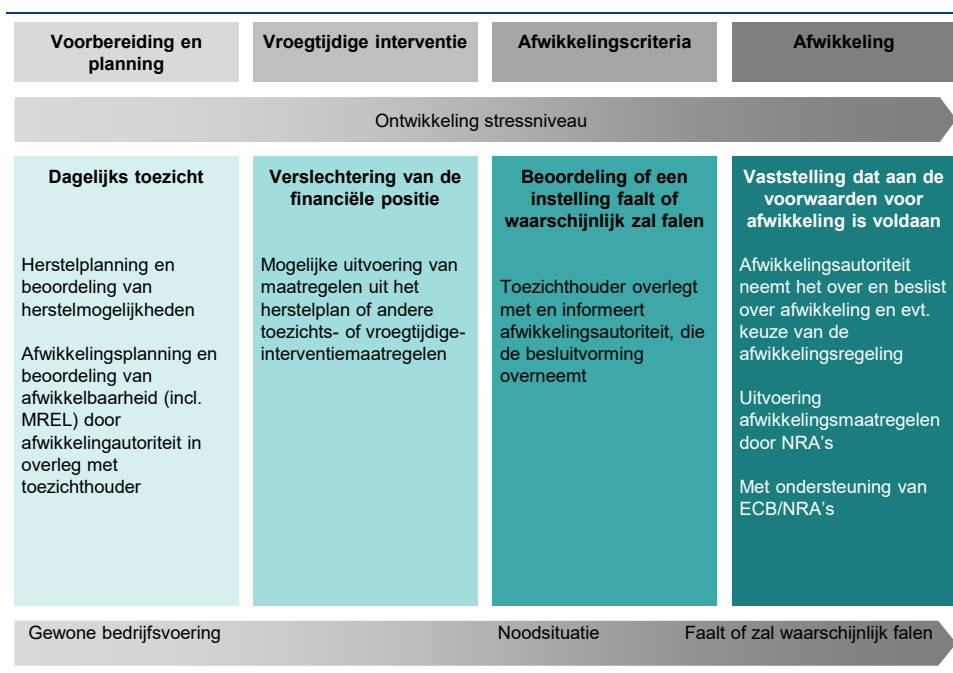
staan van een toezichtsfunctie krachtens het EU-recht. De JST's zijn doorgaans belast met de uitvoering van de gehele procedure.

Op verzoek van een SI beoordeelt het JST of het verzoek om toestemming betrekking heeft op de relevante wetgeving en of alle noodzakelijke informatie en documenten zijn bijgevoegd. Zo nodig wordt de instelling om nadere informatie gevraagd. Vervolgens beoordeelt het JST of aan de relevante criteria, die zijn vastgelegd in de CRR, de GTM-verordening, de GTM-kaderverordening en het nationaal recht, is voldaan. De horizontale en specialistische expertisefdelingen van de ECB bieden ondersteuning bij complexe gevallen. In het definitieve besluit kunnen aan de inwilliging van het verzoek om toestemming voorwaarden worden gesteld en/of verplichtingen worden verbonden.

4.9 Crisispreventie en -management

Het ECB-kader voor het voorkómen en beheersen van crises voorziet in tijdige en doeltreffende maatregelen en in een toereikende informatievoorziening voor, tijdens en na een crisis. Het kader maakt bovendien opportune besluitvorming in crisissituaties en tijdens de eventuele afwikkeling van bankgroepen mogelijk. Het kader voor crisismanagement bestaat uit verschillende fasen, afhankelijk van de specifieke situatie van de kredietinstelling. Het kader is breed van opzet en varieert van gedegen voorbereiding op crises bij het lopende toezicht tot betrokkenheid bij de besluitvorming over het faillissement van banken. De rol van de ECB bij de crisisbeheersing van LSI's wordt beschreven in paragraaf 5.4.

Figuur 16
Kader voor crisispreventie en -management

4.9.1 Verantwoordelijkheden van de JST's

De JST's zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding op en beheersing van crises in verschillende fasen. Ze werken daarbij nauw samen met de afdeling Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis. In hoeverre deze afdeling bij crisispreventie en -management wordt betrokken, hangt van de situatie van de SI af.

Het crisisteam van deze afdeling verleent gedurende het gehele proces deskundige ondersteuning aan de JST's en deelt onder andere zijn kennis over de in het toepasselijk juridisch kader vastgelegde processen, de vroege constatering van crisissituaties, de beoordeling en operationalisering van herstelplannen en de consultatie over onderwerpen die met afwikkeling verband houden. In de paragrafen hieronder worden de verschillende fasen van de crisispreventie en het crisismanagement beschreven.

4.9.2 Herstel en afwikkeling voorbereiden

Herstelplanning

Het behoort tot de taken van de ECB, die door de JST's worden uitgevoerd, om ervoor te zorgen dat, bij een normale bedrijfsvoering, elke SI gedetailleerde herstelplannen opstelt en deze ten minste eenmaal per jaar actualiseert. Die plannen bevatten maatregelen om de financiële positie van de instelling te herstellen na een aanzienlijke verslechtering van haar financiële situatie. De JST's analyseren en toetsen herstelplannen, met bijzondere aandacht voor de geloofwaardigheid en haalbaarheid van de beschikbare herstel mogelijkheden en de totale herstelcapaciteit. Indien de ECB van oordeel is dat een herstelplan wezenlijk tekortschiet, heeft ze het recht van een onder toezicht staande entiteit te verlangen dat die binnen het korte tijdsbestek van ten hoogste drie maanden een herzien herstelplan indient. Als het herziene herstelplan de door de ECB geconstateerde materiële tekortkomingen of belemmeringen niet wegneemt, mag de ECB van de instelling eisen dat deze er specifieke wijzigingen in doorvoert. Als de wijzigingen in het herstelplan onvoldoende zijn om de tekortkomingen of belemmeringen te verhelpen, kan de ECB de instelling vragen wijzigingen in haar bedrijfsmodel voor te stellen waardoor ze beter in staat zou zijn van een crisis te herstellen.

In het kader van het lopende toezicht bewaakt het JST voortdurend de financiële situatie van de onder toezicht staande entiteit door te controleren op een mogelijke verslechtering van de herstelindicatoren en een passende en tijdige activering van de escalatieprocedures bij de overgang van een normale naar een crisissituatie.

De afdeling Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis verleent de JST's deskundige ondersteuning bij de beoordeling van de herstelplannen en bij vervolgmaatregelen, bijvoorbeeld door richtsnoeren op te stellen over horizontale onderwerpen en benchmarks uit te voeren.

[GTM-verordening, de artikelen 3 tot en met 5, 9, 13, 16, 18 en 30](#)

[BRRD, de artikelen 5 tot en met 9, 10 tot en met 18, 27 tot en met 30 en 32](#)

[CRD, artikel 74 en 104](#)

[EBA-richtsnoeren inzake triggers voor het gebruik van vroegtijdige interventie maatregelen \(EBA/GL/2015/03\)](#)

[EBA-richtsnoeren ter specificatie van de voorwaarden voor de financiële steun binnen de groep \(EBA/GL/2015/17\)](#)

[Memorandum van overeenkomst tussen de SRB en de ECB inzake samenwerking en informatie-uitwisseling](#)

Raadplegingen over afwikkeling

De ECB wordt jaarlijks formeel geraadpleegd over de conceptafwikkelingsplannen en afwikkelbaarheidsbeoordelingen van gemeenschappelijke afwikkelingsraad (Single Resolution Board – SRB). De JST's voeren de relevante beoordelingen uit met deskundige ondersteuning van de afdeling Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis. De JST's delen ook de voor de afwikkelingsplannen en de beoordelingen van de afwikkelbaarheid benodigde informatie met de SRB, overeenkomstig het MoU tussen de ECB en de SRB. Ook vinden er informele uitwisselingen tussen de ECB en de SRB plaats, bijvoorbeeld binnen de afwikkelingscolleges, waarin de ECB eveneens zitting heeft. Daarnaast wordt de ECB door de SRB geraadpleegd over de bijdragen aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds die SI's vooraf moeten betalen. Zodra het streefbedrag van het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds van ten minste 1% van de gedekte deposito's van alle kredietinstellingen in de deelnemende lidstaten is bereikt, hoeft deze raadpleging niet langer jaarlijks plaats te vinden, maar alleen als aanvullende ex-antebijdragen moeten worden geïnd. De beoordeling door de JST's vormt de basis voor het antwoord van de ECB op de officiële raadpleging.

4.9.3 Vaststelling van een verslechtering van de financiële positie

Verslechtering van de financiële positie

Wanneer er een verslechtering van de financiële positie wordt vastgesteld, reageert het JST daarop door de passende toezichtsmaatregelen te bepalen en de toezichtswerkzaamheden bij de instelling te intensiveren (het voert nadere, gerichte analyses uit, geeft opdracht tot inspecties ter plaatse, doet meer verzoeken om informatie en data enzovoort). Vooral wanneer het JST de financiële situatie van een onder toezicht staande instelling in korte tijd of in een geleidelijke maar duidelijke ontwikkeling materieel ziet verslechteren, wordt de samenwerking tussen het JST en het crisisteam geïntensiveerd. De NBA's zijn hier via het JST bij betrokken.

Met inachtneming van het toepasselijk recht en toepasselijke interinstitutionele regelingen, zoals het MoU tussen de ECB en de SRB, informeert de ECB de SRB over de materiële verslechtering van de financiële positie van de betreffende onder toezicht staande entiteit/bankgroep en wisselt zij standpunten en kennis uit met de SRB en de interne afwikkelingsteams.

Voor het bijeenbrengen van minimale, voor crisissituaties relevante informatie over de liquiditeit kan een speciale liquiditeitsmonitoringtemplate worden gebruikt. De template wordt sinds september 2023 wekelijks door de onder toezicht staande entiteiten aan de ECB verstrekt. Naast deze template voor toezichtsdoeleinden hebben de ECB en de SRB ook een gezamenlijke liquiditeitstemplate ontwikkeld dat in oktober 2023 voor het eerst bij instellingen is getest. De gezamenlijke template is nagenoeg identiek aan de liquiditeitstemplate voor toezichtdoeleinden en komt daarvoor in de plaats als de tests succesvol zijn.

BRRD, artikel 27

SRMR, artikel 13 en 20

Memorandum van overeenkomst tussen de SRB en de ECB inzake samenwerking en informatie-uitwisseling

Noodzaak tot vroegtijdige interventie

Als de JST's van oordeel zijn dat de financiële situatie verder verslechtert, zijn de voorwaarden die vroegtijdige interventie rechtvaardigen van toepassing en worden vroegtijdige-interventiemaatregelen overwogen. De samenwerking en informatie-uitwisseling tussen het JST en de afdeling Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis wordt dan geïntensiveerd. De samenwerking met de SRB wordt opgeschaald in overeenstemming met het memorandum van overeenkomst. Het JST werkt nauw samen met de afdeling Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis om het interne afwikkelingsteam te voorzien van alle informatie die het team nodig acht om het afwikkelingsplan te actualiseren en de eventuele afwikkeling van de instelling voor te bereiden. Als het een onder toezicht staande instelling betreft met vestigingen in niet tot het eurogebied behorende lidstaten of derde landen, wordt er gezorgd voor uitwisseling met toezichtscolleges of worden vergelijkbare regelingen getroffen.

Redenen om te constateren dat een instelling faalt of waarschijnlijk zal falen

Indien het JST van oordeel is dat de instelling in ernstige moeilijkheden verkeert of dat er redenen zijn om aan te nemen dat een instelling faalt of waarschijnlijk zal falen, stellen het JST en de afdeling Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis voor om een instellingsspecifieke crisismanagementgroep op te richten die de coördinatie en besluitvorming voor haar rekening neemt. De crisismanagementgroep wordt bijeengeroepen door de voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht van de ECB. De ECB raadpleegt van tevoren de SRB wanneer zij het nodig acht het (waarschijnlijke) falen van een instelling vast te stellen.

De afstemming met de autoriteiten van de lidstaat van ontvangst wordt geregeld via uitwisseling met het toezichtscollege of vergelijkbare regelingen. Indien de ECB constateert dat een onder toezicht staande entiteit faalt of waarschijnlijk zal falen, stelt ze de SRB daarvan meteen in kennis. Ook de betrokken bevoegde autoriteiten en afwikkelingsautoriteiten in de lidstaat van ontvangst, bevoegde ministeries, centrale banken en depositogarantiestelsels worden zo snel mogelijk geïnformeerd, in overeenstemming met het rechtskader.

In het geval van een systeemcrisis wordt er op hoog niveau een monitorgroep opgezet om liquiditeits- en solvabiliteitsproblemen te identificeren en te monitoren die zich tegelijkertijd bij meerdere SI's en LSI's zouden kunnen voordoen.

Afwikkeling

De belangrijkste besluiten bij een afwikkeling worden genomen door de afwikkelingsautoriteiten, d.w.z. de SRB en de nationale afwikkelingsautoriteiten. De ECB, d.w.z. de JST's en de afdeling Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis, vervult hierbij een voornamelijk adviserende rol. Wanneer eenmaal is vastgesteld dat een instelling faalt of waarschijnlijk zal falen, verzorgt de afdeling Bedrijfsmodellen,

Kapitaal & Crisis binnen het Europees banktoezicht de coördinatie van het advies aan de SRB/nationale afwikkelingsautoriteiten gedurende de afwikkelingsfase, alsook van de noodzakelijke vervolgmaatregelen, zoals de vergunning voor een overbruggingsbank en de eventuele intrekking van de vergunning van de rest van de instelling. Het JST kan aanvullend advies geven over de eventuele gevolgen van de verschillende afwikkelingsmogelijkheden voor het bedrijfsmodel. De afdeling Bedrijfsmodellen, Kapitaal & Crisis coördineert de interactie met de SRB en de nationale afwikkelingsautoriteiten.

4.10 Toezichtsmaatregelen, handhavingsmaatregelen en sancties

GTM-kaderverordening, artikel 124

Voor de uitvoering van de haar krachtens de GTM-verordening opgedragen taken beschikt de ECB over een breed scala aan toezichtsinstrumenten voor de aanpak van kwesties die bij het toezicht op de onder toezicht staande entiteiten aan het licht zijn gekomen. Tot dit toezichtsinstrumentarium behoren de volgende maatregelen, waarvan de ECB er een of meer kan nemen om problemen aan te pakken:

1. toezichtsmaatregelen vaststellen;
2. rechtstreeks handhavingsmaatregelen opleggen of eisen dat de nationale bevoegde autoriteiten hun nationale handhavingsbevoegdheden gebruiken;
3. administratieve boetes opleggen of de NBA's verzoeken een sanctieprocedure te beginnen.

Al deze maatregelen, die uiteenlopende doelen dienen, zijn met elkaar te verenigen en kunnen, afhankelijk van de omstandigheden van het geval, gelijktijdig of opeenvolgend worden toegepast.

4.10.1 Toezichtsmaatregelen

GTM-verordening, artikel 9, lid 1, en artikel 16

CRD, artikel 64

De ECB is bevoegd om, onverminderd de overige aan haar toegekende bevoegdheden, van SI's, financiële holdings of gemengde financiële holdings in deelnemende lidstaten en belangrijke bijkantoren van instellingen uit niet-deelnemende lidstaten te eisen dat ze vroegtijdig de noodzakelijke maatregelen nemen als: (i) een inbreuk op de prudentiële vereisten heeft plaatsgevonden; (ii) de ECB beschikt over bewijs dat een dergelijke inbreuk binnen de komende twaalf maanden zal plaatsvinden; of (iii) de door de instelling ingevoerde regelingen, strategieën, governance, cultuur, processen en mechanismen alsmede het eigen vermogen en de liquiditeit die door haar worden aangehouden geen solide beheer en dekking van haar risico's waarborgen.

In de GTM-verordening is een niet uitputtende lijst opgenomen met toezichtsmaatregelen die de ECB in dit verband zou kunnen nemen. Op grond van haar bevoegdheden krachtens het nationaal recht en ander direct toepasselijk EU-

recht, in het bijzonder EU-verordeningen, kan de ECB ook andere maatregelen nemen.

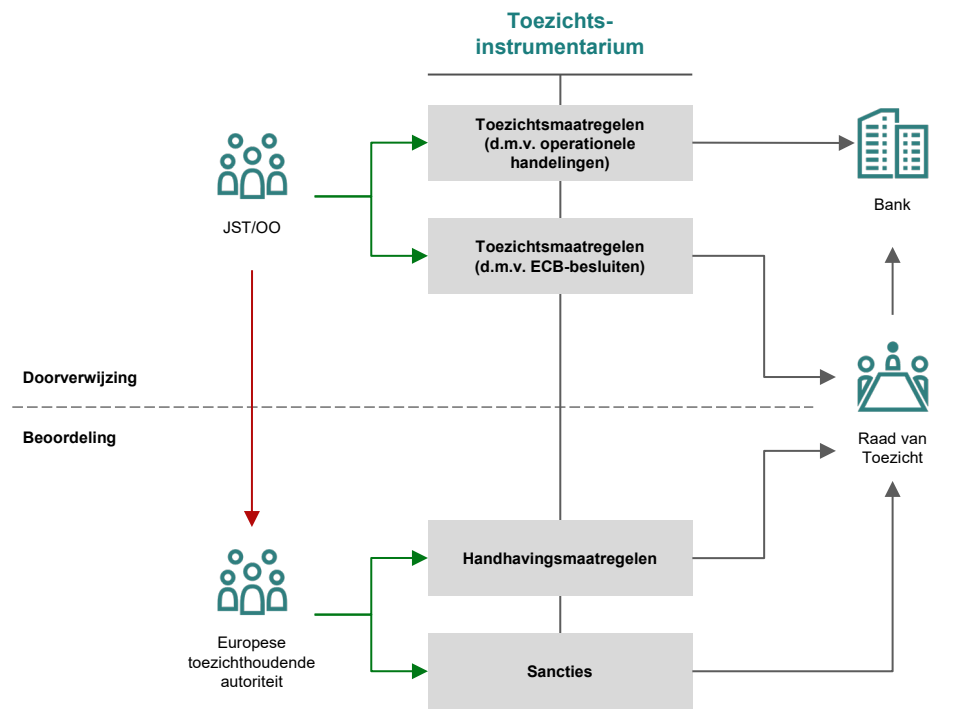
Het doel van toezichtsmaatregelen is dat onder toezicht staande entiteiten in een vroeg stadium de nodige maatregelen nemen om eventuele niet-naleving van de prudentiële vereisten of het risico daarvan aan te pakken. Deze maatregelen kunnen de vorm aannemen van ECB-besluiten (vastgesteld door de Raad van Toezicht/de Raad van Bestuur op voorstel van de betrokken organisatieonderdelen van de ECB) of van operationele handelingen (die door de betrokken organisatieonderdelen van de ECB buiten de formele besluitvormingsprocedure worden vastgesteld). Welke toezichtsmaatregelen eventueel moeten worden genomen wordt bepaald en beoordeeld door de JST's die rechtstreeks toezicht houden op hun instellingen en/of de organisatieonderdelen van de ECB die belast zijn met specifieke toezichtsprocessen. Daarbij houden ze rekening met de effectiviteit van de maatregelen (d.w.z. de mate van probleembewustzijn, de capaciteiten en de betrouwbaarheid van de leidinggevende organen en andere betrokken medewerkers) en met hun evenredigheid en stellen ze de meest geschikte maatregel(en) voor om, binnen een redelijk tijdsbestek, de veiligheid en soliditeit van de onder toezicht staande entiteit te waarborgen. Toezichtsmaatregelen zijn bijvoorbeeld verzoeken aan de onder toezicht staande entiteiten om aanvullend eigen vermogen aan te houden; een plan te presenteren om opnieuw aan de toezichtsvereisten te voldoen; de governanceregelingen, -processen en -strategieën te versterken; een specifiek voorzieningenbeleid of specifieke eigenvermogenvereisten voor de activa toe te passen; de variabele beloning te beperken; de nettowinsten te gebruiken om het eigen vermogen te versterken; uitkeringen aan aandeelhouders of houders van aanvullend-tier 1-instrumenten te beperken of te verbieden; beperkingen of limieten te stellen aan de bedrijfsactiviteiten of het netwerk van instellingen; of activiteiten die buitensporige risico's voor de algehele soliditeit van een instelling inhouden, af te stoten. De JST's en/of andere organisatieonderdelen van de ECB selecteren ook de instrumenten waarmee de desbetreffende toezichtsmaatregelen (d.w.z. operationele handeling of formeel ECB-besluit) moeten worden uitgevoerd.

Als onder toezicht staande entiteiten niet tijdig de nodige maatregelen nemen en de situatie die de interventie van de toezichthouder rechtvaardigde, voortduurt, worden er verdere toezichtsmaatregelen genomen.

In elk geval geldt dat, wanneer de feiten ook aanleiding geven tot de uitoefening van handhavings- of sanctiebevoegdheden, de respectieve processen parallel kunnen lopen.

Figuur 17

Taakverdeling tussen de afdeling Handhaving & sancties en de JST's

4.10.2 Handhavingsmaatregelen

GTM-verordening, artikel 9

GTM-kaderverordening, de artikelen 25 tot en met 35 en 129

Verordening van de Raad met betrekking tot de bevoegdheid van de ECB om sancties op te leggen (EG/2532/98)

Handhavingsmaatregelen hebben tot doel onder toezicht staande entiteiten te dwingen te voldoen aan de prudentiële vereisten die zijn vastgelegd in regelgeving, een nationale wet ter omzetting van een EU-richtlijn of een besluit. Wanneer toezichtbesluiten rechtstreeks tot individuele personen zijn gericht, kunnen de desbetreffende handhavingsmaatregelen ook worden opgelegd aan die individuele personen.

4.10.3 Handhavingsmaatregelen die de ECB direct ter beschikking staan

Dwangsommen

De handhavingsmaatregelen die de ECB direct ter beschikking staan, zijn de zogeheten dwangsommen (periodic penalty payments). Dwangsommen zijn niet bedoeld als straf van de onder toezicht staande persoon. Ze worden opgelegd terwijl een inbreuk op een ECB-besluit of -verordening gaande is, met als doel de betrokken onder toezicht staande persoon te dwingen de opgelegde verplichtingen na te komen.

Er kunnen dwangsommen worden opgelegd aan SI's maar ook LSI's, als het een besluit of verordening van de ECB betreft waarbij aan LSI's verplichtingen ten opzichte van de ECB worden opgelegd. Dwangsommen moeten doeltreffend en evenredig zijn. Het totaalbedrag dat een onder toezicht staande entiteit eventueel verplicht kan worden te betalen in de vorm van een dwangsom, is gebaseerd op het aantal dagen dat verstrijkt totdat deze entiteit het relevante ECB-besluit of de ECB-verordening weer volledig naleeft. Dwangsommen kunnen worden opgelegd voor een periode van ten hoogste zes maanden vanaf de in het desbetreffende besluit of de desbetreffende verordening vastgestelde datum. De bovengrens voor dwangsommen is 5% van de gemiddelde dagomzet van de onder toezicht staande entiteit voor elke dag dat de inbreuk voortduurt.

Publicatie

Door de ECB opgelegde dwangsommen worden gepubliceerd op de website van ECB-Bankentoezicht. De publicatie kan echter geanonimiseerd of uitgesteld worden indien i) de publicatie de stabiliteit van de financiële markten of een lopend strafrechtelijk onderzoek in gevaar zou brengen, of ii) de publicatie, voor zover kan worden vastgesteld, onevenredige schade zou toebrengen aan de betrokken persoon.

Andere instrumenten die de ECB direct ter beschikking staan

Conform het toepasselijk juridisch kader heeft de ECB, uitsluitend ten behoeve van de uitvoering van haar taken, alle bevoegdheden en verplichtingen die ook de NBA's op grond van het toepasselijk EU-recht hebben. Met name is de ECB gerechtigd om, in het geval van langdurige niet-naleving van toepasselijk EU-recht, direct maatregelen te nemen die op grond van toepasselijk EU-recht ook ter beschikking staan aan de NBA's en die in het nationaal recht dat de relevante EU-richtlijnen omzet, als handhavingsmaatregelen worden beschouwd. De CRD is een van de belangrijkste bronnen van handhavingsmaatregelen uit het toepasselijke EU-recht. Een administratief verbod (cease-and-desist order) kan, afhankelijk van de omzetting van de CRD, bijvoorbeeld ook tot deze categorie worden gerekend.

Handhavingsmaatregelen die de ECB indirect ter beschikking staan

Voor zover dit voor haar taakuitoefening nodig is, mag de ECB NBA's instrueren gebruik te maken van de handhavingsbevoegdheden die hun toekomen krachtens het nationaal recht anders dan de wetgeving ter omzetting van de toepasselijke EU-richtlijnen, en overeenkomstig de in het nationaal recht vastgestelde voorwaarden, in gevallen waarin de GTM-verordening deze bevoegdheden niet aan de ECB verleent.

4.10.4 Sancties

GTM-verordening, artikel 9 en 18

GTM-kaderverordening, de artikelen 120 tot en met 137

Verordening van de Raad met betrekking tot de bevoegdheid van de ECB om sancties op te leggen (EG/2532/98)

Sancties zijn bedoeld om onder toezicht staande entiteiten te straffen voor het niet voldoen aan prudentiële vereisten en om toekomstige schendingen door de onder toezicht staande entiteit, haar bestuurders en het gehele bankwezen te ontmoedigen. Sanctieprocedures kunnen niet alleen worden ingeleid zolang de inbreuk gaande is, maar ook nadat die niet langer van toepassing is, mits de verjaringstermijn voor het opleggen van sancties niet is verstreken. De ECB is krachtens artikel 18 van de GTM-verordening bevoegd tot het opleggen van administratieve boetes.

Verdeling van sanctiebevoegdheden tussen de ECB en de NBA's

De ECB kan geldboetes opleggen aan SI's die inbreuk maken op direct toepasselijk EU-recht, waaronder ECB-besluiten en -verordeningen. De ECB kan voorts sancties opleggen aan LSI's voor inbreuken op ECB-verordeningen of -besluiten en deze instellingen verplichtingen jegens de ECB opleggen.

Ten aanzien van SI's kan de ECB de NBA vragen de toepasselijke procedure te beginnen in geval van door natuurlijke personen gepleegde inbreuken op nationale wetgeving ter omzetting van EU-richtlijnen, of wanneer een niet-financiële straf moet worden opgelegd. De NBA dient de procedure uit te voeren en te besluiten welke sanctie moet worden opgelegd, overeenkomstig het toepasselijk nationaal recht.

Onafhankelijke onderzoekseenheid

Om naleving van op deze regels gebaseerde prudentiële regels en besluiten te waarborgen heeft de ECB een onafhankelijke onderzoekseenheid (Investigatory Unit – IU) opgericht waarvan de taken onder de bevoegdheid van de afdeling Handhaving & Sancties vallen.

De IU heeft tot taak vermeende schendingen van direct toepasselijk EU-recht, waaronder begrepen toezichtbesluiten en verordeningen van de ECB, door SI's te onderzoeken.

De IU voert onderzoek uit, zorgt ervoor dat SI's gehoord worden en stelt, wanneer ze van mening is dat er een administratieve boete moet worden opgelegd, voor de Raad van Toezicht een voorstel op voor een volledig ontwerpbesluit.

Indien op nationaal niveau sanctiemaatregelen moeten worden genomen (d.w.z. bij schendingen van nationale wetgeving ter omzetting van EU-richtlijnen, schendingen door natuurlijke personen, of wanneer een er niet-financiële straf moet worden opgelegd), stelt de IU een voorstel op voor een volledig ECB-ontwerpbesluit waarin de NBA wordt verzocht een procedure te starten.

Onderzoek

Als een vermeende schending naar de IU wordt verwezen, mag deze een onderzoek instellen. Daartoe mag zij de bevoegdheden uitoefenen die op grond van de GTM-verordening aan de ECB zijn toegekend, bijvoorbeeld de bevoegdheid om documenten op te vragen, relevante boeken en administraties te bestuderen, om toelichting te vragen, personen te bevragen en inspecties ter plaatse te houden. Verder mag de IU de NBA's instrueren om gebruik te maken van hun onderzoeksbevoegdheden uit hoofde van het toepasselijke nationale recht.

Op grond van de beschikbare aanwijzingen beoordeelt de IU of er een redelijk vermoeden van mogelijke schendingen bestaat. De IU sluit het dossier als ze tot de conclusie komt dat er geen sprake is van een schending of als er onvoldoende aanwijzingen zijn.

Hoorzittingen

Na afronding van het onderzoek kan de IU een sanctieprocedure instellen door een verklaring van bezwaren te richten aan de onder toezicht staande entiteit. Die krijgt de gelegenheid commentaar te geven op de feiten, de door de IU aangevoerde bezwaren en het beoogde boetebedrag. De IU kan de onder toezicht staande entiteit tevens uitnodigen voor een hoorzitting.

Door de ECB vastgestelde sancties

De ECB kan geldboetes opleggen van maximaal tweemaal het bedrag dat als gevolg van de overtreding aan winst is geboekt of aan verlies is afgewend, of maximaal 10% van de totale jaaronzet van de onder toezicht staande entiteit in het voorafgaande boekjaar.

Bij het vaststellen van de hoogte van de boete volgt de ECB haar gids inzake de methode voor de bepaling van administratieve geldboetes [Guide to the method of setting administrative pecuniary penalties](#). De opgelegde straffen moeten doeltreffend en evenredig zijn en ontmoedigend werken.

Publicatie

Door de ECB opgelegde administratieve boetes worden gepubliceerd op de website van ECB-Bankentoezicht. De publicatie kan echter geanonimiseerd of uitgesteld worden indien (i) de publicatie de stabiliteit van de financiële markten of een lopend strafrechtelijk onderzoek in gevaar zou brengen, en (ii) de publicatie, voor zover kan worden vastgesteld, onevenredige schade zou toebrengen aan de betrokken persoon.

4.10.5 Meldingssysteem voor schendingen

GTM-verordening, artikel 23

GTM-kaderverordening, de artikelen 36 tot en met 38

De ECB heeft een systeem opgezet voor het melden van schendingen (klokkenluidersmechanisme) waarmee iedereen die, te goeder trouw, redelijke grond heeft om aan te nemen dat een schending van het toepasselijke EU-recht is gepleegd door een onder toezicht staande entiteit of een bevoegde autoriteit, deze bij de ECB kan melden. De melding wordt als beschermde melding behandeld, wat wil zeggen dat alle persoonsgegevens van zowel de melder als de beschuldigde worden beschermd overeenkomstig de toepasselijke normen voor vertrouwelijkheid en gegevensbescherming die zijn vastgelegd in Verordening (EG) Nr. 45/2001. De identiteit van een persoon die een beschermde melding heeft gedaan, wordt zonder diens uitdrukkelijke toestemming niet openbaar gemaakt, tenzij op gerechtelijk bevel in het kader van nader onderzoek of de daaropvolgende rechtsgang.

Melding maken van een schending

Het Europees banktoezicht kent verschillende manieren waarop een klokkenluider een melding kan insturen:

1. Eén methode is via een [webformulier](#) op de website van ECB-Banktoezicht, dat de melding direct naar de afdeling Handhaving & Sancties stuurt. Behalve via dit speciale kanaal kunnen vermeende schendingen ook op andere manieren bij de ECB worden gemeld (bijvoorbeeld in een brief).
2. De NBA's beschikken eveneens over mechanismen voor de ontvangst van klokkenluidersmeldingen van vermeende schendingen.

De ECB is verantwoordelijk voor de meldingen over SI's met betrekking tot vermeende schendingen van toepasselijk EU-recht of nationaal recht ter omzetting van EU-richtlijnen in verband met aan de ECB toevertrouwde toezichtstaken. Met betrekking tot LSI's is de ECB verantwoordelijk voor de meldingen van vermeende schendingen van verordeningen of besluiten van de ECB, doch alleen voor zover die aan deze instellingen verplichtingen jegens de ECB opleggen.

De NBA's zijn verantwoordelijk voor meldingen van vermeende schendingen door LSI's, met uitzondering van schendingen van ECB-verordeningen en -besluiten die aan deze instellingen verplichtingen jegens de ECB opleggen.

De ECB en de NBA's sturen elkaar de ontvangen meldingen toe, overeenkomstig hun bevoegdheden. Daarbij wordt de identiteit van de melder geheim gehouden, tenzij die uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven zijn of haar identiteit bekend te maken. De ECB wisselt ook informatie uit met de NBA's over de uitkomsten van de vervolgrapporten die naar de NBA's worden gestuurd of van de NBA's worden ontvangen.

Beoordeling van de melding en vervolgmaatregelen

De afdeling Handhaving & Sancties beoordeelt de meldingen die binnen de bevoegdheden van de ECB vallen en stuurt de informatie uit de melding zo nodig door naar de betrokken JST's of andere relevante organisatieonderdelen van de ECB voor vervolgmaatregelen. Meldingen van schendingen vallen onder de bevoegdheden van de ECB, en worden daarom beoordeeld door de ECB, als ze (i) betrekking hebben op een NBA, de ECB of een onder toezicht staande entiteit en (ii) verwijzen naar een vermeende schending van toepasselijk EU-recht of nationaal recht tot omzetting van EU-richtlijnen.

4.10.6 Strafbare feiten

GTM-kaderverordening, artikel 136
Besluit van de ECB inzake de openbaarmaking van vertrouwelijke informatie binnen het kader van strafrechtelijke onderzoeken (ECB/2016/19)

Indien de ECB, bij de uitoefening van haar taken krachtens de GTM-verordening, reden heeft om te vermoeden dat er een strafbaar feit is gepleegd, moet ze de betreffende NBA verzoeken de zaak voor te leggen aan de bevoegde autoriteiten ten behoeve van onderzoek en mogelijk strafrechtelijke vervolging.

4.11 Beoordeling van de aanvaardbaarheid en controle van institutionele protectiestelsels

GTM-verordening, artikel 6, lid 1 en lid 5, onder c)

CRR, artikel 113, lid 7

ECB-Richtsnoer tot vaststelling van de beginselen voor de coördinatie van de beoordeling en de controle van IPS's die belangrijke en minder belangrijke instellingen omvatten (ECB/2016/37)

Gids van de ECB inzake de benadering ten aanzien van de erkenning van institutionele protectiestelsels voor prudentiële doeleinden

Een institutioneel protectiestelsel (IPS) wordt in de CRR gedefinieerd als een contractuele of wettelijke aansprakelijkheidsregeling waardoor de deelnemende instellingen beschermd worden en waardoor met name hun liquiditeit en solventie beschermd worden om faillissement zo nodig te voorkomen. De bevoegde autoriteiten kunnen, overeenkomstig de in de CRR vastgelegde voorwaarden, aan lidinstellingen van een IPS ontheffing van bepaalde prudentiële vereisten verlenen of bepaalde derogaties toestaan conform de [Gids van de ECB inzake de benadering ten aanzien van de erkenning van institutionele protectiestelsels voor prudentiële doeleinden van de ECB](#). Op grond van de CRR kan de bevoegde autoriteit kredietinstellingen toestemming verlenen om een risicogewicht van 0% toe te kennen aan blootstellingen aan andere tegenpartijen die lid zijn van hetzelfde IPS, behalve aan posities die aanleiding geven tot tier 1-kernkapitaal, aanvullend-tier 1- of tier 2-bestanddelen. Dit is de belangrijkste bepaling ten aanzien van de aanvaardbaarheid van een IPS voor prudentieeltoezichtsdoeleinden. De meest gebruikte criteria voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van een IPS worden uitgewerkt in de hierboven genoemde ECB-gids.

Het komt voor dat zowel SI's als LSI's, die onder toezicht staan van respectievelijk de ECB en de NBA's, lid zijn van hetzelfde IPS. Bij een verzoek tot preferentiële behandeling van een nieuw IPS dat bestaat uit SI's en LSI's moeten de ECB en de desbetreffende NBA samen beoordelen of het IPS daarvoor krachtens de CRR in aanmerking komt, en dus of de daarmee samenhangende toestemmingen en ontheffingen door de desbetreffende bevoegde autoriteit aan individuele leden van het IPS kunnen worden verleend. Om zeker te stellen dat de criteria voor de

aanvaardbaarheidsbeoordeling en de daarmee samenhangende verlening van ontheffingen consistent worden toegepast binnen het Europees banktoezicht/de betrokken onder toezicht staande entiteiten, dienen de ECB en de NBA's die verantwoordelijk zijn voor het directe toezicht op de lidinstellingen van het IPS, hun controlewerkzaamheden te coördineren. Deze procedure is verder uitgewerkt in de bovengenoemde ECB-gids.

5 Toezicht op minder belangrijke instellingen

Zoals bepaald in de GTM-verordening is de ECB verantwoordelijk voor de effectieve en consistente tenuitvoerlegging van het single rulebook en van het beleid van de Europese Unie inzake het prudentieel toezicht op alle instellingen in alle betrokken lidstaten.

De te volgen praktische regelingen en het kader van de samenwerking binnen het SSM die door de GTM-verordening is ingesteld wordt uitgewerkt in de GTM-kaderverordening, die de taakverdeling tussen de ECB en de nationale bevoegde autoriteiten (NBA's) voor het toezicht op instellingen regelt.

De ECB is belast met het directe toezicht op belangrijke instellingen (significant institutions – SI's). De NBA's blijven volledig verantwoordelijk voor het directe toezicht op de minder belangrijke instellingen (less significant institutions – LSI's), in nauwe samenwerking met de ECB, die verantwoordelijk is voor het oversight (overkoepelende toezicht) op de LSI's.

Bij de uitoefening van haar toezichtsmandaat waarborgt de ECB dat de toezichtsactiviteiten van de NBA's aan hoge toezichtsnormen voldoen en een gelijk speelveld bevorderen. Daarbij volgt de ECB het evenredigheidsbeginsel, dat zich vertaalt in oversightactiviteiten die worden uitgevoerd conform het risicoprofiel van elke LSI en rekening houdend met de mogelijke gevolgen voor de financiële stabiliteit.

5.1 Oversightwerkzaamheden

[GTM-verordening, artikel 6](#)

[GTM-kaderverordening, deel VII](#)

[GTM-kaderverordening, de artikelen 19 tot en met 21, artikel 31, lid 1, artikel 43, lid 4, en de artikelen 52, 99, 100, 103 en 135](#)

[Verordening \(EU\) nr. 806/2014, artikel 30, leden 2 en 7, en artikel 34, lid 1](#)

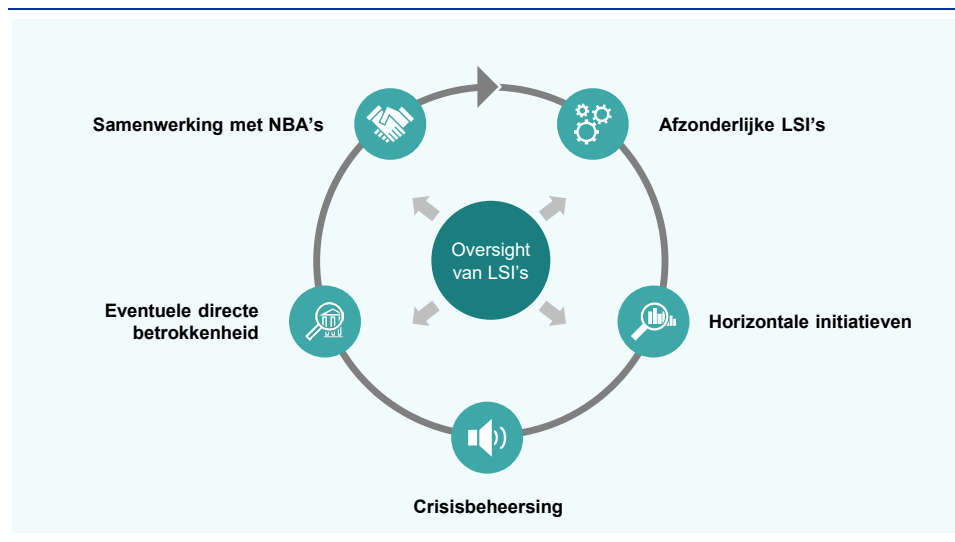
Om in heel het SSM een hoog toezichtsniveau te waarborgen beschikt de ECB over een breed scala aan instrumenten voor de uitoefening van haar oversightfunctie. Daarbij gaat het om:

1. permanente samenwerking en regelmatige interactie tussen de ECB en de NBA's op technisch en managementniveau (paragraaf 5.1.1);
2. het oversight op individuele LSI's en LSI-groepen/-sectoren (paragraaf 5.1.2);
3. de analyse van relevante toezichtsonderwerpen in alle rechtsgebieden (paragraaf 5.1.3).

Uiteindelijk zijn de oversightwerkzaamheden bedoeld om de consistente uitvoering van hoge toezichtsnormen te bevorderen, conform de doelstellingen van de GTM-verordening.

Figuur 18

Werkzaamheden van het directoraat-generaal Gespecialiseerde Instellingen en LSI's t.b.v. het oversight op LSI's

5.1.1 Samenwerking met de NBA's

Een voortdurende, open samenwerking tussen de ECB en de NBA's is essentieel voor een effectief en efficiënt toezicht op LSI's.

Een belangrijk element in het oversight op LSI's zijn de reguliere contacten tussen de ECB en de NBA's. Deze kunnen verschillende vormen en verschillende frequenties hebben, afhankelijk van de specifieke behoeften. Het meest frequent zijn de technische bijeenkomsten en vergaderingen van het middenkader die zowel online als offline worden gehouden. Ook worden er regelmatig workshops en conferenties voor het senior management georganiseerd. Beide kunnen multilateraal zijn, d.w.z. dat alle NBA's erbij zijn betrokken. Een voorbeeld van multilaterale bijeenkomsten zijn netwerkvergaderingen van het senior management, waar vertegenwoordigers van de ECB en alle NBA's elkaar ontmoeten, onderwerpen rond het toezicht op LSI's bespreken en daar afspraken over maken.

Andere manieren om de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de NBA's en de ECB te bevorderen zijn bijvoorbeeld gezamenlijke toezichtsactiviteiten en het uitwisselen van personeel. Een effectieve en efficiënte uitwisseling van informatie en data over de werkzaamheden van de NBA's met betrekking tot het toezicht op LSI's stelt de ECB bovendien in staat good practices te verzamelen en te delen.

5.1.2 Individueel oversight en het evenredigheidsbeginsel

[GTM-verordening, artikel 6, artikel 12, lid 1, en artikel 31, lid 2](#)

[GTM-kaderverordening, de artikelen 96 tot en met 98](#)

[ECB-Richtsnoer tot vaststelling van de beginselen voor de coördinatie van de beoordeling en de controle van institutionele protectiestelsels die belangrijke en minder belangrijke instellingen omvatten \(ECB/2016/37\)](#)

[ECB-Richtsnoer betreffende de benadering voor de erkenning van institutionele protectiestelsels \(ECB/2016/38\)](#)

De ECB verricht uiteenlopende werkzaamheden om de situatie bij afzonderlijke LSI's te analyseren. Dit laat de verantwoordelijkheid van de NBA's voor het directe toezicht op de LSI's onverlet. Deze werkzaamheden hebben veel baat bij specifieke en speciaal ontworpen data-tools en doorlopend overleg met de NBA's. Een typisch voorbeeld van de officiële communicatie tussen de ECB en de NBA's over LSI-onderwerpen zijn de meldingen van de NBA's. Meldingen zijn schriftelijke documenten en/of templates die de NBA's naar de ECB sturen. De ECB ontvangt en beoordeelt deze meldingen (Kader 2) en maakt haar mening kenbaar in overeenstemming met de GTM-verordening en de GTM-Kaderverordening. Doel hiervan is de visie van de ECB te geven op de wijze waarop de betreffende NBA een bepaalde zaak zou kunnen of moeten behandelen.

Het proportionaliteitsbeginsel is leidend bij het oversight, wat betekent dat individuele LSI's worden geprioriteerd op basis van hun risicoprofiel en hun relevantie. De intensiteit van de instellingsspecifieke en sectorale oversightwerkzaamheden en de daaraan toegewezen middelen worden daarop afgestemd. Prioritering gebeurt op basis van een op risico gebaseerde methodologie die LSI's en LSI-sectoren classificeert naar hun risicograad en/of systeemrelevantie, zoals uiteengezet in Kader 1.

[GTM-kaderverordening delen IV en VII](#)

[GTM-verordening artikel 6](#)

[Verordening van de ECB betreffende rapportage van financiële toezichtsinformatie \(ECB/2015/13\)](#)

De betrokkenheid van de ECB bij het oversight op afzonderlijke LSI's kan intensiever worden als de financiële situatie van de instelling verslechtert. Daarbij valt te denken aan crisissituaties (paragraaf 5.1.4) of de directe overname van het toezicht door de ECB (paragraaf 5.1.5).

Kader 1

Classificatie van de LSI's

Zoals gezegd wordt de oversightfunctie van de ECB onder meer gestuurd door het evenredigheidsbeginsel. De intensiteit van het toezicht hangt af van het aan elke instelling toegekende prioriteitsniveau, het risiconiveau en de systeemrelevantie voor en binnen het SSM. Een LSI krijgt een prioriteitsniveau toegekend op grond van het classificatiekader, waarbij twee factoren leidend zijn: (i) de mogelijke effecten van het falen van de LSI op de stabiliteit van het financiële stelsel in eigen land of het gehele eurogebied en (ii) het intrinsieke risiconiveau van de instelling. De ECB voert de effectbeoordeling jaarlijks uit en beoordeelt voor elke instelling verschillende indicatoren, zoals omvang, belang voor de lokale economie, grensoverschrijdende activiteiten en het bedrijfsmodel. LSI's met de grootste potentiële systeemeffecten worden als LSI's met een grote impact aangemerkt. Het risicoprofiel/intrinsieke risiconiveau van elke LSI wordt daarentegen elk kwartaal beoordeeld. De LSI's die als het meest risicovol worden beoordeeld, worden geclassificeerd als LSI's met een hoog risico.

Kader 2

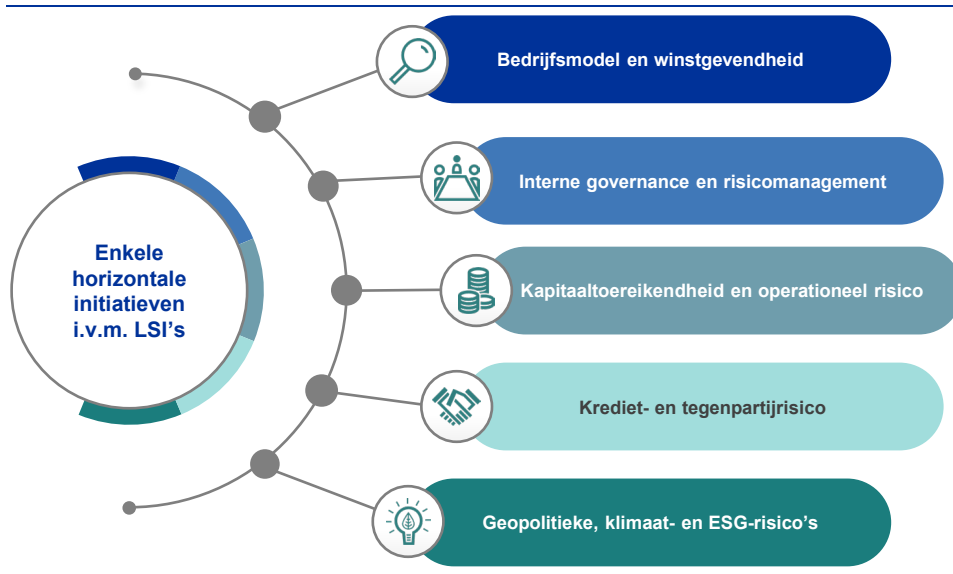
Leidraad voor NBA's inzake meldingsvereisten

Zoals hierboven vermeld, zijn meldingen door de NBA's een belangrijk instrument voor de ECB om haar opdracht met betrekking tot het oversight op LSI's te vervullen. Dankzij deze meldingen kan tijdig en effectief informatie worden uitgewisseld over belangrijke ontwikkelingen bij de afzonderlijke LSI's. Meldingen zijn officiële, schriftelijke stukken die de NBA's formeel bij de ECB indienen wanneer zich specifieke omstandigheden voordoen. In verband met LSI's met een grote impact en/of LSI's met een hoog risico wordt van de NBA's bijvoorbeeld verwacht dat ze in een vroeg stadium van een materiële toezichtsprocedure en/of materieel ontwerpbesluit een melding doen bij de ECB. Tegelijkertijd moeten de NBA's volgens vooraf vastgestelde criteria een melding doen aan de ECB: (i) van eventuele verslechtingen in de financiële situatie van afzonderlijke LSI's, ongeacht hun classificatie; en (ii) voor de jaarlijkse en halfjaarlijkse verslaggeving achteraf.

5.1.3 Themaonderzoeken en horizontale diepgaande onderzoeken

Naast de hierboven beschreven activiteiten voert de ECB, in nauwe samenwerking met de NBA's, themaonderzoeken en diepgaande onderzoeken (deep dives) uit naar LSI-sectoren en de toezichtspraktijken van de NBA's. Deze onderzoeken richten zich doorgaans op specifieke risicogebieden, zoals kapitaal, kredietverstrekking, governance, IT, klimaat en milieu, en zijn over het algemeen afgestemd op de relevante toezichtsprioriteiten en de lopende werkzaamheden voor de SI's. Ten behoeve van benchmarking op SSM-niveau worden themaonderzoeken en diepgaande onderzoeken vaak in alle landen uitgevoerd. Benchmarking helpt om relevante toezichtspraktijken van de NBA's en opkomende risico's in de LSI-sectoren te identificeren en bevordert ook de uitwisseling van informatie en van goede toezichtspraktijken.

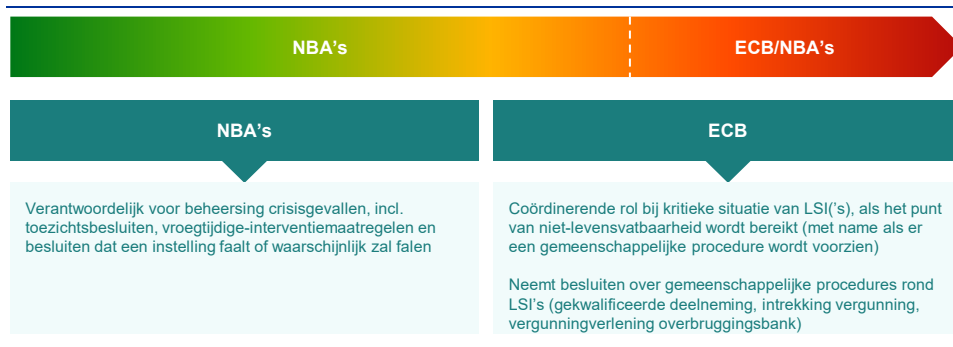
Figuur 19
Horizontale initiatieven voor specifieke risico's

5.1.4 De rol van de ECB bij crisisbeheersing

Overeenkomstig de GTM-kaderverordening ligt de verantwoordelijkheid voor het beheer van LSI's tijdens een crisis bij de NBA's en andere relevante autoriteiten op nationaal niveau. Dat neemt niet weg dat voor de beheersing van een crisissituatie waarbij een LSI is betrokken, de informatie-uitwisseling en de coördinatie van de diverse betrokken partijen worden geïntensiveerd en naast de ECB en de NBA ook andere autoriteiten, waaronder de nationale afwikkelingsautoriteit en de SRB, moeten worden ingeschakeld. In dit verband blijft het de taak van de NBA, in haar hoedanigheid van rechtstreekse toezichthouder op LSI's, om toezichtbesluiten te nemen, maar is de ECB de bevoegde autoriteit voor beslissingen over gemeenschappelijke procedures, bijvoorbeeld de intrekking van bankvergunningen.

Figuur 20
Verantwoordelijkheden bij de crisisbeheersing

5.1.5 Mogelijke directe betrokkenheid van de ECB

[GTM-verordening, artikel 6, lid 4, lid 5, punt b\), en lid 7](#)

[GTM-kaderverordening, de artikelen 67 tot en met 69](#)

[GTM-kaderverordening, deel IV](#)

Krachtens de GTM-verordening en de GTM-kaderverordening is de ECB gerechtigd haar oversightwerkzaamheden uit te breiden, bijvoorbeeld door direct gegevens van afzonderlijke LSI's te verzamelen of door deel te nemen aan inspecties ter plaatse en/of deze zelf te houden. In bepaalde specifieke gevallen kan de ECB echter ook betrokken worden bij het directe toezicht op LSI's, conform de GTM-kaderverordening. Het betreft dan gevallen als het overnemen van toezichtswerkzaamheden om de consistente toepassing van hoge toezichtsnormen te waarborgen of om gevolg te geven aan een specifiek verzoek van de NBA. Tot slot wordt de ECB ook verantwoordelijk voor het directe toezicht op een instelling wanneer de status daarvan als gevolg van een significantiebeoordeling verandert van LSI naar SI.

Europese Centrale Bank 2024

Postadres 60640 Frankfurt am Main, Duitsland
Telefoon +49 69 1344 0
Website www.bankingsupervision.europa.eu

Alle rechten voorbehouden. Reproductie voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan op voorwaarde dat de bron wordt vermeld.

Voor een verklaring van de terminologie, zie de [SSM-termenlijst](#) (alleen beschikbaar in het Engels).

PDF ISBN , ISSN 978-92-899-6329-9, doi:10.2866/556820, QB-05-23-429-NL-N